

Verksamhetsberättelse 2021

Styrelsen 16 juni 2022
~~Ägarrådet 27 juni 2022~~

Innehåll

Innehåll.....	2
FÖRORD.....	3
INLEDNING	5
Styrning och uppföljning.....	5
Personal och verksamhet.....	6
Verksamhetsberättelsen	9
VERKSAMHET & AKTIVITETER 2021	10
Verksamhetsprocesser	10
Allmänna utgångspunkter	10
Intressebevakning	11
Programbevakning.....	16
Verksamhetsoptimering.....	17
Huvuduppdragsprocesser	21
Övergripande Policyområden	21
NORRA SVERIGE I EU	21
EU:s framtida budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige	21
Norra Sverige i samklang med smart, hållbar och inkluderande tillväxt i EU.....	24
Territoriell samverkan för utvecklingskraft utifrån det europeiska Arktis	26
Fokusområden för påverkan	33
REGIONAL UTVECKLING	33
Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad.....	33
Regionala programsynergier över gränserna	37
FORSKNING & INNOVATION	42
Innovativa regioner, smart specialisering och starka kluster	42
Konkurrenskraftig forskning, innovation och digitalisering i norra Sverige.....	44
TRANSPORT & NÄRINGSLIV	50
Transport och infrastruktur för ett regionalt sammanlänkat Europa.....	50
Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag.....	56
KLIMAT, ENERGI & RÅVAROR.....	59
Den europeiska gröna given	59
Råvarutillgångar och regional industriell omvandling.....	65
Bevakningsområden	70
MEDBORGARNAS EU	70
Ett socialt och hälsosamt sammanhållet EU	70
Synligt norra Sverige med lockande upplevelser	71
Kommunikation.....	74
Bilaga: Program för digitalt Europaforum Norra Sverige från Östersund 3/6	80

FÖRORD

2021 var ett fortsatt annorlunda år i spåren av Covid-19-pandemin. Samtidigt har nog aldrig så mycket omfattande processer snurrat på Brysselarenan, dels för att hantera pandemin, dels för att leverera inom många politikområden, från slutförhandlingar och utrullning av en ny programperiod med sina stora återhämtningspaket till att lägga det mest omfattande lagstiftningspaketet någonsin för att genomföra EU:s Gröna Giv för en klimatneutral kontinent. Till det kan läggas vårt eget arbete på North Sweden med att en gång för alla få till det samlade EU-kontoret för hela norra Sverige och rent konkret att mitt i pågående restriktioner gå in i nya lokaler i Bryssel.

Även om restriktioner och inskränkta resmöjligheter lättade något när vaccinationen kom igång, var det mesta även fortsatt helt digitalt. Bara det att alla kunde byta möte, konferens och aktivitet med en knapptryckning och med möjlighet att klämma in ett möte till emellan, gav något slags självspinn i mötesverksamhet av aldrig tidigare skådat slag, såväl små interna möten som stora webinarier. Det kan liknas vid någon slags digitalt torrsim där distansteknologin kunde prövas och utvecklas i ett gigantiskt Living Lab i realtid.

Digitala möten kan givetvis underlätta väldigt mycket och det kommer vi att fortsätta med, men det har också blivit allt tydligare hur begränsande det blir när det inte kan matchas med fysiska möten. Möjligheten att under de korta veckor under hösten när det gick att – nästan – resa som vanligt och ha ned en stor delegation från våra regioner till Bryssel för ett rapportörsmöte inom Europaforum Norra Sverige och därtill få testa vårt nya kontor med sina mötesmöjligheter, var i allt detta väldigt stimulerande. Det var lite känslan av ystert kosläpp med insikter om hur mycket det ger för att förstå varandra och kunna tänka i nya banor, som en datorskärm aldrig kan ersätta.

Vårt arbete med att sedan 2020 samla alla de fyra nordligaste regionerna i ett gemensamt kontor och att gå in i nya lokaler, efter att ha funnits i samma för North Swedens del sedan 1997, var förstas en kraftsamling. Det som i det saknats har varit möjligheten att också vara runt på hemmaplan i den samlade geografien och att för våra hemmaaktörer komma ned till Bryssel i den omfattning som hade varit önskvärt, vid sidan av distansmötena. Det var därför extra roligt att i slutet av året också få chans att för kontoret samlat göra en veckas turné i Norrbotten för att träffa folk och få ta del av allt fantastiskt spännande arbete som görs, bokstavligen från djupet av gruvan och upp i rymden och allt däremellan, att ha med oss i vårt arbete. Vi kommer givetvis att göra sådana turnéer i alla våra regioner.

Annars har året präglats av att en gång för alla få på plats Botniska Korridoren som en fullvärdig del av EU:s stomnätsskorridorer, från att från början inte ens ha varit möjligt. Det har varit en fantastisk resa att medverka till och det är ju inte slut med detta. Ett annat givande engagemang har varit den ”rymdpilot” vi engagerat oss i för att sätta norra Sverige som en, bokstavligen, rymdbas för hela EU, som under året verkligen lyft och etablerat norra Sverige som en relevant aktör i EU:s rymdsammanhang. Ambitionen är att följa upp med fler liknande satsningar gentemot EU inom för våra regioner starka innovationsområden.

Vi ser också att det arbete som lagts ned för att tillförsäkra extra tilldelning i EU:s regionalstöd, inklusive en särskild del inom socialfonden för satsningar på kompetensförsörjning, har burit frukt för EU:s programperiod som nu rullas ut, även om

nationell nivå, med förlov sagt, gör sitt bästa för att krångla till och begränsa. Det kommer att, inräknat också de stora krispaketerna för Covid-19, finnas mer EU-pengar än någonsin i regional utveckling, men blir mer utmanande än någonsin att verkligen dra nytta av dem. Allt är därtill försenat och det har varit en omfattande insats att medverka på olika nivåer i processen för att få in våra regioners perspektiv. Till det kommer att redan vara i gång med förberedelserna för kommande förslag och beslut inför nästa programperiod efter 2027.

Utifrån strävan att befästa fokus på vår regionala utveckling från EU:s sida, bidrar även den under året lanserade nya arktiska policyn för EU, som stärker de perspektiven ytterligare till gagn för norra Sveriges intressen. Det är inget som gjorts av sig självt, utan ett aktivt engagemang, som i sin tur ger stöd för mycket som vi kan dra nytta av. Bara det faktum att EU vill knyta sig till den arktiska regionen var det som var nyckeln för EU att just vilja prioritera den Botniska Korridoren, som ett exempel.

Det går givetvis inte att göra en odysse av det gångna året utan att också lyfta fram EU:s stora Gröna Giv som är i fokus för allt i EU, även om Covid-19 kom emellan. Att EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen återkommande pekar på den industriella klimatomställning som sker i norra Sverige som exempel för andra, det är stort. I alla fall för oss som inte kan förstå att alla inte alltid har EU i fokus. Någonstans faller pusselbitarna och allt det regionala och lokala arbete som lagts ned på hållbar klimatsmart utveckling på plats.

Det finns givetvis också mindre bra delar i de gigantiska klimatpaketen. Särskilt EU:s annorlunda syn mot vår på vad som är hållbart skogsbruk och dess roll för en grön omställning. Det är en utmaning som heter duga, där vi tidigare kunnat vända perspektiven, men ser att vi åter behöver kavla upp ärmarna och ta nya krafttag. Det är också ett fortsatt arbete i att klara av hela den samhällsomställning som följer av de gröna satsningarna. Likaväl som att inte tappa fokus på de områden där det fortsatt behöver byggas kapacitet och utvecklingskraft. Där har EU en konkret betydelse för våra möjligheter.

I det spelar inte minst den tidigare OECD-studien för regionerna i Northern Sparsely Populated Areas, som North Sweden tog initiativ till, en roll för att visa på de utmaningar och möjligheter som finns i det nordligaste Europa. Under 2021 har vi från North Sweden nu lagt en grund för att göra en fortsättningsstudie i regi av OECD och det med direkt stöd från EU-kommissionen kring våra regioners utvecklingskraft. OECD är ett forskningsorgan vars rapporter och rekommendationer styr länders och hela EU:s policyutveckling och ger också på regional nivå ett underlag för strategier och satsningar för smart hållbar utveckling. Utan sådana underbyggda data och fakta från extern expertis går det inte att fånga EU:s intresse.

Mycket har gjorts, som jag hoppas denna verksamhetsberättelse visar, men det finns mycket mer att göra och vi står rustade vågar jag påstå. Från norra Sverige, på North Sweden och i EU. Även om vi är norra Sveriges samlade aktör i EU och med vårt nya kontor kan erbjuda en hemmaplan i Bryssel, så bygger allt framgångsrikt arbete på samverkan och duktiga kollegor och företrädare hos alla vi har förmånen att få samarbeta med. Det är tillsammans vi gör skillnad till gagn för norra Sveriges utveckling. Vi ser fram emot att ses på riktigt igen.

/Mikael Janson
Direktör

INLEDNING

Styrning och uppföljning

North Sweden European Office (North Sweden/NSEO) är sedan 2020 norra Sveriges samlade EU-kontor för Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland genom en samverkan mellan den regionala politiken, akademien och näringslivets organisationer i de fyra regionerna. Syftet med NSEO är att strategiskt ta del av och föra hem kunskap om, respektive bidra till att påverka, viktiga policyområden i EU som har betydelse för den samlade regionens ekonomiska och hållbara tillväxt.

Samarbetsprojekt för norra Sverige under Region Västerbotten

Verksamheten sker i form av ett projekt inom ramen för ett samarbetsavtal mellan de medverkande aktörerna från de fyra regionerna och som anger verksamhetsbidraget per huvudman. Nuvarande samverkansavtal är för projektperioden 2017—2023 avseende aktörerna i Norrbotten och Västerbotten och från och med 2020 ett tilläggsavtal avseende tillkommande aktörer från Jämtland Härjedalen och Västernorrland för 2020—2023.

Region Västerbotten står som formell projektägare med NSEO inordnat som ett projekt under den regionala utvecklingsförvaltningen. För medarbetare med utlandsstationering ombesörjer Umeå Universitet anställningarna för North Sweden.

Verksamhetsstyrning via styrelse och Ägarråd

Den löpande ledningen sker via en utsedd styrelse med en företrädare per huvudman samt ett årligt Ägarråd med en företrädare per huvudman som antar verksamhetsdirektiv och följer upp verksamheten genom den verksamhetsberättelse som härmed presenteras avseende verksamhetsåret 2021.

North Sweden arbetar utifrån utpekad verksamhetsinriktning och verksamheten har rent konkret jobbat med bevakning och genomfört aktiviteter inom ramen för den av styrelsen, utifrån Ägarrådets verksamhetsdirektiv, beslutade verksamhetsplanen för året. I och med att verksamheten från och med 2020 omfattar en större geografi, från att tidigare ha omfattat EU:s programområdet Övre Norrland till att också läggas till programområdet Mellersta Norrland som till och med 2019 var engagerat i det nedlagda EU-kontoret Mid Sweden European Office (MSEO), har arbetet fortgått med att lägga samman till en samlad verksamhet med styrdokument som omfattar den breddade geografien.

Därtill har givetvis Coronapandemin, som fortsatt i vågor också under 2021, påverkat allt och alla. Så gott som alla möten, inklusive styrelsens och Ägarrådet, har fått ske via distans, inklusive egentligen planerade fysiska möten i Bryssel respektive den tänkta heldagen för att för första gången kunna samla styrelsen för mer fördjupande diskussioner, som på grund av rese- och mötesrestriktioner fått bli digitala.

Styrelsen har då under 2021 träffats per digitala distansmöten den 26/1, 26/3, 8/6, 19/8, 12/10 samt en heldagsdiskussion den 9/12. Ägarrådet har haft ordinarie möte per distans den 5/10 där verksamhetsdirektivet för 2021/2022 antogs.

Styrelsens ledamöter för respektive huvudman för NSEO under 2021:

- Thomas Hartman, *ordförande*, Region Västerbotten
- Märta Molin, Region Västernorrland
- Anna Lindberg (*t o m mars*) och Janus Brandin (*fr o m april*), Region Norrbotten
- Anders Byström (*t o m februari*) och Anna Halvarsson (*fr o m mars*), Region Jämtland Härjedalen
- Ann-Christin Aspvik, Norrbottens Kommuner
- Charlotte Sandelius, Kommunförbundet Västernorrland
- Lena Anttila, Luleå Tekniska Universitet
- Hans-Olov Byquist, Umeå Universitet
- Ludde Edgren, Mittuniversitetet
- Oliver Dogo, Handelskammaren Mittsverige
- Elin Stenvall, Norrbottens Handelskammare
- Anders Hjalmarsson, Västerbottens Handelskammare
- Jonas Nordin, Företagarna Västerbotten
- Kjell Hjelm (*t o m juni*) och Lars Lindberg (*fr o m juli*), Företagarna Norrbotten

Personal och verksamhet

North Sweden är i och med sammanläggningen mellan North Sweden och tidigare Mid Sweden bemannat med sex medarbetare och under 2021 gick verksamheten in i nya bättre anpassade lokaler med tillträde från och med maj, efter en lång process av att under 2020 söka nya lokaler och som landade i att North Sweden och North Norway European Office valde att gå in i gemensamma lokaler. Våren upptogs därmed i hög grad av förhandlingar med den nya hyresvärderna, avyttring av tidigare lokaler som verksamheten funnits i sedan 1997 samt att ta fram underlag för utformning av de nya lokalerna i alla dess delar att vara på plats för inflyttning under maj.

Året präglades fortsatt av Covid-19 och restriktioner och det var därför extra roligt att under en kort glipa under hösten, när det var möjligt att resa, välkomna rapportörgruppen för Europaforum Norra Sverige (EFNS) till North Swedens nya kontorslokaler i Bryssel (11-12/11).

Bryssel var mer eller mindre nedstängt under stora delar av 2021, även om NSEO höll i gång verksamheten och därtill gick in i nya lokaler som kunde "smyginvigas" under EFNS-mötet där bland annat EU-parlamentariker Erik Bergkvist, Västerbotten, deltog. I EU var det närmast annars mer aktivitet än någonsin, men i stort sett helt digitalt.

Coronapandemi med verksamhetsutmaningar

Mitt i arbetet med att under 2020 formera det nya samlade kontoret, byggt på grundfundamenten från tidigare upplägg och uppdrag för North Sweden, eskalerade

spridningen av Coronaviruset, Covid-19, till en fullskalig pandemi som från mars och framåt innebar i princip total nedstängning och reserestriktioner som i princip omöjliggjorde resande. Belgien stängde bokstavligen ned stora delar av 2020 och även om det lättade under 2021, så låg under stora delar av hela året förbud mot att arbeta på kontoret i Bryssel samt omfattande karantänsregler vid resor och ett nedstängt samhälle i övrig.

Samtidigt flyttade kontoret rent fysiskt för att gå in i mer moderna och anpassade lokaler parallellt med att det mesta i EU-systemet rullade på med ytterligare stora lagstiftningspaket som lanserades under året. Arbetsituationen lättade något under hösten när vaccinpass infördes och det blev ökade möjligheter att resa under en tid, innan nästa våg av pandemin slog till igen. Det har givetvis i många olika delar påverkat verksamheten, även om arbetet i grunden pågått fullt ut. Därtill drogs verksamheten under en stor del av året med en fortsatt långtidssjukskrivning och berörda policyfrågor fick fördelas mellan övriga medarbetare under stora delar av året.

Process för samlad verksamhet i nya lokaler

Under 2020 skedde ett omfattande arbete för att få en ny organisation med alla medarbetare i det nya samlade kontoret på plats och det fortsatte också in i 2021 för att lösa en del av de processerna och rutinerna, som successivt kunnat hanteras och lösas.

Den sista stora satsningen som var en kraftansträngning var att, mitt under pågående Covid-restriktioner, hitta och gå in i nya lokaler med mycket praktiskt att hantera, såväl i att titta på lokaler som efterföljande direkta förhandlingar med en ny hyresvärd och att därtill kunna gå ur de lokaler som verksamheten funnits i sedan 1997 samt att ordna med att bygga om lokalerna för verksamhetens behov och själva flytten som sådan. Därtill inom ramen för en av styrelsen given budgetram med ganska få lokaler i tillräckligt attraktivt läge och rimlig prisbild ute på marknaden.

Det var en process som hade fått startas om efter att under 2020 ha gjort ett motsvarande arbete i syfte att kunna etablera ett samlat "Arctic House" i Bryssel med alla de tre kontoren för NSPA i delade lokaler, där dock East & North Finlandkontoret valde att inte gå vidare i slutändan. Kontoren för North Sweden och North Norway gjorde dock ett omtag i slutet av 2020 med därmed möjligheter att från 1 maj gå in i nya bättre anpassade lokaler och dela på konferensrum och andra utrymmen för inte minst besöksgrupper och att kunna anordna andra aktiviteter i egna lokaler mot tidigare.

På grund av fortsatta restriktioner i Bryssel och att arbetet med att färdigställa lokalerna pågick under hela hösten blev det ingen formell invigning under året. Däremot kunde rapportörgruppen för Europaforum Norra Sverige med ett 25-tal företrädare anordna ett rapportörmöte i Bryssel under de veckor som också var möjliga att resa och mindre av restriktioner och därmed "smyginviga" lokalerna och framförallt visade det att ambitionen att kunna ha en större grupp och ordna med parallella gruppmöten fungerade så som varit ambitionen, att för kommande år bygga vidare på.

Personal och ansvarsområden

- Mikael Janson, *Direktör*, med ansvar för verksamhetsledning och policyområdet "Norra Sverige i EU" med övergripande frågor som EU:s budget och OECD-studien plus täcka upp för näringslivsfrågor såsom statsstöd.

- John Kostet, *Senior Adviser*, Policyområdet "Regional Utveckling" inbegripande Arktis och gränsöverskridande samverkan plus att täcka upp råvarufrågorna.
- Niklas Johansson, *Senior Adviser*, Policyområdet "Forskning och Innovation" plus att täcka upp för EU:s initiativ kring industriell omvandling.
- Mona Mansour, *Senior Adviser*, Policyområdet "Klimat, Energi & Råvaror" med fokus på EU:s gröna giv och skogsfrågorna samt gruv och mineral inklusive industriell omvandling (*dock sjukskriven under en stor del av året*).
- Lotta Rönström, *Senior Adviser*, Policyområdet "Transport & Näringsliv" med transport och infrastrukturfrågorna samt näringsliv, som dock täckes upp av direktören, för att istället kunna täcka upp för områdena klimat och energi med bland annat hela EU:s så kallade Green Deal och skogsfrågorna.
- Julia Hanson, *Communications & Office Manager*, med ansvar för verksamhetens kommunikation och samordning av kontoret och events samt även policyfrågor inom "Medborgarnas EU" såsom kultur, turism, hälsa och jämställdhet samt mänskliga rättigheter.

Därtill har under året, liksom tidigare år, två praktikanter per termin arbetat med nyhetsbevakning, besöksgrupper och det internadministrativa bland mycket annat. I hög grad bygger kontorets löpande vardagliga verksamhet på praktikanternas insatser. I och med Covid-19 var mycket av arbetet helt digitalt och stundtals i princip helt på distans, men North Sweden valde att fortsätta med praktikanter fullt ut, till skillnad mot många andra, och från praktikanternas sida uttrycktes att de trots förutsättningarna var mycket nöjda, även om möjligheterna att få uppleva Brysselarenan i alla dess delar förstås var begränsat. Under vårterminen praktiserade Andreas Stenlund och Matilda Albertsson respektive under hösten Lisa Berglund och Maria Boström.

North Sweden står därtill mot en ersättning i överenskommelse med Region Västerbotten för en ytterligare arbetsplats för sekretariatet för CPMR Östersjökommission som de administrerar.

Under året kunde North Sweden hålla i gång mer eller mindre som vanligt även om det mesta skedde via digitala möten på grund av Covid-19. Dock kunde medarbetarna samlas för ett planeringsdag varav ett på det nya kontoret i Bryssel (9/9).

John Kostet, Niklas Johansson, Mikael Janson, Lotta Rönström och Julia Hanson i bild framför TV-skärmen där även Mona Mansour kopplat upp sig för genomgång av verksamheten. Det var ett intensivt år med mycket på EU-arenan och därtill flyttbestyr mitt i en pågående pandemi med omfattande restriktioner att hantera, utan att för den skull tappa tempo.

Verksamhetsberättelsen

Denna verksamhetsberättelse följer strukturen för de av North Swedens Ägarråd utpekade verksamhets- och huvuduppdragsprocesser med styrelsens beslutade målsättningar och aktiviteter inom dessa för att underlätta möjligheterna för uppföljning av verksamheten och uppnådda resultat avseende såväl genomförande som måluppfyllelse.

Utgångspunkten är därför de inriktningar med utpekade arbets- och insatsområden för bevakning och påverkan som slagits fast i gällande *verksamhetsplanen* med tillhörande aktiviteter, utifrån *verksamhetsdirektivets* huvudsakliga verksamhets- och policyprocesser/ fokusområden.

Under respektive processområde återges *inom markerad ruta den huvudinriktning som anges i verksamhetsdirektivet* för 2020/2021 samt *den inriktning och målsättningar som i sin tur ställts upp i den följande verksamhetsplanen*. I verksamhetsplanen prioriterade insatsområden är i det följande markerade med understrykning. Redovisningen utgår ifrån *de uppställda målen/huvudpunkterna* under respektive rubrik i planen och det är utifrån det genomförandet i form av aktiviteter och en redovisning av uppnådda mål relateras.

VERKSAMHET & AKTIVITETER 2021

Verksamhetsprocesser

Allmänna utgångspunkter

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska bedriva sin verksamhet inom av ägarna utpekade prioriterade policy- och insatsområden och kunna ge dels relevant information om EU till regionens aktörer, dels för regionen relevanta aktörer i EU nödvändig kunskap om norra Sverige. Det ska finnas ett tydligt jämställdhetsperspektiv i verksamheten. North Sweden ska vara transparent och tillgängligt inom ramen för gällande offentlighetsregler. Kommunikation är av avgörande betydelse för huvudmännens möjligheter att såväl se nyttan med som kunna dra nytta av North Sweden och ska därför genomsyra verksamheten.

VERKSAMHETSPLAN:

Avseende information, dialog och samverkan ska North Sweden:

- Utveckla och samverka med relevanta olika former av dialoggrupper inom NSEO fokusområden gentemot huvudmännen och deras företrädare.
- Fortsatt utveckla informationskanaler och dialog med regionens aktörer, utöver huvudmännen, inom kommuner, företag och akademi.
- Fortsätta utveckla kommunikationskanaler på Brysselarenan för kontorets arbete.
- Bidra med EU-dimensionen i det regionala integrations- och jämställdhetsarbetet och på dessa områden, internt och externt, vara ett gott föredöme på Brysselarenan.
- Vara en given nyckelspelare och informationskälla hemåt när det gäller EU-frågor och bidra med EU-dimensionen i det regionala policyarbetet.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden medverkar i huvudmännens olika arrangemang med koppling till regional utveckling samt EU i enlighet med redovisning under de olika verksamhets- och fokusområdena och medverkar på inbjudan i regionernas arrangemang.
- North Sweden för in frågan om bättre könsbalans vid olika aktiviteter och evenemang för att bidra med jämställdhetsperspektivet också på Brysselarenan.
- North Sweden har löpande gett strategisk information via nyhetsbrev, direkt dialog med berörda aktörer samt till olika former av dialoggrupperna om processerna i EU och EU:s olika förslag och förberedelser inför kommande programperiod.
- NSEO har under året fortsatt skriva bredare analyser, "State of Play", om skeendena i EU inom olika områden för att ge hemmaaktörerna möjlighet att ta del av hur diskussionen går runt regionens intressen.
- NSEO agerar för att synliggöra regionen och dess företrädare i EU som framgår av de olika insatsområdena i det följande.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har fortsatt att utveckla formerna för att vara det samlade kontoret för norra Sverige och hitta kanalerna hemåt i de olika policyområdena som varit prioriterade under året, även om restriktioner och distansarbete försvårat i många delar och därmed inte fullt ut kunnat genomföra mer samlade aktiviteter för att skapa medvetenhet och dialog kring att NSEO är det samlade kontoret för norra Sverige, som är en ambition att kunna genomföra.

- ✓ North Sweden blir inbjuden till de regionala aktörernas olika arrangemang, inklusive att medarrangera regionala events, och får direkta frågor från aktörer för att ge strategisk kunskap om det som pågår i EU samt att andra än huvudmännen också vill ta del av dialoggrupper och annan information, tyder på att NSEO är en relevant och strategisk part för regionen.
- ✓ Strävan till jämnare könsbalans är en utmaning, men det gör skillnad mot den gängse bilden i Bryssel när NSEO kan styra upplägg och medverkande, även om det i slutändan är det avhängigt vilka representanter olika organisationer och aktörer skickar, också med aktivt arbete för en bredare sammansättning.
- ✓ Sist i denna berättelse finns ett avsnitt om kontorets kommunikation, men kortfattat kan konstateras att verksamheten når allt fler på hemmaplan men också i omvärlden och att inte minst det jämförelsevis ambitiösa nyhetsbrevet som skickas ut regelbundet varannan vecka, som en huvudkanal för informationsförmedlingen, röner uppskattning och från även omvärlden uttalat ses som en källa till bra uppdateringar om norra Sverige och EU att följa, se *Kommunikation*.

Dialog och möjligheter att träffa viktiga aktörer på hemmaplan är av stort värde för North Sweden. Ett bra exempel är Handelskammaren Mitts heldag i Örnsköldsvik dit NSEO inbjöds att medverka i en företagarfrukost om flyg, en lunch med skogsindustri med flera samt därutöver studiebesök (27/10).

North Sweden kan inte vara överallt alltid. Huvuduppdraget är att finnas i Bryssel för att där agera för regionens intressen. Det är dock förstås viktigt att få träffa olika hemmaaktörer, inte minst genom att bjudas in till arrangemang som samlar dessa för ett utbyte om deras intressen och NSEO:s arbete i EU.

Intressebevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden måste ha väl utvecklade kontaktnät och kunna agera professionellt och hemtamt både i Bryssel och den egna regionen. North Sweden ska via hemsida, nyhetsbrev och utvalda sociala medier samt egna kunskaps- och dialogmöten hålla huvudmän och intressenter uppdaterade om det arbete som görs och det som sker i EU av intresse för regionen. NSEO ska även ha kommunikationskanaler mot Brysselarenen för att nå ut med information som strategiskt gynnar regionen. North Sweden är en plattform för regionens närvaro i Bryssel, såväl genom specifika arrangemang inklusive studiebesök, som genom kontinuerlig löpande bevakning och intressepåverkan och att kunna ge strategiskt stöd för regionens aktörer gentemot EU i det som har betydelse för regionens långsiktiga utveckling. Fokus är den strategiska intressebevakningen. Det är genom samverkan som framgång nås och Europaforum Norra Sverige (EFNS) samt Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) är väsentliga för sådan samhandling i EU. Det är nätverk att bidra till att stärka utifrån NSEO:s roll som det samlade svenska EU-kontoret inom båda dessa.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Bevakning:** North Sweden bevakar det som sker i EU med relevans för regionens aktörer.
- **Information:** North Sweden riktar in en stor del av sin verksamhet på att informera dels om regionen i EU, dels om EU i regionen.
- **Påverkan:** North Sweden hjälper aktörer i regionen att förpacka budskapet och leverera detta till rätt adressat, med hjälp av ett antal verktyg och kanaler.
- **Rådgivning:** North Sweden erbjuder regionens aktörer strategisk EU-rådgivning.

GENOMFÖRANDE:

- Utöver det som redovisas under de allmänna utgångspunkterna för NSEO informationsförmedling respektive under de olika fokusområdena för NSEO bevaknings- och påverkansarbete, sker en allmän bevakning av det som pågår i EU med intresse för regionen, som återkopplas direkt till relevanta aktörer som arbetar med frågorna alternativt att aktörer i regionen kontaktat NSEO om det, vilket sker löpande över året.
- Den huvudsakliga allmänna löpande informationsförmedlingen sker i övrigt via nyhetsuppdateringar på hemsidan och det nyhetsbrev som North Sweden ger ut varannan vecka respektive statusuppdateringar på North Swedens Facebook-sida och Twitter-konto men också av och till inbjudan att medverka i huvudmännens olika interna informationskanaler.
- På grund av Covid-19 kunde väldigt få studiebesök och i betydligt mindre grad direkta möten anordnas med hemmaaktörerna, men däremot kunde mindre möten för att hitta nätverken och aktörerna på hemmaplan anordnas i och med att Sverige varit mer öppet än Bryssel.
- Därtill har NSEO varit tillgängligt för att medverka i direkta dialoger med aktörer i hemmaplan kring påverkansfrågor och ge kunskap om olika nätverk med mera som efterfrågats för hemmaplansarbetet med EU-frågor och internationella utbyten.
- Det sker också löpande olika små och större möten och träffar och dialoger med aktörerna i hemmaregionen om North Sweden och arbetet i EU som exempelvis;
 - Medverka vid Region Västerbottens planeringsdagar kring mötesplatser och påverkansarbetet (22/2).
 - Medverka vid Regionstyrelsen Västernorrlands möte på länk för att berätta om NSEO och på gång i EU-arbetet (11/3).
 - Prata om EU:s Just Transition Fund och betydelsen för Västerbotten vid Mötesplats Lyckseles digitala webinarium (20/5).
 - Prata om NSEO och EU vid Handelskammaren Mitts strategimöte (19/8).
 - Medverka vid Regionala Utvecklingsnämndens möte i Region Norrbotten om NSEO, EU och skogsfrågor (30/9).
 - Medverka i Regionala Samverkansrådet i Jämtland Härjedalen om NSEO, EU och skogsfrågor (4/10).
 - Medverka vid Regionala Utvecklingsnämndens möte i Region Jämtland Härjedalen om NSEO, EU och skogsfrågor (27/10).
 - Delta med NSEO:s arbetssätt i det för norra Sverige gemensamma Stockholmskontorets lärdag kring påverkansarbete (8/12).
 - Medverka vid Skellefteå Kommunstyrelsemöte om NSEO:s arbete (21/12).
- North Sweden blir återkommande inbjuden till och får besök för att för andra berätta om det egna påverkansarbetet, såsom;

- Berätta om North Swedens arbete för lärare i Sverige genom EU-kommissionens kontor i Stockholm (14/4).
- Berätta om NSEO:s arbete för att påverka i EU för Masterarbete vid Europaprogrammet på Göteborgs Universitet (18/5).
- Prata för ledningsgruppen för Region Östergötlands EU-kontor om NSEO:s arbete och regionernas roll i EU (18/8).
- Berätta om NSEO:s arbete inom EFNS med politiska positioner för regionalt utvecklingsansvariga inom Småland Blekinge Halland South Sweden EU Office (23/8).
- Berätta om NSEO och norra Sverige i Arktis för EU-forskningsprojekt om arktiska hubbar vid University of Lapland i Finland (25/8).
- Medverka som exempelkontor i intervju i ett forskningsprojekt om regional lobbying i EU vid Köpenhams Universitet (9/11).
- NSEO har också tagit initiativ till att sitta ned vid möten med de som på Regeringskansliet ansvarar för Sveriges ordförandeskap i EU under våren 2023 som inleds med det formella uppstartsmötet mellan Regeringen och EU-kommissionen att hållas i Kiruna, för att se hur norra Sveriges perspektiv kan synliggöras och på vilket sätt kommunen och regionen och hela EFNS kan bidra till att sätta bilden gentemot EU-kommissionen när de kommer till Kiruna.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden lyfts fram av såväl företrädare från EU som andra, som ett kontor som generellt sett är aktivt för sina regioner och bidrar till EU:s processer och uppfattas som en konstruktiv partner för EU, inklusive att hemmaaktörerna är jämförelsevis kunniga och insatta i vad som sker i EU genom det arbete NSEO bedriver i EU och på hemmaplan via inte minst EFNS.
- ✓ NSEO:s arbete i olika nätverk, informationsförmedling via olika kanaler, såsom nyhetsbrevet som går ut varannan vecka, samt medverkan i olika arrangemang på hemmaplan och i EU bidrar till att arbetet som görs får en spridning och röner uppskattning på hemmaplan i regionerna men även hos andra aktörer och regionala företrädare som tar del av det och därmed genom det också får del av norra Sveriges perspektiv i EU, vilket ökar intresset och ger värdefull kunskap om regionen.
- ✓ Att NSEO agerar för att lyfta in norra Sveriges perspektiv i Kirunamötet vid uppstarten av det svenska ordförandeskapet i EU är ett exempel på där North Sweden försöker ta sig en strategisk roll för regionens intressen gentemot EU och öppna dörrar för samspel med nationell nivå och EU när möjligheter ges för det, i detta fall såväl för kommunen som regionen och hela EFNS.
- ✓ Att NSEO blir inbjudet både på hemmaplan, men även av andra aktörer för att berätta om verksamheten och vad som sker i EU är en indikation om att kontoret uppfattas som relevant och levererar mervärden.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Stärka rollen i att vara det svenska EU-kontoret för EFNS och NSPA**
 - Målsättningar:
 - Aktivt bidra till att vara EFNS samlade länk till EU-arenan och bistå med underlag och initiativ för att stärka den regionala politikens påverkan på EU i det som är av relevans för norra Sverige, i samspel med övriga NSEO ägarkrets.
 - Fortsatt genom Brysselkontoren aktivera NSPA i att vara hela det nordligaste Europas synliga och konstruktiva partner för EU i att

utvecklas regelverk, policys och stödmekanismer till gagn för regionerna i NSPA och även ökad samverkan inom NSPA.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden medverkar givetvis i Europaforum Norra Sveriges tjänstemanna- och rapportörsgrupper och medverkar till att arrangera med seminarier och talare vid EFNS möten och delge information från Brysselarenan och bistå i och i många fall vara den som i samspel med övriga tjänstemän tar fram underlaget för de positioner EFNS antagit samt att under året samla Brysselarbetet gentemot EFNS.
- En del i att NSEO från 2020 är det samlade EU-kontoret för EFNS är att kontoret successivt axlar en större roll i nätverket, även om det drivs av regionerna och politiken, där NSEO tog på sig att hålla i det årliga forumet som blev ett digitalt forum som sändes från Östersund med North Sweden som moderatorer genom Mikael Janson och Lotta Rönström och inbjudna talare från EU-kommissionen i Bryssel och OECD i Paris samt Europaparlamentarikern med flera för att utnyttja möjligheterna att koppla upp hemmaplan mot relevanta aktörer för viktiga aktuella diskussioner med norra Sverige och NSEO som relevanta aktörer av intresse för EU och andra att föra dialog med, *se bilaga (3/6)*.
- På Brysselarenan sker i sin tur en stor del av arbetet genom nätverket Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) med EU-kontoren för norra Sverige, Finland och Norge, som ett "varumärke" för regioner med en unik samverkan i EU och även om NSEO 2021 lämnade över samordningen av NSPA-nätverket till North Norway i det roterande schema om två år i taget som finns mellan kontoren kopplat till ordföranderollen i styrgruppen, så har NSEO tagit en fortsatt aktiv roll för att driva nätverket och ta fram positioner.
- Bland initiativen från North Sweden var att det mellan kontoren inrättades arbetsgrupper kring olika för NSPA-regionerna gemensamma frågor att kunna dels påverka gemensamt gentemot EU, men framförallt också kunna tas vidare för att fördjupa samverkan på hemmaplan med möjligheter att nyttja kommande Interregprogram och annat stöd inom områdena; "Arctic Resources" avseende dels råvaror inom gruv och mineral, dels bioekonomi och skog, "Arctic Advantages" kring starka innovationsområden och testbäddar, samt "Arctic Attractiveness" för utveckling av kompetensförsörjning, besöksnäring och kultur med mera.
- North Sweden initierade och höll också i att anordna och moderera ett Webinarium i form av ett utökat styrgruppsmöte för NSPA när det årliga forumet sköts fram i tiden på grund av Covid-19, med medverkan av (21/10);
 - EU:s arktiska ambassadör Michael Mann om den nyligen lagda nya arktiska policyn för EU.
 - Stefano Barbieri från OECD om arbetet med en ny OECD-studie för NSPA genom finansiering av EU-kommissionen.
 - Anna Holmberg vid de svenska skogsindustrierna i Bryssel om skogens roll för norra Europa och förslagen i EU:s klimatpaket som berör detta.
 - Uppdatering av de inrättade arbetsgrupperna mellan NSPA-kontoren för att utveckla det gemensamma arbetet inom utpekade policyområden.
 - Uppdatering av arbetet inom den arktiska investeringsplattformen för NSPA.
- NSEO höll också i att arrangera EFNS rapportörsmöte som kunde hållas i de nya lokalerna med 25-talet hemmaföreträdare på plats i Bryssel och medverkan av EU:s arktiska ambassadör Michael Mann om EU:s nya arktiska policy, Jürgen Salay från DG Environment om EU:s klimatpaket Fit for 55 samt Europaparlamentarikern Erik

Bergkvist, Västerbotten, och därtill utrymme för diskussioner och olika gruppmöten när det under hösten fanns chans att ses fysiskt i de nya lokalerna (11-12/11).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO är inte Europaforum Norra Sveriges kontor, men givetvis en nyckelaktör och direktlänken till EU för EFNS och det är en roll NSEO tar även om det finns behov av att fortsatt mejsla ut ansvar och avgränsningar för NSEO i förhållande till hemmaplansarbetet, för att stärka den direkta EU-länken utan att tappa det regionala "ägandet" av processerna, utöver att vara en motor för framtagande av positioner inom EFNS att föra in i påverkansarbetet på Brysselarenan.
- ✓ Att hålla i planering och genomförande av det årliga forumet som blev en digital "TV-sändning" i samspel med arrangörsregionen Jämtland Härjedalen samt att hålla i det utökade rapportörsmötet för EFNS på plats i Bryssel kan ses som en del av den processen och dialogen att utveckla arbetet inom ramen för EFNS framåt.
- ✓ NSEO har under året kunna bidra till NSPA-nätverket är aktivt och inte minst föra in EU-perspektiven från norra Sveriges och hela NSPA:s horisont i och med att Nordnorge som höll i samordning och ordförandeskap inte är med i EU.
- ✓ Att NSPA etablerat sig som en konstruktiv partner för inte minst EU-kommissionen är tydligt i de möten som anordnats under året och där såväl EU:s arktiska ambassadör, som vice generaldirektören på DG Regio och samordnaren för TEN-T ScanMed-korridoren lyfter fram norra Sveriges gedigna och konstruktiva arbete, att också bära frukt genom NSEO:s närvaro och dialog på Brysselarenan, plus även av OECD:s intresse för att fortsätta samverka med NSEO och initiera nya processer den vägen.
- ✓ Norra Sverige och nätverket för Northern Sparsely Populated Areas med flera plattformar där NSEO är med, lyfts överlag återkommande som ett gott exempel på aktiva och samverkande regioner från EU:s institutioner och det går ofta att se att det är det arbete och de initiativ North Sweden tagit, som genererar den positiva uppmärksamheten och att viktiga aktörer följer North Swedens arbete.
- ✓ NSPA har genom NSEO:s arbete kunnat samspela kring slutfasen av programmeringen för den nya programperioden och pågående översyn av statsstöd i EU samt framför allt extra tryck för den nu uppdaterade Arktiska policy som lades fram i EU under hösten, som framgår under respektive policyområde.

Europaforum Norra Sverige med ordföranden Glenn Nordlund, Region Västernorrland, firade ett försenat 20-årsjubileum under årets forum som blev en "TV-sändning" från Östersund i regi av NSEO med Lotta Rönström och Mikael Janson att moderera diskussionerna (3/6).

EFNS samlar politiken för EU-frågor och är ett viktigt nätverk för NSEO, som det samlade EU-kontoret för norra Sverige. NSEO tog en aktiv roll för årets forum och kunde koppla upp viktiga aktörer från EU som återkommande intygade nätverkets framgångar. Det var också ämnet för ett pass med rapportörer och nuvarande samt tidigare ordföranden.

Programbevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska kunna synliggöra nyheter och ansökningsomgångar avseende program och projekt som utlyses samt medverka till initiala kunskaper samt möjligheter och kontakter för regionala aktörer att gå in i EU-projekt och etablera samarbete med andra aktörer i EU. Det renodlade ansökningsarbetet och programgenomförandet utförs av regionens aktörer. North Sweden medverkar med sina kunskaper för insatser som stödjer hemmaaktörernas möjligheter till EU-finansiering och ska till regionens aktörer kunna visa på hur EU:s instrument hänger ihop i samklang med intentionerna från EU. North Sweden ska också arbeta för att regionens aktörer får attraktiva och relevanta förfrågningar att ingå i konsortier och projekt genom att marknadsföra regionen mot Brysselarenan som en attraktiv projektpartner inom prioriterade områden.

VERKSAMHETSPLAN:

North Sweden ska med kunskap om EU:s finansieringsformer och vilka vägar och möjligheter som står till buds för att ta del av dessa kunna bistå genom att:

- kommunicera allmän information om programmen via hemsidan och länkar till relevanta externa hemsidor, med löpande uppdaterad information om programmen.
- erbjuda sammanfattande information om de för regionens aktörer mest relevanta fonderna och programmen och var mer information om dem finns att söka.
- bevaka ansökningsomgångar och informera om det via nyhetsbrevet och/eller när det är relevant föra information direkt till berörda regionala aktörer.
- ge rådgivning till/i samarbete med regionala aktörer vid seminarier eller enskilt om matchning av lämpliga program och vilka vägar och stödfunktioner som finns.
- bistå med partnersök via för NSEO och aktuellt program relevanta egna brysselnätverk och EU-kommissionens tillgängliga kanaler med flera.
- kunna hitta partners och konsortier inom prioriterade områden avseende projektutlysningar för regionens aktörer att kunna gå in i och dra nytta av.

GENOMFÖRANDE:

- Vid sidan av att blicka mot kommande förslag för nästa programperiod har fokus för 2021 legat på slutförhandlingarna och programmeringen samt utrullningen av den nya programperioden 2021—2027 med de stora kris- och återhämtningspaket som lanserats för att hantera effekterna av Covid-19 med information och analyser via olika kanaler såsom nyhetsbrevet och därtill också påverkansaktiviteter, som framgår under de olika insatsområdena.
- North Sweden tog inför uppstarten av tidigare programperiod fram kortfattade och lättillgängliga informationsblad över de flesta relevanta EU-fonderna och programmen som finns upplagda på hemsidan med information om programmen och var mer information kan sökas, att kunna hänvisa till lite mer generellt vid förfrågningar om olika finansieringsmöjligheter och inför nya och uppdaterade program från genomfördes en översyn för att allteftersom de olika fonderna och programmen blir klara kunna läggas ut.
- North Sweden har kontinuerligt publicerat information om pågående programarbete och utlysningar samt partnersök via hemsida och nyhetsbrev och om de informations- och uppföljningsaktiviteter som varit i Bryssel och även nationellt kring avsluten av tidigare program och införande av de nya.

- Informationen har även fortsatt att spridas via direkt kommunikation till tänkbara intressenter i regionen genom riktade mail och telefonkontakter, exempelvis TEN-T-utlysningar avseende infrastruktur, forskningsfonden Horizon Europe och inom utbildning och miljö med mera där också konkreta ansökningar och partnerskap kommit till stånd, som framgår under de olika insatsområdena.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har via nyhetsbrev och hemsida samt träffar med regionala aktörer bidragit till uppdaterad information om utlysningar och diskussionerna om kommande utformning av fonder och program av intresse för regionens aktörer.
- ✓ Det framgår också av de uppföljning som görs av besök på hemsidan att partnersök är en del som relativt många söker sig till när utlysningar sker i EU, som under 2021 började komma igång för programperioden men ännu i sin linda, och det är från många en uttalat uppskattad service även om det inte är en huvuduppgift för North Sweden och framförallt sker på förfrågan och i dialog med aktörer, att bistå rent konkret med partnersök.
- ✓ Överlag har North Sweden inom inte minst forskningsområdet fortsatt arbetet med att arbeta mer målinriktat, för att för kommande programperiod strategiskt bättre kunna skraddarsy kontorets insatser för ökat deltagande i dessa fonder och program och erbjuda plattformar för det för regionens aktörer.
- ✓ Regionen har också kunnat ta del av resurser inom inte minst infrastrukturområdet genom att North Sweden fört dialog med ansvariga i EU och visat på vägar hemåt för olika satsningar som också renderat stöd.

Verksamhetsoptimering

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska fokusera på att säkerställa en Brysselbaserad verksamhet, som gentemot huvudmännen och regionens aktörer upplevs som en nära, tillgänglig, relevant och konstruktiv partner i det som kopplar till regional utveckling med bäring på EU inom ramen för av huvudmännen utpekade prioriteringar. Under året, allteftersom påverkan av Covid-19 minskar och därmed underlättar ordinarie arbetsprocesser, ska en effektiv verksamhet etableras, som kan erbjuda såväl bredd som spets i det EU-relaterade arbetet för hela norra Sveriges räkning och förmåga att kommunicera det med nyttjande av såväl fysiska som digitala möten och kanaler för att maximera arbetsprocesserna. Samverkan inom EFNS ger möjligheter för samhandling mellan regionens politiska beställning i arbetet gentemot EU samtidigt som det breda ägarskapet för NSEO är av vikt att slå vakt om som en strategisk resurs för verksamheten både i att nå ut hemåt som gentemot EU. Inom ramen för samverkan med Stockholmskontorets aktörer runt gemensamma policyområden, kan kraften ytterligare stärkas i de frågor som samspelar mellan nationell nivå och North Sweden European Office fokus på EU. Etablerandet av det samlade NSEO innebär också behov av nya lokaler som kommer att vara en kraftsamling att lösa.

VERKSAMHETSPLAN:

För en mer optimerad verksamhet ska bland annat följande åtgärder vidtas:

- Tydliggöra NSEO policyprocesser
- Effektiv verksamhet
- Erbjuder North Sweden som en strategisk part för regionens aktörer
- Kvalitetssäkra verksamhetsprocesserna

North Sweden jobbar gentemot EU, men det kräver också en dialog hemåt när frågor går in i varandra regionalt, nationellt och i EU. Ett exempel är webinariet "European core network corridors going global" i förhandlingarna om transportstråk med såväl EU-parlamentariker som nationella med i dialogen (26/2).

Från svensk sida kan nämnas Ida Karkkainen från Riksdagen och Jakob Dalunde samt Johan Danielsson från EU-parlamentet. Det behöver till en svensk samsyn och nationell kunskap om norra Sverige för att kunna driva regionens EU-relaterade frågor framåt, i samspel med norra Sveriges Stockholmskontor.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden bygger arbetet på sin styrmodell av verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse som grund för dialogen med respektive medarbetar utifrån per medarbetare kopplade ansvarsområden för att tillförsäkra kontinuitet och fokus på huvuduppgifterna för verksamheten, med att medarbetarna utifrån det har ett självständigt arbete inom sina respektive arbetsområden.
- För att stärka styrelsens koppling till det arbete som sker inom NSEO har under året också inrättats en ordning där medarbetarna återkommande medverkar vid styrelsens möten med en kort presentation av aktuella frågor inom policyområdena.
- Under våren gick också alla utestående poster från tidigare år igenom för att få en, en gång för alla, uppdaterad och relevant ekonomisk rapportering då det i överföringen mellan gamla Regionalförbundet och in i Landstinget och det nya Region Västerbotten missats poster och bytts redovisningsansvariga samtidigt som det inte finns jämförelsedata bakåt i tiden, på grund av i många delar ekonomiskt nya underlag i och med sammanläggningen till ett kontor för norra Sverige under 2020.
- Likaså kunde, efter ett flertal turer gentemot Region Västerbotten, de administrativa verktygen och möjligheterna att komma åt dessa från medarbetarna på distans komma på plats under året.
- Den stora kraftansträngningen under året, utöver att det ordinarie arbetet och att hantera dels en sjukskrivning, dels effekterna av Covid-19, var att under året gå in i nya lokaler, som var en utmaning med fortsatta restriktioner, nedstängningar och reseinskränkningar att samtidigt parera, i syfte att få bättre anpassade och effektivare verksamhetslokaler med flexiblare användningsmöjligheter;
 - Under inledningen av året kunde North Sweden och North Norway bestämma sig för att gå vidare med mest lämpade lokaler.
 - NSEO tog fram en skiss på layout för att utforma lokalerna och rumsdisposition som sedan anlätades en firma för att utforma den slutgiltiga designen och bygga kontorsutrymmena och i dialog med NSEO och NNEO välja material, färger.
 - Därtill processades uppsägning och utflyttning ur befintliga lokaler samt underskrifter och slutgiltiga överenskommelser för de nya lokalerna och kostnadsberäkningar för att hålla det som var budgeterat och hanteringsordning för hyresbetalningar med mera.

- Under maj gick flyttlasset och gjordes inköp samt anlätades installatörer för det tekniska för att iordningställa de nya lokalerna och med det kunde verksamheten för att under hösten kompletteras med diverse förvaring, utrustning och väggbilder med mera praktiskt att slutföra.
- Under hösten kunde också påbörjas en satsning på att för kontoret samlat besöka de olika regionerna för att göra nedslag för att uppdatera om läget, etablera och återetablera kontakter med såväl gamla som nya aktörer för det samlade kontoret i sin nya samlade geografi att ta med in i arbetet på Brysselarenan genom en första sådan veckolång turné i Norrbotten, för att också diskutera uppstarten av det svenska ordförandeskapet i EU i Kiruna januari 2023, där det gavs möjlighet att besöka och föra dialog med bland annat (22-26/11);
 - Kommunstyrelseföreträdare och ledningen för stadsomvandling och satsningarna som sker i Kiruna.
 - LKAB och besök i gruvan samt uppdatering om verksamheten och omställningen till koldioxidneutralt stål.
 - Rymdverksamheten vid Esrange och Swedish Space Corporation kring den Rymdpilot NSEO arbetet med för att ta positioner inom rymd i EU.
 - Besöksnäringen i Kiruna och att utveckla regionen som besöksdestination.
 - Träffa kommunen i Boden om satsningar och utmaningar med etableringen av H2 Green Steel med mera.
 - Dialog med regionalt utvecklingsansvariga vid Region Norrbotten samt möte med LTU Business om utvecklingsarbetet i Luleåregionen och Norrbotten.
- Utöver de egna interna förändringsprocesserna arbetar NSEO tillsammans med andra regionkontor för att maximera den egna arbetsinsatsen på Brysselarenan, såsom informal Baltic Sea Group, iBSG, avseende Östersjörelaterade frågor, nätverket för de svenska regionkontoren i Bryssel, Svereg, som också inbegriper SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, Botniska Korridorernas samverkan (BK), det starka lobbynätverket CPMR för perifera och maritima regioner och framförallt regionkontoren inom nätverket för Northern Sparsely Populated Areas (NSPA), och Europaforum Norra Sverige (EFNS).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Sammanläggningsprocessen gick under 2021 in i en mer av att konsolidera den nya samlade verksamheten, samtidigt som en sjukskrivning med korta ledtider för återinträde och förnyad sjukskrivningsperiod försvårade medarbetarnas planeringsförutsättningar och till det fortsatt ryckiga arbetsförutsättningar med Covid-19 vad gäller möjligheter att resa och mötas och inte, men i grunden har verksamheten kunnat upprätthålla fokus på huvuduppgifterna.
- ✓ North Swedens arbetsmetod med styrning och uppföljning genom formerna för verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse och koppling till intern ansvarsfördelning, har satt sig som ett redskap för verksamheten i även det samlade kontoret för hela norra Sverige och i och med fortsatt mycket distansarbete under 2021 också tjänat sin roll att kunna styra även på distans.
- ✓ Det ger en tydlighet även gentemot huvudmän och finansörer som, även om det är omfattande dokument, ser mandatet och processerna och uppföljningen samtidigt som det ger en bredare grund för förståelsen för North Swedens arbete, men finns ett utvecklingsarbete kvar för att under löpande årscykel från styrelsen kunna interagera i utvecklingen av dokumenten inför de årliga revideringarna.

- ✓ Möjligheten att ta del av de olika medarbetarnas arbete vid styrelsemötena har varit väldigt uppskattade att kunna fortsätta.
- ✓ Ambitionen har varit att besöka de olika regionerna för att hitta kopplingarna till NSEO:s arbete och få en samlad bild för medarbetarna om läget, utmaningarna och potentialerna runtom i den nya samlade geografin, men pandemin har hindrat det, så det var en viktig möjlighet att i slutet av året knyta nya och återknyta gamla kontakter genom en första sådan veckas rundresa i Norrbotten, att följas av fler.
- ✓ Att gå in i nya lokaler var förstas en kraftansträngning för en liten verksamhet som North Sweden, därtill i stora delar på distans och utan externt stöd, men det hanterades med många praktiska delar att få på plats och lösa i samspel med många inblandade parter och får sägas att alla ambitioner som ställts upp också nåddes med mer moderna, anpassade och flexibla aktivitetsstyrda lokaler att nu ta i besittning, med att samtidigt i princip kunna upprätthålla den ordinarie verksamheten fullt ut.
- ✓ Det utökade rapportörmötet i Bryssel var också lite av en "tjuvinvigning" av de nya lokalerna för NSEO och att se hur väl de fungerar för såväl lite större möten som olika parallella gruppdialoger som varit ambitionen för att skapa en "hemmaplan" och mötesplats för regionens aktörer i Bryssel och får sägas fungera väldigt bra för framtida aktiviteter i Bryssel.
- ✓ Det märktes annars under 2021 att distansarbete och nedstängningar i Bryssel påverkade arbetet för en del av de mer lösliga nätverk som NSEO deltar i såsom iBSG och Svereg, även om distansteknologin också öppnade för nya arbetsformer och digitala möten som kunde koppla samman hemmaplan med aktörer i EU på ett nytt sätt, samtidigt som exempelvis placeringen av CPMR:s Östersjösekretariat på NSEO:s kontor visade mervärdet i dialogen med CPMR som är en stark aktör i Bryssel.
- ✓ För 2022 och framåt har nu också, med många utmaningar och omräkningar samt hantering av verifikat för att få allt på plats, de ekonomiska underlagen kunnat rensas för att få en relevant redovisning med rätt ingångsvärden, vilket var nödvändigt för att inte minst under året parera de extra kostnaderna för att iordningställa och gå in i de nya lokalerna inom uppställda budgetramar.
- ✓ Till det kan även kopplas svårigheterna som följt av att för NSEO inte haft en fungerande ordning för att kunna komma åt ekonomisystemen för bokföring och övrigt administrativt, att under året en gång för alla få löst.

En omfattande insats som tog mycket tid och resurser under 2021 var att söka, förhandla, designa och gå in i nya lokaler efter nästan 25 år i samma. På grund av pandemin anordnades ingen formell invigning, men Europaforums rapportörmöte i Bryssel med 25-talet nedresta blev en "smyginvigning" och därtill lite av ett test av funktionaliteten (11-12/11).

Det var en kraftansträngning att flytta mitt i allt annat inklusive restriktioner och nedstängning på grund av Covid-19. Desto mer glädjande att allt visade sig fungera som önskat för rapportörmötet och olika parallella möten som i EFNS miljö-, energi- & klimatgrupp på bilden.

Huvuduppdragsprocesser

Övergripande Policyområden

NORRA SVERIGE I EU

EU:s framtida budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska vara en strategisk resurs för regionens aktörer, kopplat till plattformarna Europaforum Norra Sverige samt NSPA, för relevant informationsförmedling till hemmaaktörerna och påverkan gentemot EU:s institutioner, för att från EU:s sida fortsatt uppfatta Norra Sverige som en konstruktiv och relevant partner som levererar mervärden till Europa och därmed intressant från EU:s sida att ge ett fortsatt utvecklingsstöd i linje med hittillsvarande särskilda regleringar och stöd för de nordliga glesbefolkade områdena. Den OECD-studie för NSPA som tagits fram är ett strategiskt verktyg att bygga vidare på med motsvarande strategisk samverkan mellan regionerna i det nordligaste Europa för att underlätta möjligheterna att komma i dialog med EU om regionens möjligheter och utmaningar i förberedelser och diskussioner inför kommande förslag och förhandlingar för nästa budet- och programperiod i EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s kommande programperiod bidra till norra Sveriges utveckling**
 - Målsättningar:
 - NSEO agera för att norra Sverige synliggörs i översyner och underlag under nuvarande och inför EU:s kommande budgetperiod.
 - NSEO förmedla kunskap om EU:s policyutvecklingsarbete, förslag och förhandlingar för att uppmärksamma behov av regional aktivitet.
 - NSEO bistå Europaforum Norra Sverige och NSPA i strategier och aktiviteter som sätter fokus på norra Europa från EU:s sida.
 - NSEO medverka till att diskussionen inom EU slår vakt om norra Sveriges specifika behov av utvecklingsstöd inom olika delar.
 - Fortsatt dra nytta av OECD-studien för NSPA i EU:s regionalpolitiska diskussioner och norra Sveriges och hela NSPA:s strategiska arbete.

GENOMFÖRANDE:

- Fokus har fortsatt varit att bygga på de förslag som lades fram i EU under 2018 och under 2020 slutförhandlades i EU och under 2021 fortsatt med förhandlingar och genomförandeplanering, för att bistå hemmaplan i att få så bra utfall som möjligt i linje med EU:s målsättningar och genom EFNS få kunskap om EU:s resonemang i dialogen gentemot nationell nivå i utformningen av de regionala programmen.
- North Sweden anordnade årets Europaforum Norra Sveriges med bland annat ett pass om lärdomar och möjligheter för utveckling av EU:s nordligaste regioner inför den nya programperiod med medverkan av Erik Gløersen från Spatial Foresight i Paris som också var den som höll i de tidigare Nordregiostudien för NSPA-regionerna samt José-Enrique Garcilazo, chef för OECD:s regionala och landsbygdsenhet och var huvudansvarig för OECD:s NSPA-studie samt även tänkt medverkan av vice Generaldirektören för DG Regio vid EU-kommissionen, Normunds Popens, men av tekniska skäl dock inte kunde kopplas upp (3/6).

- Under året fördes en diskussion kring att bereda väg för förnyade underlag för att ge argument för EU:s intresse att ge norra Sverige särskilda stöd och undantag utifrån det arbete som gjorts med OECD-studien och i fortsatt dialog med OECD kunde North Sweden presentera ett förslag om att göra en fördjupad studie via det så kallade Technical Support Instrument (TSI) som finansieras av EU-kommissionens DG Reform för att stödja genomförande av EU:s reformagendor runtom i EU och därmed få en sådan studie och process genom OECD i huvudsak finansierad av EU, där;
 - North Sweden förde dialog med OECD och DG Reform kring en sådan ansökan och att kunna engagera OECD för en uppföljningsstudie med stöd av TSI.
 - Tog initiala kontakter hemåt i också dialog med de övriga kontoren inom NSPA för att förankra idén, där de finska regionerna på motsvarande sätt kan få finansiering från EU medan de norska regionerna, som är utanför EU, får stå för kostnaden med egna medel och för det etablerade en direkt dialog med OECD.
 - NSEO förde från det en fortsatt dialog med DG Reform samt med Statsrådsberedningen som från svensk sida formellt hanterar ansökan gentemot EU om en sådan studie med finansiering av TSI.
 - North Sweden tog med det fram en ansökan för en sådan studie för NSPA med ambitionen att få stöd för att bygga kapacitet för att genomföra strategiska insatser för hållbar utveckling utifrån den tidigare OECD-studien och nya analyser samt bättre anpassade strukturer för EU:s stöd till regionen.
 - Ansökan inleddes i ett formulär som kunde distribueras av Statsrådsberedningen för svensk del och det finska Utrikesdepartementet för finsk del för godkännande av DG Reform, där positiva signaler gavs före årsskiftet om ett godkännande omfattande 900.000 euro för ett uppdrag till OECD att genomföra en sådan process under 2022-2024.
- North Sweden har följt EU:s arbete med en landsbygdsvision och agenda och deltagit i den gruppering inom Europaparlamentet som arbetar med landsbygdsfrågor, RUMRA & SMART Regions (SMART för Sparsely populated, Mountainous And Rural Territories) för att spela in norra Sveriges och NSPA:s perspektiv och kunna medverka i deras planering för olika aktiviteter kopplat till EU:s landsbygdsarbete.
- För att ytterligare stärka regionen möjligheter inom EU:s landsbygdsutveckling och för framtiden tillförsäkra relevanta underlag för EU:s utveckling av och kommande stöd riktad till landsbygd kunde NSEO ta initiativ för att få med de fyra regionerna med Region Västerbotten som Lead att efter ett antal dialoger och möten regionalt och gentemot olika forskningskonsortier i EU gå in i ett som ett Living Lab med syfte att utveckla landsbygdsdata för att bättre följa utvecklingen i landsbygdsområden, se även *FoI*.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Den fortsatta dialogen med OECD för att hålla i liv den tidigare av NSEO initierade OECD-studien, som i väldigt hög grad gav EU-kommissionen argument för fortsatt stöd till norra Sverige och hela NSPA har haft ett strategiskt värde;
 - i att ge ett antal fortsatta processer på hemmaplan utifrån OECD-studien i samspel med OECD men också andra satsningar mot bakgrund av analyserna i den studien,
 - i att i EU bidra till OECD:s fortsatta arbete kring landsbygdsutveckling som knyter till det som i EU landat i etablerandet av en landsbygdsvision inbegripande NSPA,
 - i ett överlag fortsatt intresse för regionen och det strategiska arbete som görs med internationellt högt rankade institutioner för utvecklingsfrågor som OECD till nytta för hemmaplan men också gentemot EU och att få högt rankade EU-

- företrädare att vilja medverka i olika sammanhang tillsammans med nora Sverige och NSPA bara av det faktum att OECD finns med i bilden,
- i att vara ett exempel på den roll NSEO tar för att bidra till det långsiktiga och strategiska arbetet som en konstruktiv och relevant partner till EU för att ge underlag för fortsatta bättre anpassade stöd, plattformar och regelverk som stärker regionernas arbete för hållbar utveckling i alla dess olika delar, från inland till kusturbana delar, i linje med EU:s strategier och utvecklingsåtgärder för hållbar samhällsomställning.
 - ✓ Det renderade också en fortsatt dialog kring möjligheterna att följa upp den tidigare studien inför att nya förslag för nästkommande programperiod i EU åter förbereds och inom några år läggs på bordet, som gav möjligheter att inleda och hålla i att;
 - genom OECD få tillgång till att söka medel från EU för att göra en sådan fördjupad uppföljningsstudie som i sig är ett redskap för att komma i dialog med EU och tidsmässigt landar rätt in i när förslagen till nästa programperiod börjar formuleras av EU-kommissionen,
 - inlemma EU-kommissionens enhet för EU:s reformagenda med fokus på grön omställning och digitalisering att vara finansiär av den nya studien och därtill medaktör för dess genomförande i samspel med övriga EU-kommissionen,
 - kunna vara ett redskap för att ta ytterligare steg på hemmaplan för att strategiskt arbete för hållbar utveckling i alla olika delar av regionerna och också innebära medverkan av nationell nivå för diskussioner om bättre anpassade verktyg för regional utveckling i samspel med EU.
 - ✓ North Sweden var en av aktörerna att i samverkan med andra nätverk etablera en så kallad Intergroup i Europaparlamentet med även glesbygdsperspektiv utöver tidigare mycket jordbrukslandsbygd för landsbygdsfrågorna i EU, som i sin tur kopplar till EU:s utvidgade arbete med en landsbygdsagenda med i sin tur direkta kopplingar till såväl OECD-studien för NSPA som de arktiska processerna.
 - ✓ Det är också signifikant att begreppet "Smart Regions" som NSEO etablerade inom EFNS och NSPA att agera för på EU-arenan för att visa på det regionala innovationsekosystemet snarare än smarta städer och övrigt var för sig, allt mer används i EU av EU-kommissionen men också exempelvis arbetsgruppen i Europaparlamentet benämnd SMART Regions och det underlättar diskussionen kring innovationskapacitet i även glesbefolkade regioner som norra Sverige, framför att ställa storstad mot jordbruksland som varit det rådande.
 - ✓ NSEO har kunnat agera för att tillförsäkra att EU inte bara betraktar landsbygd som jordbrukslandsbygd i Centraleuropa, utan också omfattar och fångar de specifika förutsättningarna i de nordliga glesbefolkade områdena och att få med regionerna i ett av EU-kommissionen finansierat projekt för att utveckla mer adekvat landsbygdsdata är en del i att dels tillförsäkra att norra Sverige och NSPA är med i och synliggörs i de sammanhangen och att överlag att inte vara en vit fläck på kartan i brist på relevanta data när EU utformar sin stödstruktur.
 - ✓ Hemmaaktörerna har därutöver löpande kunnat hålla uppdaterade kring processerna, diskussionerna och förslagen i EU och det påtalas återkommande från EU:s aktörer att norra Sveriges företrädare är pålästa och kunniga om regionalpolitiken och dess betydelse jämfört med många andra, vilket ses som positivt för en fortsatt konstruktiv dialog.

North Sweden har fortsatt dialogen med OECD, såsom under årets Europaforum Norra Sverige där José-Enrique Garcilazo, chef för OECD:s regionala enhet medverkade (3/6).

Den av NSEO initierade OECD-studien för NSPA lanserad 2017 visar på ett strategiskt arbete som enligt EU-kommissionen ger argument för ett fortsatt extra stöd till NSPA från EU. Vid EFNS deltog också Erik Gløersen, huvudförfattare av Nordregios tidigare studier av NSPA samt Rickard Carstedt, Regionråd Västerbotten och Mikael Janson, NSEO. Dialogen följdes sedan av att NSEO skrev fram en ansökan till EU om finansiering av en ny OECD-studie.

Norra Sverige i samklang med smart, hållbar och inkluderande tillväxt i EU

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen för North Sweden är att kunna visa på EU:s övergripande utvecklingsstrategier med EU:s gröna giv som ramverket, att följa på den tidigare Europa-2020-strategin för smart, hållbar och inkluderande tillväxt och vars ledord är fortsatt lika giltiga för regionernas utvecklingsarbete, att kunna koppla sig gentemot för att kunna erhålla stöd och plattformar för utbyten i och med EU. Det är av fortsatt vikt att i detta bidra till att bredda storstadsfokuset i EU till att bättre passa för regionens förutsättningar med ett attraktivt ekosystem för smarta regioner avseende såväl landsbygd som mindre och större städer. Covid-19 påverkar det mesta, att för även NSEO följa, även om fokus i grunden kvarstår för arbetet i sin helhet; att från North Sweden bidra till att för norra Sverige från EU få stöd för och till EU kunna bidra med långsiktigt hållbar utveckling.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s strategier omfamna norra Sveriges utvecklingspotentialer**
 - Målsättningar:
 - EU:s strategier, utifrån den överordnade gröna given, med stöd från EU genomsyra det regionala arbetet med smart specialisering.
 - Agera för att i EU:s strategier vidmakthålla grunderna om smart, hållbar och inkluderande tillväxt utifrån olika regionala förutsättningar för att stärka det långsiktiga regionala arbetet.
 - EU:s landsbygdsagenda också lyfta glesbygdsperspektiven och den demografiska utmaningen för regioner som norra Sverige.
 - De regionala perspektiven och olikheterna, som en del av EU:s styrka och utmaning att hantera, finnas med i EU:s framtidsdiskussion.

GENOMFÖRANDE:

- OECD-studien har lyfts fram som en del i det samlade budskapet från North Sweden om norra Sveriges möjligheter och utmaningar med stöd från EU, att fortsatt ge en grund för intresse och dialog med EU:s aktörer och den nya OECD-studie som

förbereds är även den en del av att stärka det strategiska arbetet och länka till EU:s övergripande strategier i och med att den fokuserar på att ge förutsättningar för regional kapacitet att genomföra EU:s agendor för grön omställning och digitalisering som är de två huvudfokusen i EU.

- Genom arbetet inom EU:s arktiska politik har North Sweden också kunnat i dialog med DG Regio i EU-kommissionen nominera de arktiska dimensionerna som en del att omfattas specifikt av EU:s pågående arbete för en Landsbygdsvision och därmed EU:s strategi för en landsbygdsagenda.
- North Sweden har samverkat med CPMR och andra nätverk för att påtala vikten av att ta hänsyn till olika territoriers förutsättningar för att genomföra EU:s strategier och vikten av att ha långsiktiga utvecklingsstrategier på EU-nivå att förhålla sig till för att stärka den lokala och regionala kopplingen till EU.
- North Sweden tog under 2020 även initiativ till att ha en dialog med Regionkommittén och Europaparlamentets utredningsenhet EPRS om att redan i EU:s underlag och utredningar samt policyutveckling måste de regionala perspektiven med och det etablerade en återkommande dialog mellan EPRS och de regionala företrädarna om deras aktuella utredningar, där NSEO medverkat i dessa dialoger och kunnat visa på norra Sveriges specifika förutsättningar av relevans för de underlagen som i nästa steg är delar av Europaparlamentets faktabaser för behandling av olika lagstiftningspaket (23/2, 29/11).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I och med processen under 2021 för att ta fram en ny ansökan för en samverkan med OECD för att bygga kapacitet att utifrån smart specialisering genomföra EU:s agenda för grön omställning och digitalisering, som också är EU:s utvecklingsstrategi, har arbetet för att stärka regionens strategiska arbete i samklang med EU:s ambitioner kommit att från North Sweden föras in i en sådan framåtriktad process i samspel med EU-kommissionen.
- ✓ North Sweden är också med i CPMR:s satsning på arbetet med det som kallas "Territories Matters" för att gentemot EU visa på att all politik och framförallt EU:s regionalfonder måste anpassas till behoven och förutsättningarna i olika regionala kontexter såsom NSPA, där ansvarig EU-kommissionär för regionalpolitiken också i sina tal lyft fram vikten av att för bättre anpassade stödsystem ta särskild hänsyn till olika regioners specifika karakteristika och särskilt också lyft fram NSPA i norra Sverige och Finland som exempel på sådana regioner.
- ✓ I EU:s uppdaterade arktiska policy som lades fram under hösten är NSPA utpekad som en av EU:s partners i de arktiska frågorna och därtill att EU:s arbete med en Landsbygdsagenda genom den landsbygdsvision som lagts fram också skall omfatta de arktiska perspektiven, dvs att NSPA:s specifika glesbygd är en del av EU:s landsbygdspolitik och därmed också att kommande stödsystem och plattformar för att utveckla EU:s mindre urbana områden också riktas mot att omfatta regionerna i NSPA, vilket får ses som en framgång då landsbygdsfrågor i EU annars likställs med jordbruksområdena i Centraleuropa.
- ✓ Dialogen med Europaparlamentets utredningsenhet har kunnat väcka intresse för frågor av vikt för norra Sverige där underlag med relevanta aspekter för regionen och hela NSPA lyfts in i rapporter som producerats för parlamentets hantering av lagstiftningsfrågor inom bland annat motstridig argumentation i skogsfrågorna.

Påverkansarbete sker genom aktiviteter på många plan, från skrivelser till direkta möten men också att skapa synlighet i större strategiska sammanhang, som vid EU Arctic Forum i Bryssel där Mikael Janson, NSEO, och flera andra från norra Sverige tog till orda (10/11).

Det är av vikt att inte bara påverka EU, utan att också ge stöd för det som sedan går i önskad riktning i EU:s strategier, såsom att EU:s arktiska policy lyfter fram hållbar regional utveckling med NSPA som utpekad partner och att EU:s landsbygdsagenda även ska omfatta det europeiska Arktis. Det ger i sin tur stöd för olika EU-satsningar i norra Sverige.

Territoriell samverkan för utvecklingskraft utifrån det europeiska Arktis

VERKSAMHETSDIREKTIV:

***Målsättningen** är att Norra Sverige genom North Sweden på Brysselarenan ska vara en samarbetspartner som fortsatt för in de regionala perspektiven i EU:s arktiska policyarbete utifrån EU:s integrerade politik för Arktis och den genomförda samrådsprocessen om EU:s investeringsprioriteringar i de egna arktiska områdena till vilka norra Sverige hör. EU ska fortsatt se norra Sverige som en relevant partner för arktiska aktiviteter och investeringar samt vara i EU:s fokus också i den översyn som ska göras av policyn. Överlag kan i det sammanhanget det regionala utbytet inom Barents men framförallt NSPA bidra till att i EU bibehålla ett långsiktigt engagemang för den Nordliga dimensionen med att från North Sweden upprätthålla det fokuset och ge stöd för hemmaaktörerna gentemot EU med tillgång till investeringsmedel i form av bland annat en av EU stödd Arktisk Investeringsplattform. North Sweden ska också kunna visa på Norra Sveriges strävan till regionalt inflytande och regional utveckling tillsammans med övriga nordliga regioner inom ramen för Östersjösamarbetet.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU engagerat i de regionala perspektiven för det europeiska Arktis**
 - Målsättningar:
 - EU:s uppdaterade arktiska policy fortsatt, som en huvudpelare, bygga på att bidra till regional utveckling i EU:s egna arktiska regioner.
 - EU:s arktiska intresse och aktiviteter också framåt utvecklas utifrån regionala perspektiv och stöd för investeringar i norra Sverige kopplat till fonder och program samt även en arktisk investeringsplattform.
 - Vidareutveckla arbetet med att med EU:s intresse för Arktis och den norra hemisfären överlag etablera NSPA-regionernas betydelse för EU och att vara en för EU given samarbetspartner.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har under året fört en löpande dialog med Sveriges arktiska ambassadör Louise Calais och de arktiskt ansvariga råden vid Sveriges ständiga representation i Bryssel inför och efter antagandet av EU:s nya arktiska policy om regionernas intressen och den nationella nivåns prioriteringar i arktiska frågor.
- North Sweden har under året bistått med kunskap och information om arbetet med arktiska frågor på Brysselarenan och gett exempel på hur norra Sverige bidrar till en hållbar utveckling ur ett europeiskt perspektiv som underlag för revideringen av EU:s arktiska strategi, såsom att exempelvis hålla en nära kontakt och understödja de svenska Europaparlamentarikerna Arba Kokalari (EPP) och Erik Bergkvist (S&D) med underlag under utformningen av Europaparlamentets initiativrapport och senare yttrande om EU:s arktiska policy.
- Likaså har North Sweden vid olika tillfällen utvecklat dialogen med företrädare från EU-kommissionens olika direktorat, men särskilt DG Mare som ansvarar för samordningen av EU:s arktiska policy, respektive fördjupad dialog och kontinuerliga avstämningar med tjänstemän vid EU:s utrikestjänst, EEAS, som ansvarar för EU:s observatörsdelegation gentemot arktiska rådet, likväl säkerhetspolitiken i Arktis med dess alla diplomatiska högnivåkontakter, därtill också indirekt regionala utvecklingsfrågor och NSPA:s viktiga roll för EU:s legitimitet i Arktis.
- North Sweden har vid ett flertal tillfällen under året arrangerat möten med EU:s arktiska ambassadör Michael Mann och DG Mares ansvariga chef för revideringsprocessen av EU:s arktiska policy, Raphaël Goulet, för att i olika sammanhang belysa och lyfta in norra Sveriges perspektiv på utmaningar och möjligheter med hållbar regional utveckling i det Europeiska Arktis inför revideringen och efter antagandet av EU:s arktiska policy.
- North Sweden deltagit aktivt i diskussioner på ett flertal strategiskt viktiga plattformar, både digitalt och fysiskt, för EU:s arktiska intressen, såsom exempelvis:
 - North Sweden och koordineringsgruppen för Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) anordnade ett digitalt möte med Raphaël Goulet och medarbetare från den enhet som ansvarat för revideringen, med syfte att fördjupa dialogen om EU:s ambitioner för kommande revideringsprocess och hur regionerna kan bidra mer i utformandet av EU:s arktiska politik (20/1).
 - Deltagande från North Sweden i den arktiska vänskapsgruppen som bildats i Europaparlamentet för att påpeka regionernas roll för utveckling och utbyten i den arktiska regionen (28/4).
 - Genom styrgruppen för NSPA anordnade North Sweden ytterligare ett digitalt möte med Michael Mann och medarbetarna på EU:s utrikestjänst med ansvar för arktiska frågor för att diskutera revideringen av EU:s arktiska policy och hur det fortsatta samarbetet med NSPA skulle kunna fördjupas ytterligare (30/4).
 - North Sweden deltog och lade stor vikt vid hållbar regional utveckling i ett webinarium om hur Arktis påverkas av EU:s lagstiftning och klimatavtryck tillsammans med bland andra Astrid Schomaker, EU-kommissionens generaldirektorat för miljöfrågor, Stefan Schleuning, EU-kommissionens tjänst för utrikespolitiska instrument, Timo Koivurova, professor vid det arktiska centret på Lapplands universitet, Petteri Vuorimäki, Finlands arktiska ambassadör, Elle-Merete Omma chef för Samrådet EU-avdelning, samt Raphael Goulet från EU-kommissionens generaldirektorat för havs- och miljöfrågor, och Michael Mann, EU:s arktiska ambassadör (17/6).

- North Sweden träffade EU:s arktiska ambassadör Michael Mann för första gången fysiskt, tillsammans med North Norway och East & North Finland, under slutspurten av revideringen av EU-policy för att uppdatera sig om läget och betona vikten av fortsatt samarbete och nära kontakt mellan EU:s institutioner och regionala företrädare i det Europeiska Arktis (7/9).
- EU:s arktiska policy lanserades av Virginijus Sinkevicius, EU-kommissionär med ansvar för havs- och miljöfrågor inklusive Arktis, på Island i samband med Arctic Circle Assembly där North Sweden deltog och arrangerade tillsammans med North Norway, CPMR Östersjökommission och Arctic Mayors Forum ett separat möte för att delge synpunkter och ställa frågor till representanter från DG Mare och EU:s utrikestjänst som varit delaktiga i framtagandet av policy (15/10).
- EU Arctic Forum och EU:s urfolksdialog förlades till Bryssel med möjlighet att medverka fysiskt med givet fokus på den i EU:s nya antagna arktiska policy och North Sweden deltog tillsammans med ett flertal företrädare från norra Sverige som lyfte problematiken kring kompetensförsörjning och behovet av fler människor i de nordliga glesbefolkade områdena in i diskussionerna om EU:s gröna omställning som delvis sker nu tack vare den industriella utvecklingen i det Europeiska Arktis, (10/11).
- I samband med Europaforum norra Sveriges (EFNS) utökade rapportörmöte i Bryssel så bjöds Michael Mann också in för att dela med sig av sina tankar om den antagna policy och processen för implementering framöver där det även antogs norra Sveriges ställningstagande till EU:s arktiska politik av rapportörerna för EFNS under mötet att överlämnas direkt till ambassadören som välkomnade det breda engagemanget för fortsatt hållbar utveckling i Arktis (12/11).
- Arctic Spirit, Rovaniemi, samlade ett flertal nyckelaktörer från EU-, nationell, regional och lokal nivå för att diskutera EU:s nya arktiska policy och utvecklingen av Barentssamarbetet i regionen med stöd av EU med North Sweden som deltog och arrangerade, tillsammans med Jari Nahkanen, Uleåborg, ordföranden för Östersjökommissionen, Mirja Vehkaperä, Uleåborg, ledamot i Regionkommittén, samt Mikkel Näkkäläjärvi, Rovaniemi, ledamot i Regionkommittén, ett separat möte med Raphaël Goulet, ansvarig chef för revideringen av EU:s arktiska policy vid DG Mare (16/11).
- Östersjökommissionen, CPMR BSC, har med hjälp av North Sweden och det stora engagemanget från norra Sveriges medlemsregioner också positionerat sig kring EU:s arktiska politik under året, särskilt vad gäller behovet av ökat flernivåstyre och regionalt samarbete, vilket bidragit till att vidga intresset och öka förståelsen för arktiska frågor på Brysselarenan ytterligare, samt bland fler regioner utanför det Europeiska Arktis, såsom nära samarbete med bland annat Murcia och Katalonien.
- För att tillvarata och kanalisera det ökade engagemanget för arktiska frågor i Östersjökommissionen ytterligare och bygga bredare strategiska allianser, har North Sweden bistått Region Västerbottens företrädare, och Östersjökommissionens vice ordförande, Tomas Mörtsell, i att etablera och leda en särskild arbetsgrupp med ansvar för arktiska frågor inför revideringen av EU:s arktiska policy, CPMR BSC Arctic Task Force, och arbetsgruppen har under året bland annat arrangerat följande aktiviteter tillsammans med North Sweden:
 - Ett första webinarium tillsammans med Michael Mann, EU:s arktiska ambassadör, Tomas Norvoll, NSPA-nätverkets ordförande och fylkesordförande i Nordland, Norge, Elin Mortensen direktör vid Färöarnas representation i Bryssel, Kateryna McKinnon ansvarig för Europafrågor Highlands and Islands Enterprise,

- Skottland, Asthildur Sturludottir, borgmästare i Akureyri på Island, Jari Nahkanen, ordförande för Östersjökommissionen och regionråd i Norra Österbotten, Finland, Stephanie Roy, attaché med ansvar för Europafrågor vid Quebec, Kanada, representation i Bryssel, och Pierre Karleskind Europaparlamentariker, EPP, Frankrike (16/3).
- Vid CPMR:s politiska byrå lyftes behovet av ökad medvetenhet om Arktis och hur regionernas förutsättningar till utveckling påverkas i takt med geopolitiska spänningar och klimatförändringar av bland annat Tomas Mörtzell och EU:s arktiska ambassadör Michael Mann (24/6).
 - Ett andra större webinarium i samarrangemang med Europaparlamentets Arctic Friendship Group och dess ordförande Urmas Paet, Europaparlamentariker, Estland anordnades och inleddes med en videohälsning från Virginijus Sinkevicius EU-kommissionär med ansvar för havs- och miljöfrågor inklusive EU:s arktiska politik, och därefter inlägg från Muntsa Vialta, Generaldirektör för Katalonien, Spanien, José Enrique Garcilazo chef på enheten för regional- och landsbygdsutveckling OECD, Ilka von Dalwigk, policyansvarig vid EIT InnoEnergy, Miika Riipi landskapsdirektör Lappland, Finland, Alessandro Rainoldi, enhetschef vid Joint Research Center med ansvar för smart specialisering, Mads Qvist Fredriksen, chef för Arctic Economic Council, Peter Sköld, ordförande för University of the Arctic och tidigare föreståndare för ARCUM vid Umeå universitet, Iris Mäntyranta, programansvarig för Interreg Aurora länsstyrelsen Norrbotten, och Kirsti Mijnhimer, programansvarig för Interreg Norra Periferi- och Arktisprogrammet (NPA) (28/6).
 - I samband med det årliga forumet för EU:s Östersjöstrategi anordnades ett webinarium om att bättre länka samman utvecklingen i Arktis med Östersjöregionen med bland annat talare som Michael Mann, EU:s arktiska ambassadör, Jari Vilén, Finlands ambassadör för Barents, Anders Josefsson vice kommunalråd Luleå och ledamot för Arctic Mayors Forum, Olov Berstad, senior rådgivare, Norges utrikesdepartement, Esa Kokkonen, direktör för Baltiska institutet i Finland och ansvarig för policyområdet Innovation i Östersjöstrategin, Lena Leskinen, affärsutvecklare vid Finnish Forrest Centre, Hans Dunder, projektledare för Green Flyway, Olav Jern senior rådgivare till Kvarkenrådet, samt Tomas Norvoll, NSPA:s ordförande (27/9).
 - Alla aktiviteter sammanfattades i en rapport som förmedlades tillsammans med ett ställningstagande från Östersjökommissionen som framför allt betonade vikten av hållbar regional utveckling och att regionernas roll i förverkligandet av EU:s arktiska politik stärks.
- Luleå och Umeå kommun ingår i Arctic Mayors Forum, ett arktiskt nätverk för städer, som kommit att få en allt viktigare roll att föra lokalsamhällets röst gentemot både det Arktiska rådet och i EU:s utformande av politik för Arktis där North Sweden har bistått kommunerna med stöd och sakkunskap, inte minst inför revideringen av EU:s arktiska politik och i dialog med EU-kommissionen efter att policyn antagits.
 - North Sweden har under året ingått i styrkommittén för planering och genomförande av det årliga Arctic Futures Symposium i Bryssel med syfte att lyfta in norra Sveriges intressen i programmet, som i år ägde rum i hybridformat och delades upp över två dagar (6-7/12);
 - Vid årets upplaga deltog Åsa Ågren Wikström, Europaforum Norra Sveriges vice ordförande, regionpolitiker i Västerbotten, och representant för nätverket Northern Sparsely Populated Areas (NSPA), som poängterade vikten av att

- involvera lokal och regional nivå, och att ta vara på den kunskap som finns i EU:s arktiska regioner för utformning av arktisk politik.
- Niklas Eklund, föreståndare för Arktiskt Centrum vid Umeå universitet, som lyfte problematiken med att beskrivningen av Arktis ofta är snedvriden och att bilden av Arktis, som är kopplat till polaris, isbjörnar, snötäckta och obebodda landskap, behöver breddas till att inkludera små och mellanstora städer, högteknologiska industrier och företag.
 - North Sweden har under året bistått med kunskap om utvecklingen av arktisk politik och gett löpande uppdateringar till regionala aktörer på hemmaplan, bland annat genom att medarrangera och moderera två webinarium om det attraktiva arktiska Europa tillsammans med Norrbottens Handelskammare och Business Oulu, i vilka näringslivsföreträdare och beslutsfattare på lokal, regional och EU-nivå deltog (12/10, 8/12).

Mycket fokus låg under året på EU:s nya arktiska policy som utarbetades och där North Sweden genom NSPA tagit en strategisk roll för att tillförsäkra EU:s vilja att bidra till regional utveckling i sina egna arktiska regioner i den nya policy som presenterades på Arctic Circle Assembly i Reykjavik (10/11).

Iben Ellersgard, EEAS, Michael Mann, EU:s arktiska ambassadör vid EEAS, Nils Kristian Nilsen, North Norway, John Kostet, North Sweden, och Raphael Goulet, DG Mare, vid Arctic Circle. EU:s arktiska engagemang bidrar till EU:s intresse för NSPA och satsningar i regionen, såsom Botniska Korridorerna.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ EU-kommissionen och EU:s utrikestjänst har under året slutfört revideringen av EU:s arktiska politik och det är nu klart att EU även fortsättningsvis kommer att prioritera hållbar regional utveckling för människorna som lever och verkar i det Europeiska Arktis som en given del av den uppdaterad policyn där engagemanget från North Sweden via främst NSPA spelar roll för det och det har återkommande intygats från EU att så är fallet, då det annars från många håll varit ett ökat fokus på miljö respektive säkerhetspolitik.
- ✓ Förskjutningen närmare norra Sveriges argumentationslinje om att bidra till regional utveckling är en grundsten för EU:s arktiska legitimitet, är ett resultat av målmedvetet och långsiktigt påverkansarbete som North Sweden har bedrivit tillsammans med framför allt NSPA-nätverket, men också med aktivt och löpande stöd från aktörer på hemmaplan i olika för regionerna relevanta sammanhang där EU:s erkännande av NSPA-nätverket som en viktig dialogpart i EU:s arktiska policy vad gäller EU:s engagemang i Arktis är ett tydligt resultat av det.
- ✓ North Swedens engagemang för arktiska frågor med samarbeten och aktiviteter via andra strategiska allianser såsom CPMR Östersjökommission, Arctic Mayors Forum

- och Arctic Friendship Group i Europaparlamentet har varit framgångsrika för att tillsammans forma politikutvecklingen i gynnsam riktning för norra Sverige.
- ✓ Även om det inte utlovats några nya resurser så har EU i och med den nya policyn slagit fast en tydligare koppling mellan investeringsbehoven i Arktis och de möjligheter som EU har att erbjuda för hållbar regional utveckling inom ramen för de befintliga stödstrukturerna, vilket delvis är strategiskt viktigt inför förhandlingarna om nästa budgetperiod, men som också blir viktigt för diskussionen om hur det går att få störst effekt med kommande EU-program.
 - ✓ Intresset för de nordligaste delarna av Europa är fortsatt stort och EU-institutionernas fokus på hållbar utveckling av det Europeiska Arktis har strategisk betydelse på längre sikt för diskussioner om norra Sveriges särställning vad gäller både extra stöd och flexibilitet, för bland annat strukturfondsinsatser och undantag från EU:s statsstödsregler, men också för möjligheter till viktiga infrastruktursatser genom prioriteringar inom EU:s transportnät, såsom för Botniska korridoren som givits prioritet utifrån en ansats i EU om att koppla Europa mot Arktis.
 - ✓ EU betonar behovet av en nära och kontinuerlig dialog med människor som bor lever och verkar i Arktis för att kunna förverkliga politiken och i den nya policyn nämner EU specifikt NSPA-nätverket som en viktig samtalspart och har vid flera tillfällen tackat för de inspel som nätverket bidragit med löpande och en nära kontakt som blir allt viktigare att bibehålla nu när åtagandena i policyn ska verkställas där EU:s arktiska aktörer också pekat på sin roll som dörröppnare för NSPA gentemot övriga delar av EU-kommissionens policyområden med bäring på Arktis.
 - ✓ Likaså har det etablerade samarbetet med Sveriges utrikesdepartement bidragit till en något bredare ansats för Sveriges inställning och ambition för hållbar utveckling i Arktis, framför allt gentemot EU-institutionerna, samt överlag frö UD och North Sweden bidragit till vidgade perspektiv och ökad kunskap om utvecklingen i Arktis.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Norra Sverige och NSPA som väsentliga delar av EU:s Östersjöstrategi**
 - Målsättningar:
 - Norra Sverige och NSPA vara en tydlig central del av Östersjön och EU:s Östersjöstrategi till gagn för också dess nordliga, arktiska, del.
 - Stödja samverkan inom ramen för Östersjöstrategin som en del av tillväxtarbetet i det regionala och interregionala EU-arbetet i norra Sverige och för hela EU.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har via CPMR Östersjösekreterariatet, med placering i North Swedens lokaler, följt arbetet i Östersjöfrågorna på nära håll och kunnat såväl spela in norra Sveriges perspektiv som bidra med kunskap om EU:s policyarbete inom olika relevanta områden den vägen, inklusive etablerandet av en särskilt arktisk task force inom CPMR:s Östersjökommission och aktiv medverkan i transportarbetsgruppen.
- Genom CPMR Östersjösekreterariat har North Sweden också deltagit, bevakat och stöttat en särskild arbetsgrupp för översynen av makroregionala strategier, såsom EU:s Östersjöstrategi, med syfte att göra de mer relevanta för regioner och därmed skapa bättre förutsättningar för regionalt samarbete för hållbar utveckling kring Östersjön och i andra områden runt om i Europa (27/9).
- För att bättre koppla samman Östersjöstrategin med det regionala utvecklingsarbetet i norra Sverige, så deltog North Sweden i planeringen och

genomförandet av ett webinarium på temat territoriell utveckling och smart specialisering i Östersjöregionen, tillsammans med Östersjökommissionen, och bland annat Peter Berkowitz, enhetschef med ansvar för smart specialisering på DG Regio, och Jonas Lundström, enhetschef näringsliv och samhällsbyggnad, Region Västerbotten (11/3).

- North Sweden har fortsatt agerat för och medverkat i regionala dialoger, såväl i samspel med ansvariga regionala tjänstemän som genom EFNS, om de framtida gränsöverskridande programmen för att driva i dialogen med olika aktörer och förberedelserna i EU utifrån de förslag som låg om att ta bort program över havsgränser, och över lag slå samman till betydligt större programgeografier i särskilt Östersjöregionen, samt exkludera regioner som inte har en direkt landgräns.
- North Sweden är fortsatt engagerat i informal Baltic Sea-nätverket, iBSG, och innehar vice ordförandeskapet, men på grund av Covid-19 har aktiviteter ställts in under året.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I och med att Region Västerbotten står som huvudman för sekretariatet för CPMR Östersjökommission med placering på North Sweden, sker en samverkan som gör att NSEO håller sig à-jour och kan spela in norra Sveriges perspektiv och kunskap inom inte minst sammanhållningspolitiken och infrastrukturområdet till gagn för båda parter och regionens intressen, för att också nyttja de samlade resurserna så effektivt som möjligt.
- ✓ Förutom arbetet med att synliggöra norra Sveriges viktiga roll för genomförandet av EU:s Östersjöstrategi, har övrigt fokus varit på att bevaka och bistå i frågor gällande Interregprogrammets utformning, *se Regional Utveckling; Gränsöverskridande regionalt utvecklingsarbete.*

Genom nätverk som Conference for Peripheral and Maritime Regions (CPMR) med sin Baltic Sea Commission (BSC) runt Östersjön, når North Sweden EU-kommissionen som ser CPMR som en relevant aktör för regionala frågor, såsom transportgruppen i BSC där Elise Ryder Wikén berättade om Region Jämtland Härjedalens fokus (25/5).

Det inspelet gav att EU-kommissionen som var med och övriga i CPMR såg vikten av att etablera så kallade urbana noder även i glesbefolkade regioner, som i sin tur ger underlag för satsningar på infrastruktur, att tas in i pågående översyn av EU:s transportnät.

Fokusområden för påverkan

REGIONAL UTVECKLING

Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen för North Sweden är att medverka till att regionens aktörer ska kunna dra nytta av EU:s struktur- och investeringsfonder. Därtill ska North Sweden, utifrån beslut som går i regionens riktning med en fortsatt särskild extra gleshetsallokering att fortsatt kunna användas utifrån regionens specifika behov och förutsättningar inom inte minst informationsteknologi och transportinfrastruktur samt kompetensutveckling, fortsatt synliggöra norra Sveriges förutsättningar att skapa europeiska mervärden. North Sweden ska i det kunna stödja regionens aktörer att dra nytta av dessa regionala utvecklingsmedel utifrån EU:s intresse för att stödja utvecklingspotentialer i norra Sverige.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Sammanhållningsfonderna stötta regionens utveckling**
 - Målsättningar:
 - De regionala fonderna inom EU:s sammanhållningspolitik kunna stödja de regionala prioriteringarna och implementeringen av dessa.
 - Förbättrad dialog mellan regional och nationell nivå i samspel med EU för att tillförsäkra att regionalstödet verkligen kan nyttjas i linje med regionens behov.
 - Extra strukturfondsmedel till EU:s nordliga glesbefolkade områden vara ett tydligt riktat tillskott för att hantera regionens specifika utmaningar, inklusive infrastruktur och IKT.

GENOMFÖRANDE:

- Sedan EU-kommissionens förslag till sammanhållningspolitik för programperioden 2021–2027 lanserades i maj 2018, har North Sweden analyserat och mobiliserat aktörer både i Bryssel och på hemmaplan för att på olika sätt positionera och kommunicera till huvudsakligen EU-institutioner och Sveriges regering om att framför allt;
 - tillförsäkra de nordliga glesbefolkade områdena en extra tilldelning av strukturfondsmedel,
 - att fonderna ska kunna samspela med varandra för ett mer samlat stöd och anpassas regionalt efter platsens särskilda förutsättningar, samt
 - att prioriteringar på EU-nivå och regional nivå ska vara i linje med nuvarande undantagen vad gäller möjligheter att kunna göra investeringar i infrastruktur och IKT, men även flygplatsinfrastruktur.
- Sedan EU-kommissionens förslag om ett omfattande återhämtningspaket lanserades under sommaren 2019 för att hantera de ekonomiska konsekvenserna av Covid-19-pandemin och för att främja grön och digital omställning, vid sidan om ordinarie långtidsbudget, har North Sweden analyserat och mobiliserat aktörer både i Bryssel och på hemmaplan för att på olika sätt positionera och kommunicera till huvudsakligen EU-institutioner och Sveriges regering om att framför allt;
 - tillförsäkra att de nordliga glesbefolkade områdena tilldelas adekvat med resurser för strategiska strukturella insatser,

- att de nya fonderna och programmen förankras regionalt och anpassas efter territoriets särskilda förutsättningar,
- att de nya fonderna och programmen samspelar med varandra och med de insatser som planeras att genomföras inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik.
- North Sweden har det senaste året inom ramen för EFNS och NSPA tagit fram underlag och bidragit till ett flertal positioner för arbetet gentemot EU-institutionerna i form av tre positionsdokument antagna av EFNS kring;
 - Synpunkter på utkastet till partnerskapsöverenskommelse (29/1).
 - Synpunkter på det nationella socialfondsprogrammet+ (2/16).
 - Synpunkter på det nationella regionalfondsprogrammet (5/10).
- Efter att EU:s återhämtningspaket och långtidsbudget slutförhandlats, med en överenskommelse mellan Ministerrådet och Europaparlamentet och så kallade triloger med EU-kommissionen, så kom arbetet med EU:s sammanhållningspolitik och förberedelserna inför nästa programperiod att under 2021 övergå till en programmeringsfas där mycket av arbetet bedrivits på hemmaplan och North Sweden har deltagit och bistått med kunskap och information löpande samt deltagit vid ett flertal möten med olika relevanta aktörer för att tillförsäkra norra Sveriges intressen vid de mer tekniska förhandlingarna mellan regional, nationell och EU-nivå, såsom löpande avstämningar med de regionalt utvecklingsansvariga och nära kontakt med Helena Sundblad Schäfer, programansvarig vid Sverigedesken på DG Regio, EU-kommissionen.
- Den löpande kontakten med DG Regio och Sverigedesken där, med ett flertal avstämningar och möten med också medverkan från regionala tjänstepersoner, har även kommit att handla mycket om möjligheterna för mer flernivåsamverkan, större regional förankring och en fortsatt diskussion om att utveckla koncept rörande Integrerade Territoriella Investeringar (ITI) och lokalt ledd utveckling (LLU), samt bättre fondsamordning på regional och subregional nivå för ett mer samlat grepp, mer platsanpassad utveckling och större synergier mellan EU:s olika investeringsinstrument, framförallt i norra Sveriges mer glesa miljöer där bristen på kapacitet och kritisk massa är stor.
- North Sweden har också deltagit på ett antal digitala träffar för att bevaka utvecklingen av EU:s nya olika återhämtningsinstrument och exempelvis bjöd EU-kommissionär Elisa Ferreira med ansvar för EU:s sammanhållningspolitik in North Sweden och andra regionkontor till en digital dialog om regionalpolitikens betydelse för EU:s återhämtning efter Covid-19-pandemin (19/5).
- EU:s nya fond för rättvis omställning har varit i särskilt fokus för North Sweden under året och krävt ett flertal informella kontakter med EU-institutionerna, regionerna, näringsdepartementet och Tillväxtverket för att öka förståelsen för instrumentets tilltänkta omfattning och inriktning, vilka egentligen varit i gynnsam linje för norra Sverige från EU:s sida från första början, men samtidigt långt ifrån självklart då perspektiv på både tilldelning och möjliga insatser skiljt sig åt mellan en rad olika intressenter.
- North Swedens direktör Mikael Janson blev under European Week of Regions and Cities, EWRC, inbjuden att tala i en digital panel på ett webinarium arrangerat av DG Regio och ESPON om utvecklingsmöjligheter för öar, bergsområden och glesbefolkade områden med fortsatt EU-stöd efter 2020, där han poängterade bland annat vikten av en fortsatt platsbaserad utvecklingspolitik som till större utsträckning utgår från särskilda territoriella förutsättningar (15/10).

- North Sweden har fortsatt vara aktivt i det regionala nätverket Conference for Peripheral and Maritime Regions, CPMR, som Region Norrbotten, Region Västerbotten och Region Jämtland Härjedalen är medlemmar i, för att tillförsäkra norra Sveriges intressen i dels fokus för nätverkets aktiviteter på EU-arenan, dels kunna delge regionens syn vid olika möten och aktiviteter kopplat till EU:s sammanhållningspolitik, såsom bland annat under möten med CPMR Cohesion Policy Core group (3/3, 5/6, 25/11), CPMR Political Bureau (26/3, 24/6) och CPMR General Assembly (14/10,) som alla arrangerats digitalt under året på grund av pandemin.
- Bryssel nätverket för de svenska stads- och regionkontoren och Sveriges Kommuner och Regioner (SveReg) med North Sweden har under året haft en nära dialog med Sveriges ständiga representation i Bryssel, bland annat med särskilt fokus på regionalpolitiken, de slutgiltiga förhandlingarna av EU:s sammanhållningspolitik och det pågående programmeringsarbetet av strukturfonderna tillsammans med Jeanette Lund, Näringspolitiskt Råd (22/1).
- Den 20:e upplagan av Europaforum arrangerades digitalt med webbsändning från Östersund där drygt 170 deltagare kopplade upp sig för programmet som till stor del präglades av EU:s gröna giv, men också flera delar som kom att röra EU:s sammanhållningspolitik, såsom ett pass om förutsättningarna för hållbar utveckling i de nordliga glesbefolkade områdena tillsammans med Erik Gløersen, direktör Spatial Foresight och författare till Nordregio NSPA-studier som togs fram i början på 2000-talet, och José Enrique Garcilazo, chef för enheten för regional- och landbygdsutveckling vid OECD, samt huvudansvarig för OECD-studien över NSPA som lanserades 2017, samt Rickard Carstedt, regionråd Västerbotten och samordnande rapportör för EU:s sammanhållningspolitik där förutom en tillbakablick, diskuterades även framtida kunskapsunderlag som lär krävas för nästa programperiod, *se under OECD (3/6)*.
- North Sweden har under året bistått regionerna med löpande uppdateringar och kunskap om EU:s sammanhållningspolitik och för norra Sverige avgörande frågor och därför medverkat vid olika möten för att informera, men också för att på olika sätt vara behjälplig och rådgivande för själva framskrivandet av de operativa strukturfondsprogrammen i Övre och Mellersta Norrland, samt för de gränsöverskridande Interreg-programmen.
- Parallellt med hemmaplansförberedelserna och framtagandet av nya program inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik, så har även arbetet med EU:s återhämtningspaket och alla dess nya fonder och program pågått under året, ofta i separata processer, där North Sweden har löpande tillsammans med de regionalt utvecklingsansvariga lyft fram problematiken med ett allt mer fragmenterat finansieringssystem till både nationell nivå och EU-nivå.
- Sedan Europaparlamentariker Erik Bergkvist, från norra Sverige blev invald och fick mandat i parlamentets regionala utskott respektive budgetutskott, så har North Sweden hållit kontakt med löpande möten och dialog för att tillförsäkra gemensamt utbyte av information, kunskap och kontakter i de för norra Sverige viktiga delar inom EU:s sammanhållningspolitik, inte minst under utformningen av de olika strukturfonds- och återhämtningspaketen har informationsutbytet varit värdefullt.
- North Sweden deltog på
 - planeringsdagen för Region Västerbottens enhet för näringsliv och samhällsbyggnad (4/10), samt
 - planeringsdagen för Region Norrbottens regionala utvecklingsavdelning (17/12).

- North Sweden tog tillsammans med Europaforums arbetsgrupp för EU:s sammanhållningspolitik initiativ till en utvärdering av programskrivningsprocessen i Sverige för att kunna lyfta fram i dialogen med bland annat EU-kommissionen och Regeringskansliet om hur exempelvis principer om partnerskap och flernivåstyrelse kan behöva stärkas i fortsättningen (18-19/12).

Europaforums arbetsgrupp för EU:s sammanhållningspolitik är en viktig samverkansgrupp för NSEO hemåt. Här samlat fysiskt på North Sweden Stockholm Office för första gången på två år för att utvärdera processen att förbereda EU:s nya fonder och program 2021–2027 (18-19/12).

Carl Rova, Region Norrbotten, Joel Hedlund, Region Västerbotten, Per-Erik Andersson, Region Norrbotten, Anna Omberg, Region Jämtland Härjedalen, Frida Bergman, Region Västernorrland, Maria Jonasson, Region Jämtland Härjedalen, Marta Bahta, Region Västerbotten, Mikael Johansson, Region Västerbotten. Bild: John Kostet, NSEO.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Budgetöverenskommelsen och den generella utformningen av EU:s sammanhållningspolitik ligger väl i linje med norra Sveriges perspektiv och ambitioner för hållbar regional utveckling och behovet av att fortsätta tackla strukturella utmaningar på längre sikt.
- ✓ Norra Sveriges förutsättningar genom EU:s sammanhållningspolitik är ett tydligt resultat av det långsiktiga påverkansarbetet som NSEO bedrivit genom framför allt NSPA och EFNS, vilket också poängterats av EU:s företrädare i dialogen vid ett flertal tillfällen.
- ✓ För norra Sveriges del innebär samtidigt de nya återhämtningspaketen och långtidsbudgeten ett mycket större EU-stöd än tidigare på totalen och North Sweden har i flera delar lyckats synliggöra och säkra norra Sveriges särställning och stöd, vilket inte minst visade sig när det bestämdes att stödintensiteten för de glesbefolkade regioners särskilda extra allokering men dock genom nationell förhandling inte får genomslag ut i regionen, men den extra gleshetsallokering till norra Sverige är ett viktigt politiskt erkännande av de strukturella utmaningar som gleshet medför och stärker den särställning som EU:s arktiska regioner har.
- ✓ För att kunna tackla svåra utmaningar med att bygga kapacitet och säkra kompetensförsörjning i glesbefolkade områden innehöll för första gången den extra gleshetsallokeringen en öronmärkning för insatser inom socialfonden, vilket efter ett påverkansarbete med stöd från EU-institutionerna gentemot det svenska ESF-rådet och arbetsmarknadsdepartementet, som North Sweden medverkat till, nu innebär att norra Sverige också får ett eget insatsområde inom ramen för det nationella programmet, som från början inte låg i planerna, men i slutändan blev så.
- ✓ Trots att det på totalen finns mer EU-resurser än tidigare tillgängliga för regionalt utvecklingsarbete i norra Sverige, till stor del för att hantera de utmaningar och

tillvarata de möjligheter som North Sweden lyckats synliggöra på EU-arenan, så har systemet samtidigt blivit mer fragmenterat och komplext och ofta tycks problem kopplat till implementeringen av EU:s sammanhållningspolitik uppstå inom en nationell kontext, snarare än på EU-nivå.

- ✓ Det kan i övrigt konstateras att för den programperiod som under 2021 rullade ut, men ännu var i fasen av slutförhandlingar, så låg mycket av det som norra Sverige arbetat för;
 - inklusive mer rådighet för riktade socialfondsmedel för kompetenssatsningar,
 - utöver att med regionalfonden bygga regional utvecklingskapacitet och möjlighet att använda medlen för infrastruktur och bredband samt
 - satsningar på lokalt ledd utveckling i olika delar av regionens stora geografi,
 - med att även de stora krispaketen i spåren av Covid-19 från EU var avsedda att stötta norra Sveriges behov av samhällsomställning,
 - men att från nationell svensk sida har det sedan inte fullt ut följts upp i den omfattning som hade varit önskvärt med istället insnävade tolkningar och begränsande regler.

Regionala programsynergier över gränserna

VERKSAMHETSDIREKTIV:

***Målsättningen** för North Sweden är att bidra till att regionerna kan maximera nyttan med EU:s olika fonder och program genom att skapa synergier som växlar upp de samlade insatserna. Detta särskilt som en större andel regionala utvecklingsstöd genom EU:s olika krisstöd för att återstarta ekonomin efter Covid-19 och även andra satsningar och medel administreras via nationella aktörer och även direkt från EU genom olika myndigheter. Särskilt bör uppmärksammas EU:s intresse för integrerade strategier och lokalt ledd utveckling inom ramen för regional och sub-regional smart specialisering och de möjligheter som det kan ge för stöd till långsiktigt anpassad regional utveckling i olika delar av norra Sverige. Därtill att länka ihop det med samverkan över gränserna på lokal, regional, nationell och europeisk nivå genom EU:s Interreg-program för att stärka de synergier och utvecklingsförmågan i samspel med andra. Därtill att visa på behovet av en överlag bättre samordning mellan EU:s olika investeringsverktyg för det regionala arbetet med hållbar regional utveckling.*

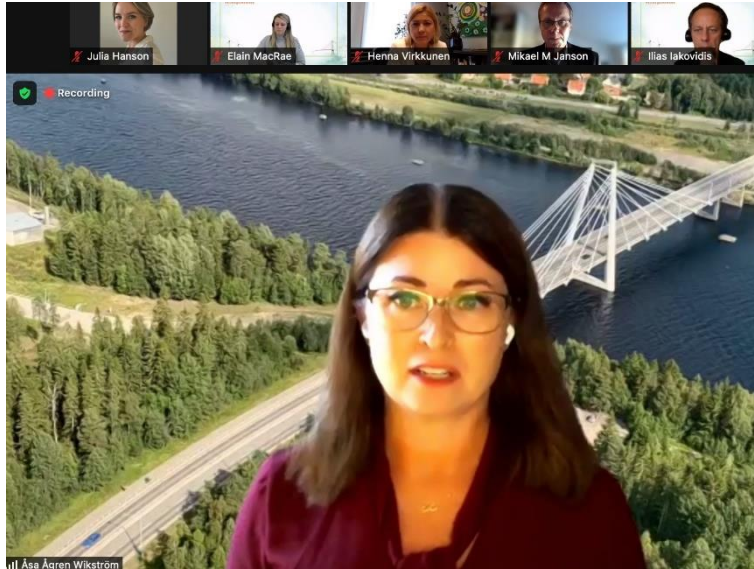
VERKSAMHETSPLAN:

- **Regionala programsynergier för maximal utväxling av EU:s fonder**
 - Målsättningar:
 - NSEO förmedla kunskap och skapa förståelse hos de regionala aktörerna för EU:s programerbjudande och hur det hänger ihop.
 - Ökat intresse för och möjligheter för regionens aktörer att ta ökad del av EU:s olika andra program än ERUF utifrån regionens och EU:s överordnade mål och strategier för hållbar utveckling.
 - Möjligheter för mer samhandling mellan ERUF och ESF+ i norra Sverige, att också med Landsbygdsutvecklingsfond med flera stöd kunna bidra till sub-regionalt utvecklingsarbete.
 - Regionens aktörer kunna ta full del av EU:s Covid-19 krisstöd och återhämtningspaket, att samspeja med insatser för långsiktig regional utveckling kopplat till ordinarie regionalfonder.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har fört en fortsatt dialog med EU-kommissionen, Europaparlamentet och hemåt via EFNS, utifrån de förslag som legat på bordet inför nästa programperiod om att stärka verktygen som kallas lokalt ledd utveckling, såsom Integrerade Territoriella Investeringar (ITI), som syftar till att skapa samhandling mellan lokala aktörer och olika finansiering från EU för att stötta utvecklingen i en definierad geografi, ett slags "LEADER 2.0", med framförallt regionalfonden för att bygga kapacitet och socialfonden för att fylla med nödvändig kopplad kompetens men också landsbygdsutvecklingsfonden och andra fonder, *se Sammanhållningspolitiken*.
- I samband med olika diskussioner i olika nätverk samt med EU-kommissionen, har NSEO pekat på svårigheter som finns i särskilt regioner med liten egen administrativ kapacitet och många mikroföretag att hantera krångliga regelverk samt få till samverkan mellan aktörer med stöd av olika finansieringsinstrument från EU och därtill överlag lyft fram de möjligheter men också utmaningar som finns med olika förslag på förenklingar som diskuterats i EU.
- NSEO har fortsatt att i samverkan med EFNS särskilt lyft fram avsaknaden av samspel mellan regionalfond och socialfond för att bygga kapacitet respektive anpassad kompetens för regional utveckling och att Sverige som helhet inte agerat för att använda de instrument som finns för samhandling mellan olika fonder utöver LEADER inom landsbygdsutveckling, bland annat genom ett antal ställningstaganden, *se Sammanhållningspolitiken*.
- North Sweden har fortsatt agerat för och medverkat i regionala dialoger, såväl i samspel med ansvariga regionala tjänstemän som genom EFNS, om de framtida gränsöverskridande programmen för att driva dialogen med olika aktörer och förberedelserna i EU utifrån de förslag som låg om att ta bort program över havsgränser, och över lag slå samman till betydligt större programgeografier, samt exkludera regioner som inte har en direkt landgräns till varandra.
- NSEO lyfter i alla sammanhang där verksamheten presenteras och diskussioner om struktur- och investeringsfonderna, vikten av att se hur regionalfonden kan leda över i andra EU-stöd, att regionen behöver "ta nästa steg" för att få fortsatt stöd från EU med särskilt fokus på att kunna bygga ett unikt innovationssystem i norra Sverige, en "testbädd för Europa", genom bättre sådan samhandling och fokus i EU-stödet.
- För att erbjuda fler aktörer mer fördjupad kunskap kring det i flera delar nya finansieringssystemet för regional utveckling, så medverkade North Sweden vid ett webinarium om EU:s återhämtningsplan arrangerat av Europadirekt Norrbotten och Västerbotten, tillsammans med bland andra Jens Mathiessen, ekonomisk rådgivare vid EU-kommissionen representation i Sverige, Rickard Carstedt, regionråd Västerbotten, och Erik Bergkvist, Europaparlamentariker (21/4).
- För att öka förståelsen på EU-arenan om platsens betydelse för utveckling, och hur EU:s investeringsinstrument behöver vara mer anpassade efter lokala och regionala behov, snarare än att styras av nationell sektorspolitik, så tog CPMR med stöd av North Sweden initiativ till en digital seminarieserie, *Territories Matter*, varav det första kom att handla om erfarenheter från framtagandet av återhämtningspaket och nationella återhämtningsplaner runtom i Europa där Region Jämtland Härjedalen och North Sweden deltog för norra Sveriges del tillsammans med andra europeiska regioner och ett flertal Brysselbaserade tankesmedjor (6/10).
- North Sweden initierade under föregående år ett arbete inom Europaforum för att positionera norra Sverige och lyfta behovet av en mer sammanhållen utvecklingspolitik inför framtagandet av EU:s långsiktiga vision för Europas

landsbygd där nu visionen, handlingsplanen och pakten för EU:s landsbygd presenterades under året och har till viss del tagit fasta på regionernas budskap om att EU:s investeringsinstrument och strategier till större del behöver utgå från varje lats särskilda förutsättningar, inte minst i EU:s arktiska regioner, *se under Arktis*.

Att samverka med andra för aktiviteter med EU:s aktörer sprider norra Sveriges perspektiv, såsom under European Week of Regions and Cities där Åsa Ågren Wikström, Region Västerbotten, berättade om norra Sverige digitalisering och gröna omställning (12/10).

Webbinariet anordnades av NSPA och Scotland Europa med EU-kommissionen, som vid mötet konstaterade att det arktiska Europa behöver synas ännu mer som ett exempel för andra. Det gav också en fortsatt dialog inför klimatmötet COP21 i Glasgow om hur EU:s olika stöd behöver samspela och anpassas för att fungera bättre i NSPA med sin glesbygd.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ EU-kommissionen förslag att en del av den extra gleshetsallokeringen till norra Sverige ska vara socialfond och inte bara regionalfond, i enlighet med de budskap NSEO skickat om vikten av att för norra Sverige ha tillgång till båda de fonderna mer samlat, har landat och ett särskilt insatsområde inom ESF+ har utformats i samarbete mellan regionerna och förvaltande myndighet, där North Swedens dialog med EU-kommissionen har spelat roll för utvecklingen i Sverige.
- ✓ Det stora intresset från EU-kommissionen, med stöd från Europaparlamentet, om att få till bättre nyttjande av samhandling av EU:s olika instrument genom så kallade ITI och lokalt ledd utveckling kvarstår och lyfts ofta i löpande dialog;
 - med ambitionen att kunna skapa kapacitet för strategisk utveckling i glesbefolkade regioner med särskilda utmaningar som norra Sveriges inland, utöver urbana områden,
 - där North Sweden tog initiativ under 2020 till en rapport om sådan lokalt ledd utveckling som under 2021 använts för att diskutera möjligheterna regional och gentemot nationell nivå men där svensk nationell nivå inte visat samma intresse och därmed gjort det svårt för regionerna att aktivera möjligheterna,
 - men en möjlig plattform för en fortsatt diskussion om dessa verktyg för att bygga kapacitet i de mest glesa miljöerna är den nya OECD-studie som under 2021 lagts en grund för, *se OECD*.
- ✓ Regionens universitet ligger fortsatt i topp jämfört med övriga svenska universitet och högskolor vad gäller finansiering från H2020, borträknat de traditionella lärosätena i södra Sverige, som tyder på en mognad att växla upp tidigare investerade regionalfondsmedel med annat stöd för forskning och innovation och det gäller även andra aktörers ökande intresse för andra stöd inom ramen för exempelvis Umeås Smart Cities-engagemang, där North Sweden kunnat bidra till att bereda mark och gå in i mer strategiska framtidsdiskussioner med aktörerna, *se FoI*.

- ✓ I övrigt är stödsystemen mer omfattande än någonsin men också mer splittrade än någonsin och inte minst ett resultat av hur nationell nivå valt att administrera dessa i sina respektive stuprör och som nationell finansiering snarare än lokala och regionala utvecklingsmedel, så där krävs en fortsatt dialog och även där är den nya tänkta OECD-studien ett redskap för det samt att arbetet med en utvärdering av programmeringsarbetet från EFNS sida som NSEO tagit initiativ till, *se OECD och Sammanhållningsfonderna*.

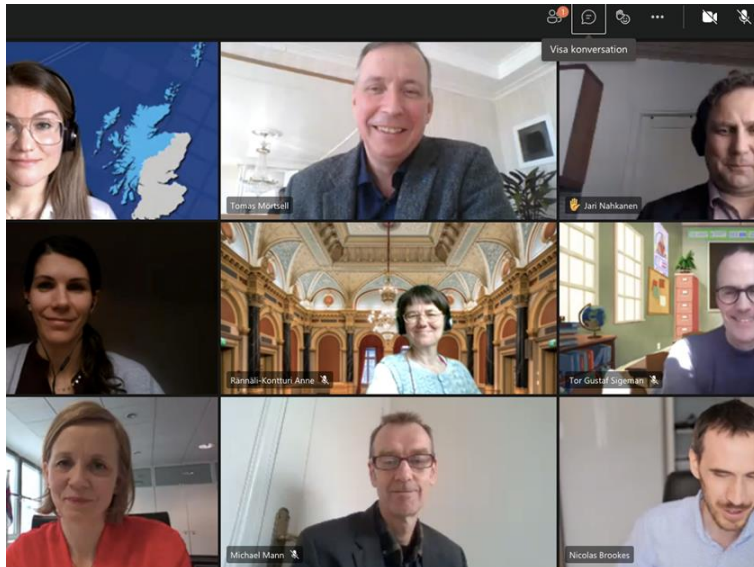
VERKSAMHETSPLAN:

- **Gränsöverskridande regionalt utvecklingsarbete i samspel med andra**
 - Målsättningar:
 - Regionens aktörer över gränserna inom NSPA och med övriga Europa delta i av EU stödda projekt och plattformar med anpassade verktyg för det inom exempelvis samverkan kring smart specialisering.
 - EU uppmärksammas på regionens aktiva samverkan med andra parter för gemensam utveckling i närområdet och all-europeiskt utbyte och behovet av anpassade Interregprogram för det.
 - Regionen kunna dra nytta av många olika möjligheter att samverka över gränserna inklusive ordinarie sammanhållningsfonder för att stärka regionen i EU och globalt.

GENOMFÖRANDE:

- Inom ramen för territoriell samverkan och EU:s sammanhållningspolitik för nästa programperiod 2021-2027 som lanserades i maj 2018, har North Sweden analyserat och mobiliserat aktörer både i Bryssel och på hemmaplan för att på olika sätt positionera och kommunicera kärnfulla budskap till huvudsakligen EU-institutioner och Sveriges regering för att först förflytta förhandlingarna i så gynnsam riktning som möjligt för norra Sverige, kunna förklara och förstå bakgrund och anledning till förslagen från EU-institutionerna, och sedan under 2021 kunna argumentera tillsammans med regionerna gentemot nationell och EU-nivå under programskrivningsarbetet.
- Fokus har legat på att tillförsäkra att gränsöverskridande samarbete över havsområden ska vara möjligt även fortsättningsvis och att nuvarande funktionella programgeografi för norra Sveriges olika Interregprogram med dess styrkeområden, erfarenheter och framgångsfaktorer ska tas i beaktning när programmen formas inför perioden 2021–2027 och framför allt skett via medverkan i olika andra nätverk med likalydande intressen såsom CPMR.
- North Sweden har under året, kopplat till diskussionerna om kapacitetsbyggande för samverkan kring smart specialisering och gränsöverskridande investeringar i NSPA, följt utvecklingen av initiativet till en förstudie om att bilda en gemensam investeringsplattform, Arctic Investment Platform (AIP) för NSPA-regionerna, utifrån rekommendationerna i OECD-studien för NSPA och den arktiska samrådsprocessen om behov av investeringskapital för regional utveckling i NSPA och det Europeiska Arktis, *se Arktis*.
- North Sweden deltog vid MidtSkandias höstmöte för att presentera arbetet med utformningen av EU:s sammanhållningspolitik, inklusive de gränsöverskridande programmen till nytta för MidtSkandia som är ett nordiskt gränsregionalt samarbetsforum mellan Nordlands fylkeskommune med kommuner i Helgeland, Norge och Region Västerbotten med kommuner i Sverige, och arbetar främst med att undanröja gränshinder och bidra till fler gemensamma gränsöverskridande

utvecklingsprojekt, samt förbättra transport- och logistiklösningar i öst-västlig riktning (12/11).

För att sätta extra tryck i EU:s arbete med en ny arktisk policy kunde NSEO agera för att i nätverket CPMR:s Östersjökommission etablera en "Arctic Task Force" med Tomas Mörtzell, Region Västerbotten, som ordförande och den vägen, utöver via NSPA, föra dialog med EU:s arktiska ambassadör Michael Mann (16/3).

Det finns ett intresse för Arktis från även regioner utanför de nordliga delarna av EU som har medverkat i gruppens arbete. Fokus är att visa på betydelsen av den nordligaste Östersjöregionen, som räknas till det europeiska Arktis, för hela EU:s klimatarbete och säkerhetspolitik för att befästa vikten av satsningar i regionen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Samverkan inom NSPA och den OECD-studie som North Sweden initierade med lansering i Bryssel under 2017 har fortsatt varit ett viktigt underlag för EU:s aktörer om den unika samverkan som sker och i norra Europa och att det ger underlag för en fördjupad dialog och initiativ för att skapa utveckling som är av intresse för EU att stödja och det är tydligt i de aktiviteter som arrangeras tillsammans med NSPA-nätverket, som nu också lagt grunden för ett förnyat samarbete med OECD och EU-kommissionens enhet för reformstöd, se *OECD*.
- ✓ EU-kommissionens ursprungliga förslag att ta bort gränsöverskridande program över havsgräns slopades till sist och i stället återinfördes samarbetsprogram i linje med tidigare och det påverkansarbete som North Sweden bedrivit sedan förslaget lämnades 2018.
- ✓ Därutöver lyckades även EU-kommissionens förslag om att exkludera Västernorrland ur Sverige-Norge programmet stoppas genom ett tydligt och framgångsrikt påverkansarbete med relevanta argument från regionerna och North Sweden i dialog med EU.
- ✓ EU-kommissionens ursprungliga idé om ett enda samlat program för hela Östersjöregionen slopades, vilket därmed innebär att flera mindre program behålls i linje med önskemålen från många regionala aktörer om att bibehålla nuvarande programstruktur, samtidigt som det blir en större programgeografi än tidigare för att hantera sammantaget mindre pengar och en önskad samhandling över större gränsområden, såsom inom det nya Interreg Aurora, som samtidigt omfamnar en större gemensam del av NSPA-regionerna att kunna nyttja för utbyten framöver, som också varit ett önskemål från många håll i norra Sverige, Finland och Norge.
- ✓ Arbetet med den Arktiska investeringsplattformen inom NSPA har fortsatt väckt intresse och lyfts fram från många håll kopplat till hur EU ska utveckla sina arktiska områden och sprida investeringskapital till också mer perifera områden som North Sweden kunnat spela in i många olika sammanhang där Arktis och regional utveckling för nordliga glesbefolkade regioner diskuterats, se *under Arktis*.

FORSKNING & INNOVATION

Innovativa regioner, smart specialisering och starka kluster

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden genom att lyfta norra Sveriges ledande innovationskluster och styrkeområden ska verka för en förståelse i EU om att regionens innovationsförmåga och specifika innovationssystem, genom smart specialisering och klusterpolitik, är av betydelse för europeisk innovations- och konkurrenskraft. Inom ramen för EU:s initiativ för tillväxt och innovation är målsättningen att etablera norra Sveriges kapacitet för lösningar inom bland annat testbäddar, Smart Cities, digitalisering, hälsa, och överlag behov av energi- och klimatsmarta lösningar på många olika områden, inklusive innovationsförmåga i glesbefolkade miljöer.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Smart Specialisering och stärkt regionalt innovationssystem**
 - Målsättningar:
 - Främja möjligheter för regionen att baserat på sitt arbete med smart specialisering (S3) delta i EU-finansierade initiativ för innovation och internationalisering med S3 som bas för att nyttja konkurrensutsatta medel för regional utveckling.
 - Främja regionens aktörers förutsättningar att delta i EU:s initiativ för kluster, FoI och utveckling så som KIC, Europeiska Partnerskap, Missions, Strategiska värdekedjor samt bejaka möjligheten till för regionen gynnsamma synergier mellan olika fonder och instrument.
 - Utökat innovationsutbyte över gränserna och utifrån OECD-studien i dialog med EU etablera smart specialisering i samspel med hela NSPA.
 - Stärka innovationssystemet genom att lyfta de särskilda förutsättningar som stora ytor, kallt klimat, tillgång till grön energi och naturresurser som tillgångar genom testbäddar, projekt och specifika verksamhetsetableringar.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har bevakat de nya initiativen inom FoI-policy som introduceras med den nya programperioden och verkat för att regionernas roll och potential att delta i till EU:s övergripande mål och strategier ska vara väl framträdande med att i denna formativa period spela in regionernas betydelse och möjligheter att tillvarata synergier med regionernas övriga insatser där särskilt fokus har lagts på de nya inslagen i Horisont Europa (HE) så som Partnerskap och Missions och att dessa ska bidra till regionens utveckling.
- NSEO har baserat på erfarenheterna av den regionala samverkan kring Rymd i North Sweden "rymdpilot" för att stärka regionens styrkeområden inom rymd på EU-arenan, stöttat regionernas kluster att ta en starkare roll i EU genom Tematiska S3 partnerskap och andra initiativ som länkar kluster.
- Regionernas aktörer har utöver Rymdområdet, som ett första steg för samhandling mellan samhälle, näringsliv och akademi i EU:s olika plattformar, också fått stöd att starta upp internationell samverkan inom fler områden av strategisk betydelse för norra Sverige så som Vätgas, Bioekonomi, Digitalisering och Mineraler.

- Baserat på den kartläggning av regionens testbäddar som North Sweden genomförde 2018 har NSEO bevakat utvecklingen av programperioden 2021-2027 med hänsyn till regionens aktörer att kunna ta del av sådana stöd och särskilda insatser har gjorts för Biltestklustret i Norrbotten avseende finansiering av en integrationsbädd för mobilitet som kan bidra till att klustret förblir ledande samt till testverksamhet inom flyg i Jämtland Härjedalen och Västernorrland.
- Under verksamhetsåret har North Sweden fortsatt samarbetet i flertalet nätverk med FoI-aktörer och kluster och samverkansorgan både inom och mellan regionerna, som ger möjlighet att nå ut med North Swedens uppdrag bredare till de aktörer som arbetar i FoI-projekt via befintliga strukturer, såsom det Regionala innovationspartnerskapen (RIP) som samlar FoI-aktörer i alla de nordligaste länen samt Regionalt resurscentrum/Invest in innovation som arbetar ämnesövergripande för ökad deltagande i H2020/HE-projekt i Jämtland Härjedalen, bland annat genom arrangemang och deltagande som expert i en digital workshop med rådgivning direkt till företag i regionen (2/12).
- NSEO har bidragit till formeringen av nya klusterinitiativ och att de hittar en roll i EU:s politik, så som i initiativet CHARM som drivs av polarbröd och syftar till att bygga upp ett regionalt kluster för livsmedel där North Sweden bidrog med kunskap under en seminarieserie våren 2021.
- Genom samverkan i EFNS har tagits fram ett antal positioner som används som en grund i påverkansarbetet gentemot EU inom kompetensförsörjning och det regionala innovationssystemets roll för EU:s ekonomiska hållbara utveckling.
- North Sweden har gentemot de regionala huvudmännen arbetat för att höja kännedomen om den regionala politikens betydelse för det regionala innovationssystem och i förlängningen Sveriges och Europas konkurrenskraft genom bland annat en kvantitativ sammanställning av regionernas ERUF-projekt och hur de bidrar till EU:s övergripande mål och prioriteringar och som kunnat användas i kommunikationsinsatser gentemot EU-arenan.
- Regionerna har i sitt arbete med Smart Specialisering fått stöd från NSEO i att tillvarata de möjligheter som skapas i nästa programperiod att utveckla synergier med andra instrument så som Horizon Europe och digitala innovationshubbar (DIH) inom programmet Digitala Europa

NSEO samverkar med aktörerna på hemmaplan för att stärka deras möjligheter att ta del av EU:s innovationsstöd och det sker såväl via bredare information som i enskild rådgivning och sammanhang när regionerna samlar aktörer såsom via Regionalt Resurscentrum i Jämtland Härjedalen med Niklas Johansson från NSEO att berätta om FoI i EU (2/12).

I uppdraget att stötta regionens aktörer att nyttja EU:s konkurrensstatta fonder och program samarbetar North Sweden med befintliga initiativ och Regionalt Resurscenter är ett sådant med möjlighet till dialog med ett antal företag och det har under året lett till ansökningar.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden har tillsammans med Region Norrbotten och dess FoI samt företag tagit initiativ till ett tematiskt S3 partnerskap inom rymd; S3P Space som beviljades av EU-kommissionen april 2021 och är en plattform som samlar EU:s rymdregioner och har gett Norrbotten och dess aktörer synlighet och en stark roll i EU:s ambitioner för rymden och utgör en plattform för framtida arrangemang och har uppmärksamats av både EU och från svensk nationell nivå.
- ✓ NSEO har under året stöttat regionerna och deras klusterbildningar med anpassat stöd för att ta en större roll på EU-arenan och konkurrensutsatt finansiering och baserat på deras tematiska S3-prioriteringar och interna arbete med S3 har de fått information och vägledning om de tematiska grupperingar på EU-arenan som kan utgöra viktiga partners i projekt och i strategiskt påverkansarbete, där Region Norrbotten med stöd av North Sweden har startat S3P Space och blivit medlemmar i S3P Hydrogen Valleys.
- ✓ Överlag har arbetet med regionens aktörer för att stärka EU:s intresse att ge stöd för regionens testbäddar och etableringar av klimatsmarta lösningar i energikrävande nya framväxande industrier givit ett ökat intresse och dialog med olika delar av EU:s Generaldirektorat som framåt kan ge fortsatt utdelning.
- ✓ Regionens aktörer har fått information om finansieringsmöjligheter och strategiskt viktiga satsningar och har därigenom kunnat positionera sig på EU-arenan, särskilt på de områden som fått särskild uppmärksamhet i EU:s gröna och digitala omställning så som vätgas och hållbart byggande i trä som ger möjligheter att framåt ta positioner i EU inom dessa områden.
- ✓ De nya inslagen i EU:s finansieringsinstrument som syftar till att länka EU:s konkurrensutsatta finansiering till regionernas behov, som varit ett arbete från NSEO under förhandlingarna att stärka banden mellan norra Sveriges behov och styrkeområden på EU-arenan, har implementerats, trots osäkerhet under budgetförhandlingarna, och finns nu tillgängliga för regionens aktörer inom det som kallas interregionala innovationsinvesteringar (I3, tidigare komponent 5), European Innovation Ecosystem (EIE) samt de strategiska ambitionerna i European Research Area (ERA) och European Educational Area (EEA) med möjligheter för norra Sverige att kunna vara fullt ut med i dessa.

Konkurrenskraftig forskning, innovation och digitalisering i norra Sverige

VERKSAMHETSDIREKTIV:

***Målsättningen** är att från North Sweden bidra till att stärka de excellenta forskningsmiljöerna och företag i tillgången till konkurrensutsatta medel för forskning och innovation som i sin tur stärker Norra Sveriges närvaro i internationella nätverk. Detta genom att bevaka EU:s stödinsatser till FoI-aktörer inom de tematiska områden som är viktiga för regionens lärosäten, företag och offentliga aktörer samt verka för att påverka EU:s forsknings- och innovationspolitik i en för regionen gynnsam riktning. Det ska underlätta regionala FoI-aktörers möjligheter till att tillgodogöra sig konkurrensutsatta medel och att delta i Horisont Europa, EU:s ramprogram för forskning och innovation, till strategisk nytta för forskningsaktörernas och hela norra Sveriges innovationskapacitet med stora potentialer inom ramen för EU:s digitala agenda.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Konkurrenskraftig forskning och innovation**
 - Målsättningar:
 - Prioriterade forsknings- och innovationsområden vid regionens universitet, forskningsinstitut, företag och offentliga aktörer, ska vara väl synliggjorda inom EU:s investeringar och forskningsutlysningar och insatser för högre utbildning.
 - Norra Sveriges kapacitet för Forskning och Innovation, FoI, ska vara synliggjorda relaterat till EU:s prioriteringar inom uttryckta i till exempel den gröna given, digitaliseringsstrategin, cirkulär ekonomi och industristrategin.
 - Norra Sveriges forskningsaktörer ska ha goda förutsättningar att delta i EU:s initiativ för kluster, FoI och utveckling så som KIC, Europeiska Partnerskap, Missions, Strategiska värdekedjor med, utöver HE, samfinansiering från olika fonder och instrument.
 - SME-prioriteringarna inom EU:s forsknings- och innovationsprogram göras tillgängligt för alla SME:s inklusive regionens mikroföretag och mindre samhällen ska ha möjlighet att delta i insatser för Smart Cities.

GENOMFÖRANDE:

- Under året har merparten av EU:s finansieringsprogram kommit i gång med full kraft och börjat implementeras med utlysningar varvid North Swedens arbete med fonderna, förutom påverkan av den strategiska riktningen, även inkluderat att bistå regionens aktörer i att fånga de möjligheter som programmen ger för ansökningar genom bland annat informationsinsatser om specifika delar av programmet.
- North Sweden har för att öka aktörernas möjligheter att lyckas med ansökningar utfört både löpande och riktade informationsinsatser via egna och andras kanaler samt deltagit i och initierat ansökningsprocesser.
- NSEO har under året haft löpande dialog med universitet och övriga regionala aktörer kring prioriterade forsknings- och innovationsområden och utvecklingen på EU-arenan för att fånga upp ändringar som kräver aktivitet för påverkan och positionering.
- Kontoret har bistått regionens universitet och andra FoI-aktörer att utveckla egna planer och strategier för ökat deltagande i EU:s FoI-program såsom Regionalt resurscentrum i Jämtland Härjedalen och LTU:s strategiarbete för ökat deltagande i Horisont Europa.
- Inom uppdraget för Forskning och Innovation har från North Sweden, som en grund för ett mer strategiskt arbete och löpande kontakt med regionens aktörer och att kunna löpande uppdateras i det fortsatta arbetet och även kunnat spelas in i EFNS för politiskt stöd för regionens innovationsstyrkeområden att lyfta gentemot EU, prioriterade insatsområden identifierats under året baserat på de frågor som är;
 - 1) definierade i strategier för regional utveckling,
 - 2) det finns FoI-kapacitet inom regionen samt
 - 3) att frågan är aktuell på EU-arenan.
- Regionens styrkor och kapacitet på relevanta områden har lyfts löpande och strategiskt under seminarier och möten för att marknadsföra regionens aktörer och möjlighet att bidra till Unionens prioriteringar både inom akademi och näringsliv och därmed ta del av EU:s forskningsfinansiering, bland annat för att underlätta för regionens lärosäten att ta en stark roll inom det strategiskt viktiga initiativet European University Alliance.

- NSEO har löpande lyft regionens lärosätens styrkor i samtal med EU:s företrädare samt spelat in de positioner från som tagits fram inom EFNS som tagits under året, likaväl som tidigare antagna positioner med fortsatt relevans och bärighet, med att i huvudsak vara NSEO som lagt grunden för dessa positioner.
- North Sweden har under året fortsatt samverka med nätverket Unilion (University informal liaison offices network) som samlar brysselkontor som representerar forskningsaktörer och genom medlemskapet gett synlighet åt regionens lärosäten och tillgång till tidig information om EU-politik och utlysningar som annars är förbehållen för det allra mest etablerade forskargrupperna.
- NSEO är medlem i det regionala Brysselnätverket för forskningsfrågor, ERRIN, som är ett starkt nätverk i Bryssel för påverkan på EU:s forskningspolitik och NSEO kan genom det få information och tillgång till utbyten av värde för regionens forskningsaktörer med möjliga olika utbyten med regioner och aktörer runtom i Europa och att medverka i arbetsgrupper samt möten för att utveckla projektsamverkan.
- North Sweden har fortsatt att i samarbete med nationell nivå underlätta för regionens aktörer att delta i EU:s FoI-program och genom långsiktigt nätverkande har kontoret fått möjligheten att ge inspel till regeringens *Nationella strategi för svenskt deltagande i Horisont Europa* publicerad 7/10 2021 samt bjudits in som en av 10 representanter i den referensgrupp där Regeringskansliet inhämtar synpunkter inför alla förhandlingar gällande Horisont Europas ERA som bland annat innehåller regional koppling och synergier.
- Baserat på den kartläggning över tematiska områden forskningsområden av betydelse för norra Sverige 2020 har North Sweden initierat och deltagit i flera ansökningsprocesser från Horisont Europa med strategiskt värde för regionens intressen, bland annat;
 - Granular som beviljats och ska utveckla statistiska mätmetoder för landsbygdsdata.
 - En ansökan till New European Bauhaus som kan göra Skellefteå till en testbädd för byggnationer i trä.
 - RurAlliance som kan göra Jämtland Härjedalen till en testbädd för digitala tjänster.
 - En Horisont Europa-ansökan som hjälper EU-kommissionen att använda rymddata för utvärdering och ökad mineralutvinning om det beviljas.
- Forskning och forskningsdiplomati har fått en framträdande roll i EU:s arktiska strategi som publicerades november 2021 och har där fått ett tydligt tvärvetenskapligt perspektiv som gynnar regionens lärosäten och samarbetet i Arctic 5 där North Sweden har arbetat för att lyfta regionens lärosätens roll i denna process och arrangerade bland annat ett event som lyfte Arctic 5 som framgångsrikt exempel för vad EU vill åstadkomma med synergier inom European research Area och European Educational Area (28/9).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har bevakat implementeringen av de program och fonder 2021-2027 och kan konstatera att utlysningarna över lag ligger i linje med norra Sveriges intressen men att det finns fortsatta insatser att göra på områden där regionens unika arktiska intressen inte ännu fullt ut tas tillvara i EU:s utlysningar, så som Bio-energi, rymd, skog och Arkisk forskning och där arbetet fortsätter under kommande år.

- ✓ Möjligheterna för NSEO att medverka i nätverk och företräda norra Sverige på nationell nivå i utformningen av EU:s forskningsutlysningar stärker regionens forskningsaktörer att kunna ta positioner i EU och ett flertal strategiska forskningsprojekt har kunnat etableras runt om i regionerna med stora möjligheter att nå framgång och synlighet i EU som i sin tur stärker regionens förmåga men också omvärldens intresse för att samverka med norra Sverige inom FoI och där har regionen blivit en intressant partner inom såväl smarta städer som i det ökande fokus på landsbygd i EU där norra Sverige och hela NSPA är av intresse.
- ✓ Medlemskapet i ERRIN är en kostnad som NSEO tar för att ge forskningsaktörerna på hemmaplan en plattform för utbyten med EU och relevant information om EU:s forskningspolitik ur ett regionalt perspektiv med möjligheter att påverka EU:s forskningsagenda och på samma sätt är möjligheten att vara med i nätverket Unilion, som bygger på att bli inbjuden som företrädande intressanta forskningsaktörer i EU en unik chans att kunna ge tidig förhandsinformation hemåt om vad som är på gång vad gäller kommande utlysningar och kunna bidra till att dessa passar norra Sverige.
- ✓ Initiativen riktade mot Smarta Cities är även fortsatt öppna för regionens aktörer inklusive mindre städer och innehåller inte några uttryckta eller implicita begränsningar mot mindre städer deltagande, vilket annars skulle utesluta många av norra Sveriges aktörer och där NSEO från början engagerade sig för och genom NSPA och ERRIN få bort initiala förslag om att endast rikta sig till städer över 250.000 invånare, vilket i sig öppnat för ett ökat intresse från EU att allt mer se till potentialen för mindre och medelstora städer som testbäddar för innovation och Umeå kunnat etablera sig som en Ledarstad, Light-house city, inom Smart Cities vilket också öppnar för ett bredare intresse för norra Sveriges innovationsförmåga.
- ✓ Även om den arktiska policyn för EU som lades fram under 2021 liksom tidigare särskilt pekar ut klimat- och polarforskningsprojekt som exempel på arktisk forskning, så är skrivningarna genomgående breddade och ett flertal olika områden som rör samhälle och klimat samt olika teknologier med mera omfattas också att utgöra forskningsområden för att utveckla potentialerna och dra fördel av den unika kunskap som finns i den arktiska regionen och är därmed i linje med det som NSEO fört fram om behovet av bredare perspektiv på arktisk forskning och den forskning som finns i EU:s egna arktiska regioner att kunna få stöd från EU.

NSEO har lyft fram samverkan mellan de arktiska lärosätena i NSPA som föregångare när EU utvecklar sin samordning mellan forsknings- och utbildningsinsatser, såsom vid ett NSPA webinarium om EU:s Research Area (ERA) och European Educational Area (EEA) (28/9).

Samverkan inom Arctic five med de fem nordligaste universiteten lyftes fram som ett framgångsexempel när EU under året initierade en rad initiativ mellan medlemsländerna inom ERA och EEA. I diskussionen deltog från EU-kommissionen Stijn Delaure DG RTD och Tine Delva DG EAC med ansvar för forsknings- och utbildningspolitiken i EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Digitalisering i europeisk framkant**
 - Målsättningar:
 - EU:s insatser för digitalisering ska vara anpassade för norra Sveriges särskilda behov och ta vara på den ledande expertisen vid lärosäten, offentliga aktörer och inom industrin.
 - Regionens aktörer kunna delta i EU:s digitaliseringsagenda med satsningar på forskning och utveckling av IKT, 5G, AI, e-lösningar och virtuella verktyg.

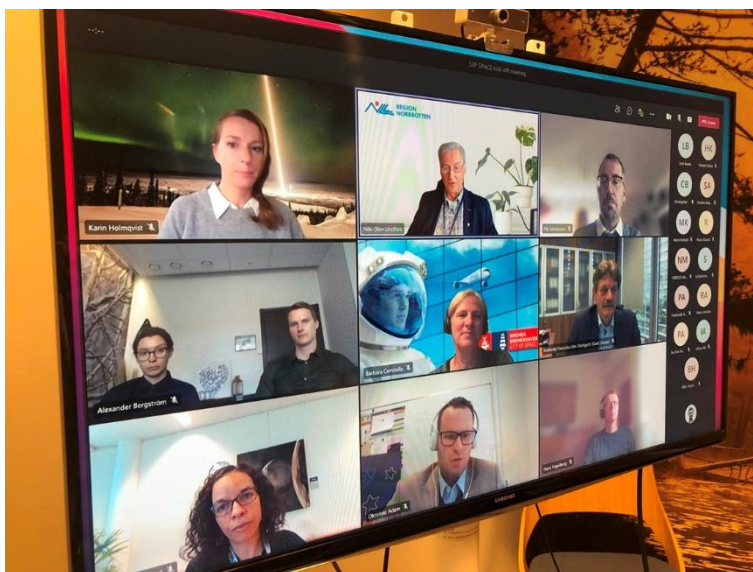
GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har bevakat EU:s prioriterade och accelererande arbete med utveckling av en digital agenda med potential att påverka regionens styrkeområden inom artificiell intelligens, datahallar, 5G och distansöverbyggande kommunikationer, inklusive potentialen att genom digitalisering ta en starkare roll inom industriella värdekedjor, hållbarhet och rymden utifrån att regionens FoI-aktörer har bred exponering mot olika delar av digitaliseringsstrategin och kan därmed utgöra en viktig partner för EU.
- Inom det nya programmet Digital Europe Program har NSEO bevakat budgetförhandlingarna i EU och regionens möjligheter att utifrån sitt arbete med Smart Specialisering ta en ledarroll i utveckling av regional digital innovationsledning.
- Genom nära samarbete med regionens aktörer har en EFNS-position tagits fram och antagits av om regionernas roll i EU:s ambitioner för digitalisering, med ambitionen att ge regionerna en betydande roll och inflytande i EU:s insatser för digitalisering.
- NSEO har särskilt verkat etableringsfrämjande rörande energiintensiv industri så som datahallar i regionen genom att på EU-arenan lyfta upp datahanterings klimatpåverkan och klimatnyttan vid etableringar i norra Sverige, inklusive att utifrån en av NSEO bred kartläggning av de initiativ som driver behoven av datahallar såsom Open data science cloud och High performance computing i EU, bevakat EU:s övergripande policys som driver EU:s egna investeringar i datahallar och IT-infrastruktur för att öka möjligheterna att de förlägga till norra Sverige utifrån klimatskäl samt att det ska innebära ett mervärde för regionernas innovationssystem.
- North Sweden har verkat mot nationell nivå genom samverkan med svenska regionkontor för att inför näringsdepartementet, Vinnova och Tillväxtverket som målgrupper belysa hur den nationella implementeringens hårda tolkningar av EU:s regelverk ger svenska aktörer sämre förutsättningar att använda regionalfondsmedel effektivt för innovationssatsningar.
- NSEO har följt utvecklingen och informerat om planeringen av Digital Europe inom Horisont Europa och initierat inom bland annat NSEO dialoggrupp inom FoI och strategiska diskussioner med fokus på synergier mellan strukturfonderna och H2020/HE för regional kapacitetsuppbyggnad med sikte på nästa programperiod, för att bättre tillvarata konkurrensutsatta medel inom digitalisering till förmån för regionens utveckling, som ställer högre krav på regionernas smarta specialiseringsstrategier.
- North Sweden har initierat en ansökan till Horisont Europa som ska utveckla metoder att tillhandahålla digitala tjänster i glesbefolkade regioner där Jämtland Härjedalen gått in som part i ett konsortium och kan bli utsett till testbädd för ny

teknik och förutom en möjlighet att finansiera digitalisering i regionen innebär det även en möjlighet att påverka EU:s insatser för digitalisering av landsbygden på sikt.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Överlag har NSEO i det löpande arbetet med bevakning och informationsutbyte kring programutvecklingen, verkat för att sammanlänka EU:s bakomliggande ambitioner om att skapa synergier och nyttja de olika stödinstrumenten på ett mer samlat sätt, att också kunna föras till nationell nivå som ytterst sätter förutsättningarna för det regionala innovationsarbetet.
- ✓ Regionerna och regionala kluster har mottagit information och stöd i processen att utveckla koncept för Digitala innovationshubbar inom Digital Europe Program och företalet regionala initiativ finns med på Sveriges lista över prioriterade hubbar som kan få finansiering från EU.
- ✓ Överlag har NSEO under 2021 kunnat med ytterligare spets samla ihop regionens olika styrkeområden och potentialer vad gäller digitalisering för att mer strategiskt kunna spelas in i pågående förhandlingar men framförallt inför kommande utlysningar och genomförande sätta norra Sveriges kompetens och fördelar för att ta del av EU:s satsningar på den digitala omställningen, som tillsammans med den gröna givna är huvudprioriteringarna för EU-kommissionen.
- ✓ Det faktum att EU arbetar med strategier för att minska klimatpåverkan från den ökande mängden och behovet av datalagring och molnlösningar och lyfter det i dialoger med NSEO är en del av att norra Sverige nått ut med budskapet om att inte bygga fast sig i en ny klimatbomb där norra Sverige kan erbjuda relevanta lösningar.
- ✓ Genom det har NSEO kunnat tillse att norra Sveriges intressen i högre grad tillgodoses och därtill att fler aktörer i regionerna kunnat ta positioner gentemot EU direkt eller via nationell nivå som handhar stöden för att finnas med när utlysningar sker och även diskussioner kring kommande utlysningar inklusive att kunna gå in i konkreta testbäddar i EU-gemensamma projektansökningar såsom utrullning av digitalisering och 5G i även de mest glesbefolkade delarna i mest behov av uppkoppling och nya lösningar.

North Sweden har med LTU, Region Norrbotten, Esrange i Kiruna med flera, arbetat för en "Rymdpilot" i syfte att etablera norra Sverige som en rymdaktör att räkna med i EU och har för det etablerat en plattform inom rymd som samlar regioner från hela Europa under ledning av Region Norrbotten, att starta 2021 (16/9).

Det är ett exempel på när NSEO tar en strategisk roll för att regionala styrkeområden ska ta plats i EU och dels bli en intressant partner för andra, dels få del av EU:s ökande satsningar på, i detta fall, rymdområdet. Ambitionen är att gå vidare med fler sådana regionala kluster i norra Sverige att ta plats i EU.

TRANSPORT & NÄRINGS LIV

Transport och infrastruktur för ett regionalt sammanlänkat Europa

VERKSAMHETS DIREKTIV:

Målsättningen är att NSEO aktivt ska medverka till att fullfölja att Botniska korridoren blir en fullvärdig del av EU:s stamnätsskorridorer ScanMed och NSB. Utöver detta ska North Sweden lyfta vikten av de delar i transportsystemet som idag inte har samma möjligheter till EU-finansiering utifrån kriterierna i TEN-T. North Sweden ska gentemot EU kunna visa på vikten av att knyta ihop Europas nordliga delar, exempelvis genom att inom ramen för pågående översyner av EU:s TEN-T och arktiska politik samt Östersjöstrategins målsättningar, visa på vikten av tvärförbindelser såsom över Kvarken och längs Mittstråket och anslutande infrastruktur med flera. NSEO ska arbeta för att regionen tar del av och ansöker om finansiering från EU samt i EU synliggöra dessa ansökningar och etablerandet av sammanlänkade hållbara transporter och gröna korridorer.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Botniska korridoren integreras i EU:s stamnätsskorridorer**
 - Målsättningar:
 - Norra Sveriges intressen ska säkerställas inom stamnätet för TEN-T med full tillgång till investeringsstöd från Connecting Europe Facility (CEF), EU:s finansieringsmekanism för infrastruktur
 - Botniska korridoren (BK) med ingående delar; Nya Ostkustbanan, Botniabanan, Norrbotniabanan, Malmbanan samt Haparandabanan och Luleå hamn etableras som en fullvärdig del av EU:s stamnätsskorridorer inom TEN-T.

GENOMFÖRANDE

- North Sweden har fortsatt att agera för att uppmärksamma norra Sveriges behov av tillförlitlig transportinfrastruktur samt vikten av att knyta samman Europas nordliga områden mot världen där NSEO under våren hade ett aktivt utbyte med EU-institutionerna och svenska representationen i EU för att tillförsäkra att förlängningen av stamnätsskorridoren Skandinavien-Medelhavet (ScanMed) norrut, och även Nordsjö-Östersjökorridoren (NSB) från finsk sida och över gränsen till Luleå i norra Sverige, skulle fastställas i den slutliga förordningen för EU:s finansieringsinstrument för infrastruktur, Connecting Europe Facility (CEF).
- North Sweden arrangerade inom ramen för Botniska korridoren ett seminarium ombord på EU-kommissionens tåg Connecting Europe Express som rullade igenom Europa för att uppmärksamma det europeiska året för järnväg 2021 (1-2/10):
 - Med på tåget fanns samordnaren för EU:s stamnätsskorridor Skandinavien-Medelhavet, Pat Cox, högre tjänstemän från EU-kommissionen, Europaparlamentariker, riksdagsledamöter, representanter från näringslivet och transportbranschen.
 - I samband med detta arrangerades även ett frukostmöte i Stockholm med Pat Cox, Europaparlamentariker Johan Danielsson och Morten Jensen enhetschef CINEA.
 - North Sweden modererade både seminariet och frukostmötet där viktiga infrastrukturprojekt i norra Sverige diskuterades.
- NSEO har under året arrangerat högnivåmöten med Pat Cox (samordnaren för ScanMed-korridoren), samt Europaparlamentarikerna Jakop Dalunde (MP)

respektive Johan Danielsson (S) i Transportutskottet för att informera om Nya Ostkustbanans arbete med dubbelspår mellan Gävle och Härnösand där Glenn Nordlund, Regionråd i Västernorrland, och Jan Lahenkorva, Regionråd i Gävleborg, från Nya Ostkustbanans styrgrupp medverkade (2/3).

- NSEO samordnade, inom ramen för ScanMed korridorsforum, en regional dialog mellan Pat Cox, samordnaren för EU:s stomnätskorridor Skandinavien-Medelhavet, och regionerna längs med korridoren i mellersta och norra Sverige, samt berörda regioner i Finland och Norge där Botniska korridoren representerades av Åsa Ågren Wikström, Region Västerbotten (5/5).
- North Sweden arrangerade inom ramen för de svenska regionkontorens nätverk SveReg ett webinarium om EU:s framtida transportpolitik med medverkan av bland andra EU-kommissionen, Europaparlamentariker Johan Danielsson och svenska representationen där Åsa Ågren Wikström, Region Västerbotten, fick möjlighet att lyfta intressen i norra Sverige, modererat av Lotta Rönström från North Sweden tillsammans med SKR (5/2).
- NSEO arrangerade under våren webinarier "European core network corridors going global", tillsammans med Norrbottens Handelskammare, Botniska korridoren och Business Oulo, med fokus på förlängningen av EU:s stomnätskorridorer och kopplingarna till de öst-västliga stråken. Medverkande var bland andra Europaparlamentariker Johan Danielsson och Jakob Dalunde samt riksdagsledamot Ida Karkiainen, som modererades av Lotta Rönström för North Sweden tillsammans med BK (26/2).
- NSEO har under året även agerat för en förlängning av den europeiska godskorridoren inom TEN-T på samma sätt som stomnätskorridoren ScanMed förlängs, vilket inte sker automatiskt och är avgörande inte minst utifrån de stora satsningar som sker i norr och en översyn av förordningen för EU:s godskorridorer pågår:
 - NSEO har bidragit till att samla relevanta aktörer i norra Sverige i arbetet för att tillförsäkra regionens engagemang och dialog med såväl EU-nivå som nationell nivå.
 - Som exempel kan nämnas att BK fick möjlighet att presentera sin omvärldsbevakning avseende förändrade handelsmönster vid ScanMed Rail Freight Corridor Forum, vilket blev ett tillfälle att nå ut ännu bredare med budskapet om hur vi bäst uppnår den multimodalitet som krävs för en effektiv grön omställning av transportsektorn och i förlängningen även en grön omställning av samhället i stort (29/10).
- NSEO ingår i olika samverkanskonstellationer för löpande dialog och strategiska diskussioner med olika parter för att tillse att kunskap finns om EU:s inriktning och processer samtidigt som norra Sveriges perspektiv kommer in i dessa och att regionens intressen synliggörs i diskussionerna om EU:s politik för transportinfrastruktur såväl i Bryssel som på hemmaplan:
 - NSEO har samspelat med EFNS infrastrukturgrupp, NBB, NOKB, BK och med regionala näringslivsintressen såsom gruv- och skogsindustrin samt besöksnäringen med flera.
 - NSEO ingår i Norrbotniabanans, NBB, styrgrupp samt arbetsutskott där NSEO deltog på möten och strategiska diskussioner, avstämning och planering av aktiviteter, samt medverkade med flera presentationer om status i Bryssel.
 - NSEO har under året haft en aktiv roll inom BK-samarbetet inom en fokusgrupp som hanterar EU-relaterade frågor varvid BK samlas än tydligare gentemot EU-

nivån och ett fortsatt arbete för att säkerställa norra Sveriges position inom ramen för EU:s transportpolitik, där fokusgruppen även ansvarar för att ta fram positionspapper till relevanta samråd och NSEO presenterar dessa inför antagande vid BK styrgruppsmöten.

- NSEO har även samordnat arbetet inom Bothnian Corridor Brussels, dvs BK-samarbetet utökat med svenska, finska och norska regionkontor i Bryssel, där möten har hållits under året för strategiska diskussioner kring BK samt planering av aktiviteter.
- NSEO har samspelat med North Swedens transportpolitiska dialoggrupp samt bistått med strategisk rådgivning och argumentation i transportpolitiska frågor.
- NSEO har inom ramen för EFNS infrastrukturgrupp, BK respektive NSPA skrivit eller bidragit till positionspapper kring revideringen av TEN-T.
- NSEO har haft täta kontakter med Trafikverket och infrastrukturdepartementet för att optimera möjligheterna till CEF-finansiering i North Swedens geografi.
- NSEO har utarbetat texter till BK:s engelska hemsida för att i än högre grad synliggöra vårt arbete inom BK för en bredare publik på EU-arenan.

North Sweden höll i att få ordnat ett seminarium om Botniska Korridoren (BK) på EU-kommissionens tåg "Connecting Europe Express" som for genom Europa för att markera järnvägsåret 2021, med EU-parlamentariker, riksdagsledamöter och näringsliv med flera, modererat av Lotta Rönström, NSEO (1-2/10).

Framgången med att få in järnvägen genom norra Sverige i stomnätet för EU:s Trans European Network (TEN-T) och att under 2021 bli en fullvärdig EU stomnätskorridor kan inte underskattas. NSEO har gentemot EU spelat en central roll, där EU i sin tur kunnat sätta press mot nationell nivå att vilja få med BK.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Under sommaren 2021 blev det slutligen klart att stomnätskorridorerna ScanMed och North Sea-Baltic (NSB) förlängs norrut i linje med det förslag som EU-kommissionen presenterade redan 2018 inom ramen för revideringen av CEF-förordningen.
 - Beslutet är naturligtvis en mycket stor framgång efter ett långsiktigt arbete inom transportområdet från NSEO i partnerskap med regionens aktörer och genererar ytterligare möjligheter att sätta EU:s fokus på viktiga infrastrukturstråk i norr och samtidigt öka möjligheterna till medfinansiering från EU.
 - NSEO har i detta kunnat spela en strategiskt central roll i samverkan med olika aktörer för att gentemot EU få gehör för vikten av att knyta sig mot den arktiska regionen via en förlängning av stomnätskorridorsystemet att inbegripa även BK utifrån tidigare arbete för att få EU-kommissionen att ändra kriterier och möjligheter att överhuvudtaget få med BK i EU:s stomnät, som från början inte var

- möjligt, och även sätta press på nationell nivå i Sverige att följa upp EU:s ambitioner att inkludera BK i TEN-T fullt ut.
- I och med det är samtliga målsättningar uppnådda i det som har varit en prioriterad fråga under hela programperioden som NSEO arbetat med och lyfts fram av EU-kommissionen som ett gott exempel på regional samverkan och effektivt påverkansarbete.
 - ✓ I förslaget till en reviderad TEN-T-förordning som presenterades i december 2021 flyttas definitionen av stomnätskorridorerna från CEF-förordningen till TEN-T och korridorerna synkroniseras samtidigt med de europeiska godskorridorerna, något NSEO drivit genom positionspapper och i kontakter med EU-kommissionen en längre tid och får ses som ännu en stor framgång för NSEO:s arbete inom transportpolitik.
 - ✓ Att NSEO under året har agerat aktivt i BK:s fokusgrupp för EU-frågor har gett ny styrfart i det EU- arbetet inom BK och har samlat aktörer i hela geografien för gemensamma inspel i såväl samråd som vid seminarier för att påminna om vikten av förlängningarna och det EU-mervärde infrastrukturinvesteringar i norra Sverige ger.
 - ✓ NSEO har kunnat samspela nära EFNS, BK, NOKB och NBB dialoggrupp och regionala företrädare, samt bistått med strategisk rådgivning och argumentation i EU-transportpolitiska frågor vilket gör att EU-perspektivet understryks i regionernas dialog med svensk nationell nivå, där även NSEO bidragit i olika möten.
 - ✓ Att NSEO kontaktas för medverkan vid möten och i studier visar på den etablering NSEO har på EU-nivå inom transportpolitik, med goda kontakter vid EU-institutionerna.
 - ✓ Fyra projekt inom Botniska korridoren har under året beviljats CEF-finansiering, av totalt från EU fem godkända projekt i Sverige, däribland tre i NSEO:s geografi, vilket NSEO:s arbete och goda kontakter har bidragit till:
 - Järnvägsprojekt Sundsvall – Dingersjö (del av Ostkustbanan och BK)
 - Medfinansiering: 2 377 000 euro.
 - Järnvägsprojekt Norrbotniabanan – delen Ytterbyn – Bureå.
 - Medfinansiering: 7 457 500 euro
 - Farleds- och hamnprojekt Malmporten (The Iron Ore Port II) – Luleå.
 - Medfinansiering: 2 480 000 euro.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s övergripande infrastrukturnät och övriga delar inom TEN-T**
 - Målsättningar:
 - Öst-västliga stråk och andra regionalt utpekade objekt för att knyta ihop regionen kunna kvala in i TEN-T-systemets övergripande nät och därmed kunna dra nytta av EU:s infrastrukturfinansiering.
 - Huvudstråk genom norra Sverige samt satsningar på intermodalitet mellan olika trafikslag och terminaler för omlastning ska kunna få stöd från EU:s satsningar på smarta transporter och gröna korridorer.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har i strategiska diskussioner och dialog med EU-kommissionen kunnat bredda fokus från stomnätskorridoren till att även inkludera anslutande stråk och delar utanför stomnätskorridoren i norra Sverige, som i sin tur föder in gods och persontrafik i stomnätet, där vikten av anslutande stråk och delar i det övergripande nätet också har förmedlats vid samrådet för översynen av TEN-T som genomfördes under 2021.

- NSEO har under året särskilt drivit frågan att inkludera EU:s nya fokus på så kallade urbana noder och terminaler i norra Sverige på TEN-T-kartorna, både i delar som ligger i det övergripande nätet och i delar i stomnätet.
- Vikten av att inkludera ytterligare stråk i det övergripande nätet, såsom t ex Inlandsbanan, har också understrukits.
- NSEO informerade, via hemsidan och nyhetsbrev, om utlysningar i CEF och om finansiering för transportsektorn övergripande och har kunnat ge rådgivning och uppmärksamma aktörer på sådana utlysningar
- NSEO medverkade i en studie och två workshops som Europaparlamentet initierat kring transportinfrastruktur i EU:s glesbefolkade områden med fokus på det övergripande nätet och delar som ligger utanför TEN-T som resulterade i en rapport med titeln "Transport infrastructure in low-density and depopulating areas" som presenterades i februari 2021.
- North Sweden har kontinuerligt bidragit med information och rådgivning gentemot hemmaplan kring det övergripande nätet och öst-västliga stråk i norra Sverige.
- North Sweden medverkade i Handelskammaren Mitt:s frukoststudio i Örnsköldsvik om framtidens flyg och berättade om vilka utmaningar och möjligheter som finns på EU-nivå för utvecklingen av framtidens hållbara flyg, såväl när det gäller ny policy som finansiering (27/10).
- NSEO arrangerade ett möte mellan EFNS infrastrukturrapportörer och Europaparlamentariker Johan Danielsson i Transportutskottet för att diskutera EU-kommissionens förslag kring hållbar luftfart samt TEN-T i Bryssel i samband med EFNS rapportörmöte (11/11).
- NSEO har samspelat med olika samarbetspartners för de aktörer som aktivt företräder regionens intressen inom EU:s transportpolitik på EU-arenan och med andra plattformar och nätverk såsom CPMR Östersjökommissionens transportarbetsgrupp och hela CPMR:s transportarbetsgrupp, för att påtala regionens intressen vad gäller hela transportsystemet även på det övergripande nätet och vikten av fler tvärstråk, varvid Region Jämtland Härjedalen fick möjlighet att medverka i CPMR BSC transportgruppsmöte för en presentation om målbilden Östersund och Stockholm på 4 timmar med tåg (25/5).
- NSEO har under året haft en tät dialog med de svenska ledamöterna i Europaparlamentets transportutskott kring revideringen av TEN-T och vikten av att undvika vita fläckar på TEN-T-kartorna i norra Sveriges inland.
- NSEO arrangerade och medverkade i ett välbesökt riksdagsseminarium om TEN-T och möjligheten till medfinansiering från EU för infrastrukturprojekt där även EU-kommissionen deltog på hög nivå med fokus på justering av TEN-T-kartorna för att inkludera nya noder och sträckor i såväl övergripande som stomnät (16/12).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Förlängningen av ScanMed och NSB medför en högre prioritet av transportsystemet i regionen och därmed ett ökat stöd från EU och nationell nivå till regionen för att utveckla detta, vilket gynnar regionens intressen även på det övergripande nätet där anslutande stråk innefattas såsom E12, E14, E45 och Mittbanan.
- ✓ Det kan även öppna upp för TEN-klassificering av ytterligare stråk, urbana noder eller terminaler inom ramen för nästa TEN-T, i linje med NSEO:s arbete för att stärka regiondelar i glesbefolkade regioner långt från huvudstråken.
- ✓ I EU-kommissionens förslag till ny TEN-T har flera av EFNS och BK:s inspel införlivats, såsom till exempel högre krav på övergripande nätet men med bibehållen

tidsram, inkludering på TEN-T-kartorna av nya urbana noder i norra Sverige, stärkta transportnoder och terminaler för att underlätta kopplingen mellan järnväg/sjöfart, synergi mellan stomnäts- och godskorridorer, tydligare återrapportering och uppföljning av TEN-T-förordningen samt stärkt roll för stomnätskorridorskordinatorerna att därmed sätta press på genomförandet mot nationell nivå, vilket är tydliga tecken på det genomslag NSEO:s arbete och kontakter inom EU-kommissionen har.

- ✓ De svenska Europaparlamentarikerna i transportutskottet understryker återkommande vikten av utvecklad infrastruktur i norra Sverige och behovet av att införliva ytterligare noder, hamnar och terminaler i NSEO:s geografi i TEN-T-kartorna, vilket får ses som ett resultat av NSEO täta och strategiska kontakter.

North Sweden medverkade till ett välbesökt riksdagsseminarium om EU:s transportnät och förslagen som förhandlas i EU som ger möjligheter att få finansiering från EU för utbyggnad i norra Sverige. Bland de medverkande fanns chefen för EU-kommissionens kontor i Sverige, Christian Danielsson (16/12).

Även om Botniska Korridoren blivit en fullvärdig stomnätskorridor gäller det nu att i pågående TEN-T översyn bygga vidare med övriga transportnätet i regionen för exempelvis fler hamnar, så kallade urbana noder och anslutande stråk ska kunna få stöd från EU och att Sverige driver på för det i EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Blue Growth i norra Östersjön genom Motorways of the Seas**
 - Målsättning:
 - Mer av Sjömotorvägar/Motorways of the Sea (MoS) för tillväxt i Östersjöregionen med en samlande öst-västlig länk Midway-Alignment över Kvarken.
 - Utveckling av TEN-T core network i norra Östersjön med fortsatt stöd från EU till Luleå hamn.
 - Bättre förutsättningar för regionens övriga hamnar att ta del av EU:s stöd genom att fler hamnar kvalar in till det övergripande TEN-T samt genom att hamnar i det övergripande nätet får möjlighet att medverka i projekt utan krav på medverkan av en stomnätshamn.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har fört dialog med EU:s institutioner, bevakat och deltagit i diskussioner i Bryssel för att lyfta norra Sveriges position inom ramen för revideringen av TEN-T med målet att fler hamnar och terminaler inkluderas på TEN-T-kartorna samt att två hamnar i det övergripande nätet ska kunna erhålla finansiering utan medverkan av en stomnätshamn.

- NSEO har samspelat med aktörer i norra Sverige och medverkat i relaterade aktiviteter för att bidra med Brysselperspektiv hemåt kring MoS och hållbar sjöfart.
- NSEO informerade, via hemsidan och nyhetsbrev, om utlysningar i CEF och andra finansieringsmöjligheter som föreslås för 2021—2027.
- På initiativ av NSEO träffade BK fokusgrupp för EU-frågor EU-kommissionens DG MOVE för att diskutera Motorways of the Sea och hållbar sjöfart (9/2).
- På NSEO:s inrådan lyftes EU-perspektivet in vid konferensen "Framtidens sjöfart", som år 2021 var digital och arrangeras årligen av Norrbottens Handelskammare för att lyfta sjöfartens roll för framtida godstransporter i norra Sverige, genom medverkan av rådgivaren till samordnaren för Motorways of the Sea (5/5).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Förlängningarna av ScanMed och NSB innebär en högre prioriteringsordning för stomnätet i alla transportslag i regionen och ökade möjligheter att ta del av EU:s stöd och det ger även större möjlighet för hamnar som idag ligger utanför TEN-T att kvala in i det övergripande nätet inom ramen för den nya förordningen.
- ✓ I förslaget till ny TEN-T föreslås att två ytterligare regionala hamnar i det övergripande nätet ska kunna erhålla medfinansiering utan att en stomnätshamn är involverad, vilket är ett tecken på genomslag för NSEO:s aktiva arbete med frågan.
- ✓ NSEO har haft dialog med flera hamnar i regionen och bidragit med rådgivning och information kring möjligheter för uppgradering inom TEN-T och EU-investeringar.

Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska kunna bidra till bättre ny- och småföretagandetillväxt i norra Sverige genom att kunna informera om de möjliga stöd och upphandlingsregler som finns i EU samt bevaka EU:s statsstödsregler inklusive riktat mot flygplatser till gagn för regionens näringsliv och vid behov uppmärksamma EU på de gränshinder och ojämlika konkurrensvillkor som finns i strid mot intentionerna med EU:s inre marknad. Det inkluderar också behovet av stöd till fortsatt bredbandsutbyggnad och global uppkoppling i de nordligaste glesbefolkade områdena för fullt marknadstillträde och potentialer för IKT-lösningar i global framkant. Därtill att uppmärksamma EU på anpassade instrument för näringslivsutveckling i regioner med många väldigt små företag.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Småföretagandetillväxt och fungerande inre marknad över gränserna**
 - Målsättningar:
 - Fler företag inom fler näringar kunna växa kopplat till EU:s mål och strategier.
 - Särskilt de små företagen i regionen i högre grad kunna ta del av EU:s instrument för att växa och komma ut på internationella marknader.
 - EU:s översyn av statsstödsreglerna tillvarata norra Sveriges intressen för näringslivsutveckling med bibehållna undantag för statsstöd.
 - Regionens företag kunna arbeta gränsöverskridande för fler affärer och med tillgång till EU:s möjliga investeringskapital.
 - Regionens aktörer ha konkurrensneutrala förutsättningar mot övriga EU inklusive möjligheter att dra nytta av EU:s upphandlingsregler.

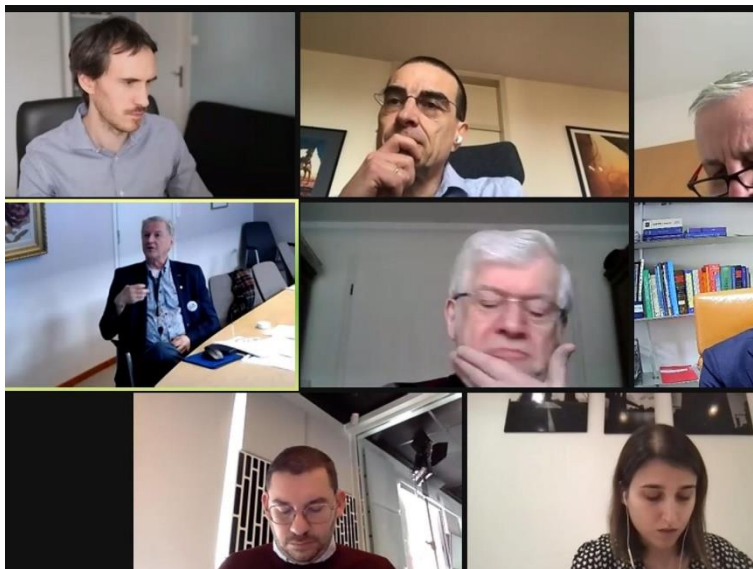
GENOMFÖRANDE:

- NSEO har deltagit i olika sammankomster som anordnats av Europeiska kommissionen för att bevaka diskussioner om utveckling av en EU-politik för industrin och det stora fokus som är på industriell omvandling samt kommunicerat information på hemsidan och sociala medier plus för fram norra Sveriges unika struktur av några stora företag men framför allt många mikroföretag som behöver mer anpassade system för att verkligen orka komma åt EU:s innovationssatsningar.
- North Sweden har medverkat i styrgruppsarbetet för en Arktisk Investeringsplattform (AIP) och processen att med Europeiska Investeringsfonden ta fram en marknadsanalys med kapitalbehov i näringslivet i regionerna i NSPA och dels bjudit in ordföranden för AIP att medverka vid den utökade styrgruppen för NSPA för att informera om arbetet, dels att bereda väg för medverkan av EIF vid kommande NSPA Forum under våren 2022 för att där lansera marknadsstudien.
- NSEO har via hemsida och direkt information uppdaterat om EU:s olika fonder och program medbäring på också näringsliv och de stora återstartspaket som etablerats för att ge en injektion för tillväxtskapande arbete runtom i EU.
- NSEO följde under 2020 arbetet med en översyn av EU:s statsstödsregler och tog fram dels en position i NSPA kring fortsatta anpassade statsstöd för att bibehålla grunderna för de undantag som norra Sverige har, inklusive inom transportområdet och möjlighet att ge stöd till regionala flygplatser, samt ett brev från NSPA till ansvarig EU-kommissionär, vice ordföranden Margrete Vestager, samt ordföranden för det regionala utskottet i Europaparlamentet och följde under 2021 upp det med att Nils-Olov Lindfors, Norrbotten och ordförande för NSPA 2020-2021 erbjöds att medverka i det webinarium om statsstöd som anordnades av Europaparlamentets politiska grupp kring kustområden med medverkan av bland annat ansvarig för statsstödsfrågor på DG Competition i EU-kommissionen under slutfasen av arbetet med nya uppdaterade statsstödsregler att gälla från 2022 (16/2).
- NSEO har också i samspel med övriga svenska regioner inom haft dialog med den svenska representationen till EU som sökte stöd kring ett lagstiftningspaket som syftar till att kunna förbjuda utländska företag att lägga anbud i EU om de är från stater som är i konflikt med EU kring konkurrensdumpning, som kan ha betydelse för dels tillgång till konkurrens vid upphandling, dels risk för motåtgärder som slår mot svenska företags möjligheter att exportera till berörda länder.
- North Sweden deltog i en heldag i Örnsköldsvik anordnad av Handelskammaren Mitt med ett frukostmöte om flygets roll, lunchmöte med framförallt skogsföretag samt besök på Processum (27/10)
- I övrigt har mycket fokus utifrån pågående förhandlingar under året legat på infrastruktur för att knyta regionen till marknaderna i omvärlden, *se under Transportinfrastruktur.*

MÅLUPPFYLLELSE

- ✓ Arbetet med en Arktisk Investeringsplattform som ett flertal regioner i NSPA tagit vidare till att också, utöver dialog med Europeiska Investeringsbanken, EIB, få med Europeiska Investeringsfonden, EIF, i en process för att hitta kapitallösningar som fungerar för glesbefolkade regioner i norr, är ett exempel på där strategiska insatser såsom OECD-studien och EU:s arktiska process, initierat av NSEO, leder över i fortsatta engagemang som också kopplar in starka aktörer i EU att lära mer om och kunna växla upp sitt engagemang för regionerna i NSPA som har utmaningar med riskvilligt kapital och behöver få in fler externa kapitalaktörer, vilket EU, med fokus på att med InvestEU kunna växla upp övriga stödsystem, kan bidra med.

- ✓ NSEO har i mötena med EU kontinuerligt återfört kunskap om behovet av bättre anpassade regelverk till kommande programperiod för möjligheter till mer av strategiskt samordnat stöd och byggande av plattformar för SME-insatser, särskilt i regioner med stor andel mikroföretag som norra Sverige, där förslagen som nu ligger öppnar för stöd även till större företag och plattformsbbyggande stödfunktioner i syfte att stödja SME, vilket visar på en ökad förståelse för ekosystemet i glesbefolkade regioner där samhälle och storföretagen i många fall är basen för även de små företagens möjligheter att växla upp.
- ✓ EU-kommissionen landade i sina förslag i att regionerna i NSPA fullt ut får bibehålla de undantag som fanns från tidigare i statsstödsreglerna och har en egen kategori i dessa, även om det öppnas upp för fler med överlag mer flexibla regler för att hantera kriser och den gröna omställningen runtom i Europa, men får betraktas som att insatserna från NSPA genom North Swedens arbete gav resultat i att bibehålla förståelsen för de särskild behoven och de definitioner som NSEO medverkade till att etablera inför tidigare översyn av statsstödsreglerna i EU, som också var uttalat i de svarsbrev som kom från EU-kommissionen och Europaparlamentet på det av NSEO initierade brevet om statsstöd från NSPA.
- ✓ I frågan om handelshinder mot tredje land vid upphandling formerade sig några stora upphandlade aktörer på svensk sida i Västra Götaland och Stockholm för att för Svereg ta diskussionen gentemot EU och visa på de problem som kan finnas med hur den föreslagna lagstiftningen utformats, även om den bara blir aktuell i undantagsfall och finns en rimlighet i grundprincipen om att motverka osund prisdumping.

I slutfasen av arbetet med för EU nya statsstödsregler anordnade CPMR ett möte med EU-kommissionen där Nils-Olov Lindfors, Region Norrbotten och som tidigare ordförande för NSPA, genom North Sweden, skrivit till EU-kommissionen och EU-parlamentet om anpassade regler för NSPA, inbjöds att tala om detta (16/2).

Regionerna i NSPA har kunnat bibehålla sina undantag för möjliga utvecklings- och investeringsstöd kopplat till att också få ett extra gleshetsstöd inom regionalpolitiken, som gör att transporter, flygplatser och etableringar, såsom Northvolt och Facebook, kan ges särskilda offentliga stöd i norra Sverige.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Bredbandsinfrastruktur för digitala tjänster och nya affärsmöjligheter**
 - Målsättning:
 - Få stöd från EU för bredbandssatsningar inklusive höghastighets mobilnät och IT inom CEF och andra verktyg för norra Sverige.
 - Norra Sverige etableras som en global IKT-hubb i det nordligaste Europa med höghastighetsuppkoppling direkt mot Europa, Asien och Amerika.
 - Norra Sverige omfattas av EU:s stöd för 5G och 5G-korridorer i EU.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har haft en direkt dialog med Post och Telestyrelsen som handhar EU:s stöd för digitalisering och utbyggnad av 5G inom fonden Connecting Europe Facility Digital (CED Digital) när den fonden kom på plats under 2021, för att tillförsäkra att det inte fokuserar på bara urban utbyggnad utan också i glesa miljöer som finns med i regelverket för fonden samt att kopplas till EU:s stomnät för övrig infrastruktur när det gäller det nya konceptet 5G-korridorer för att få in också norra Sverige på de kartorna.
- NSEO har genomgående gentemot EU påtalat norra Sveriges behov av fungerande infrastruktur såsom väl utbyggda digitala nätverk i form av bredband för tillväxt gentemot beslutsfattarna i EU, i skrivningar och aktiviteter för möjligheter att fortsatt kunna använda regionalstöd för bredband men också andra instrument, som framgår under övriga policyområden.
- NSEO kommunicerar till aktörerna om i EU aktuella initiativ och frågor kopplat till bredbandsutbyggnaden i regionerna och för att bereda mark för fortsatt möjlighet att använda EU:s regionalstöd för det, som NSEO bidrog till att göra möjligt inför föregående programperiod och i arbetet med EU:s arktiska policy lyfts också dessa delar som centrala för att utveckla EU:s arktiska regioner.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I EU:s förslag och programmering för regionalstöden har bredbandsutbyggnad och digitalisering lyfts in som möjligt att satsa på som en del av att bygga kapacitet för innovation.
- ✓ Dialogen med Post och Telestyrelsen(PTS) gav att det sker ett arbete för att få med även glesbygdsperspektiv i utlysningarna för CEF Digital och dialoger med regionala aktörer runt om i norra Sverige som blev kontaktade av PTS för att sondera behoven och möjliga projekt och bland annat Jämtland Härjedalen kunde den vägen lyfta fram sina satsningar på projekt för att testa 5G i glesbygd och det gav också i dialogen med PTS kunskap om EU:s ansats att koppla 5G-stråk till TEN-T-korridorerna med behov av ett arbete framåt gentemot EU för att få med norra Sverige i dessa stråk.

KLIMAT, ENERGI & RÅVAROR

Den europeiska gröna given

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden i samspel med aktörerna i norra Sverige ska etablera ett arbetsområde inom EU:s klimatpolitik med fokus på EU:s gröna giv och tillhörande instrument. Genom att etablera närmare dialog med berörda aktörer på hemmaplan och i EU kan och ska North Sweden bidra till att det finns kunskap och insikt om pågående processer och vilken påverkan det kan få för regelverk och plattformar som passar norra Sveriges förhållanden i etablerandet av en grön omställningsagenda i EU och kunna understryka den potential som finns i regionen att bidra inom olika områden avseende miljöteknik och clean-tech. Överlag ska NSEO agera för att EU:s lagstiftning tar hänsyn till norra Sveriges förutsättningar och behov för att kunna bidra till klimatsmarta lösningar och minskad miljöpåverkan. I samverkan med regionens aktörer ska North Sweden verka för ett aktivt deltagande kopplat till EU:s olika initiativ inom ramen för den gröna given och EU:s arbete med COP26 i Glasgow och hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Miljöriktig och grön klimatsmart regional tillväxt**

- Målsättningar:

- Regionens aktörer vara informerade om EU-initiativ kring miljöskydd såsom EU:s plan för nollutsläpp till vatten, jord och luft och strategin för cirkulär ekonomi och kopplad EU-finansiering för åtgärder.
 - Regionens aktörer vara införstådda med pågående arbete i EU för att uppnå hållbarhetsmålen till 2030 och hur regionala satsningar på miljöteknik och clean-tech kan bidra till och få stöd från EU.
 - Norra Sveriges förutsättningar och satsningar inom förnyelsebar energi uppmärksammas i EU:s omställning på energiområdet.
 - Lokala förutsättningar, såsom till exempel kallt klimat och gleshet, beaktas inom ramen för EU:s lagstiftning för vatten och avlopp.
 - Jordbrukets och livsmedelsproduktionens möjligheter utifrån de unika nordliga förhållandena uppmärksammas gentemot EU.

För att mobilisera från svensk sida i förhandlingarna om EU:s stora klimatpaket "Fit for 55" tog North Sweden initiativ till ett möte mellan de svenska regionkontoren (SveReg) och förhandlarna på den svenska representationen till EU (9/11).

Det är av vikt att alla svenska aktörer i Bryssel går i takt i de stundande omfattande förhandlingarna för att värna svenska intressen inom skogsbruk och bioekonomi och att de svenska förhandlarna har med sig regionernas perspektiv. SveReg mötte svenska EU-representationen flera gånger och höll även ett webinarium om EU:s gröna giv med centrala företrädare från EU.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har löpande medverkat på konferenser, möten och seminarier på temat gröna giv, energi och klimat både i Bryssel och i regionen i syfte att odla kontakter och nätverk samt stöttat regionala aktörer vid deltagande i event.
- NSEO har deltagit i de svenska regionkontorens, SveReg, klimatgrupp för samverkan kring aktuella frågor inom ramen för miljö, energi och klimat och planering av gemensamma events för att informera hemåt om det som pågår i EU med bland annat aktiviteter som:
 - Webinarium om den gröna giv med medverkan av klimatkommissionär Timmermans kabinett, svenska representationen, Europaparlamentariker Jytte Guteland och SKR där North Sweden medverkade i en panel kring SveRegs arbete med gröna giv (25/1).
 - Möten med den svenska representationen till EU i Bryssel för först en digital diskussion om den gröna giv, följt av ett möte i Bryssel med EU-ambassadören Torbjörn Haak och de svenska förhandlarna om "Fit for 55" och att få en samsyn mellan regionerna och nationell nivå på Brysselarenan i förhandlingarna (9/11).

- Den gröna given och utmaningarna för norra Sverige inom klimatpaketet Fit for 55 som lades fram av EU-kommissionen under sommaren fick stor plats i programmet för EFNS årliga forum med medverkan av Europaparlamentariker Jytte Guteland, Jakop Dalunde, Emma Wiesner och Jessica Polfjärd samt Sveriges klimatförhandlare Mattias Frumerie med NSEO som modererade samtalen (3/6).
- NSEO har via hemsidan informerat om relevanta utlysningar och förändringar inom klimat- och miljöområdet samt aktuella konferenser.
- NSEO har fört dialog med EU:s institutioner och relevanta ansvariga Råd vid den svenska representationen till EU som förhandlar Sveriges ståndpunkter i EU, för att värna norra Sveriges intressen inom miljö- och klimatfrågorna.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har genomfört aktiviteter och möten med medverkan av regionens aktörer i EU som ger eko i EU-kommissionen och andra delar av EU kring norra Sveriges och hela det nordligaste Europas arbete och potentialer för att vara ledande inom EU:s gröna omställning som också visar sig i att regionen lyfts fram EU:s företrädare;
 - Det kan noteras att EU-kommissionens ordförande, Ursula von der Leyen, återkommande lyfter fram norra Sverige rent konkret som exempel för den gröna omställningen, såsom arbetet med stål utan kol och träbyggande med mera.
 - Det är givetvis de stora satsningar som görs i regionen i linje med EU:s gröna giv och en omställning som drar blickar till sig och sker i utbyte med EU, men den samlade bilden och det ”erbjudande för EU:s gröna omställning” som norra Sverige har och NSEO uppmärksammar, inklusive i direkt kontakt med EU:s ledande ansvariga, spelar roll.
- ✓ NSEO har under året aktivt breddat nätverket inom såväl EU-institutionerna som svenska representationen och bland regionala aktörer inom området klimat och miljö för ett bereda väg för påverkan inom dessa områden.
- ✓ Genom medverkan vid ett stort antal möten och seminarier har NSEO bistått med information och rådgivning kring den gröna given och alla initiativ inom ramen för denna som kopplar till klimat och miljö.
- ✓ NSEO har genom hemsida och nyhetsbrev informerat om nya initiativ, samråd och event inom klimat och miljö.
- ✓ NSEO har mobiliserat de plattformar och nätverk som finns på området regionalt och i samverkan med andra regioner i EU för en ökad medvetenhet kring det långsiktiga starka fokus som är i EU på grön omställning.

Energi, bioekonomi och skog

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska befästa budskapet att norra Sverige kan och bör spela en nyckelroll i den gröna samhällsomställning som krävs för att nå EU:s klimat- och energimål. North Sweden ska informera om det aktiva skogsbrukets klimatnytta, med fokus på norra Sveriges ledande position inom skoglig bioenergi och biomassa. Därtill understryka den potential som finns i regionen att bidra inom områden som ren energi och högteknologisk trä- och processindustri för en övergång till en biobaserad cirkulär ekonomi. North Sweden ska även synliggöra behovet av biobränslen för flyget. North Sweden ska därutöver upplysa om de möjligheter som EU erbjuder för utveckling, samarbeten och stöd och verka för regelverk och stöd som passar norra Sveriges energimix och hållbara skogsbruk med fokus på att för EU bidra till minskad klimatpåverkan.

VERKSAMHETSPLAN:

- **En europeisk bioekonomi på norra Sveriges villkor**
 - Målsättningar:
 - Aktivt skogsbruk, skoglig bioenergi och biomassa ska spela en nyckelroll i EU:s gröna omställning.
 - Regionens aktörer vara informerade om EU-initiativ som kan komma att påverka det svenska skogsbruket och om de utmaningar som finns kopplat till synen på EU-nivå på ett aktivt skogsbruk, biobaserade produkter och bioenergi och dess bidrag i klimatarbetet.
 - Regionens möjlighet till ökad produktion av biobaserade produkter och energi från skoglig biomassa underlättas med hjälp av stöd från EU, genom stimulans av såväl FoI som industriell kapacitet.
 - Regionens intressen kopplade till skoglig biomassa synliggörs i pågående översyn av klimat- och energilagstiftningen.

I EU:s klimatpaket ses skog mer som en kolsänka än en resurs. För norra Sverige gäller det att i Europa-parlamentets beslut få in det aktiva skogsbrukets och bioekonomins betydelse. NSEO har för det anordnat möten med ansvariga svenska och andra parlamentariker, såsom vid Europaforum Norra Sverige (3/6).

En dialog fördes vid forumet kring skogens roll mellan parlamentarikerna Jytte Guteland, Jakop Dalunde, Emma Wiesner och Jessica Polfjärd. NSEO har i tidigare lagstiftning kunnat mobilisera i EU för vända beslut till norra Sveriges fördel. Nu ligger åter förslag på bordet att i förhandlingarna påverka.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har löpande medverkat på konferenser, möten och seminarier på temat skog och skogens klimatnytta både i Bryssel och i regionen i syfte att odla kontakter och nätverk samt stöttat regionala aktörer vid deltagande i event.
- NSEO har bevakat och informerat om EU-kommissionens initiativ inom ramen för den gröna given kopplat till klimat och miljö, vilka riskerar att begränsa möjligheterna till användning av skoglig biomassa i den gröna omställningen och efter att EU lade sitt omfattande klimatpaket "Fit for 55" samt även den så kallade Taxonomin kring vad som anses vara hållbara investeringar, intensifierat det arbetet med fokus på de delar av förslagen som inte går i norra Sveriges riktning avseende skogsfrågorna.
- NSEO arrangerade, tillsammans med Region Västerbotten och Västerbottens regionala skogsprogram, och modererade ett skogswebbinarium med medverkan av EU-kommissionen, Skogsstyrelsen och regionala aktörer för att diskutera utmaningar inom EU:s skogsstrategi (7/10).

- North Sweden har genom sitt engagemang i CPMR Östersjökommission bidragit i arbetet med den gröna given, bland annat genom ett positionspapper om EU:s skogsstrategi samt genom engagemang kring flera webinarium, såsom:
 - Nils-Olov Lindfors, Regionråd, Region Norrbotten och Tomas Lundmark, Professor vid Umeå Universitet fick möjlighet att medverka i ett webinarium om EU:s skogsstrategi och presentera det svenska skogsbruket ur en klimatsynpunkt (21/1).
 - Rickard Carstedt, Regionråd, Region Västerbotten fick möjlighet att berätta om träbyggande och arbetet med Sara kulturhus i CPMR BSC energi- och klimatarbetsgrupp (2/3).
- NSEO har agerat stöd åt regionens ledamöter i Regionkommittén och hjälpt till med inspel kring ändringsförslag för nya initiativ inom klimatområdet vad gäller framför allt skog och skoglig biomassa.
- NSEO har fortsatt att medverka i ERIAFF - det nätverk som North Sweden initierat i Bryssel kring skogsrelaterade frågor med svenska och finska och andra aktörer för påverkan och förberedelse för kommande översyner och nya givar i EU inom skogsfrågorna de kommande åren.
- NSEO har bidragit till och hållit ihop arbetet med EFNS positioner om:
 - Strategin för biologisk mångfald med bindande mål för återställande av natur.
 - Direktivet om förnybar energi (RED II/III).
 - Förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF).
 - Direktivet om systemet med handel för utsläppsrätter för växthusgaser (EU-ETS).
- NSEO har fortsatt följa utvecklingen kring EU:s taxonomi (regelverk kring vad som ska betraktas som hållbara investeringar) bland annat inom ramen för SveReg.
- North Sweden medverkade med en presentation kring EU:s förslag om skogens roll för klimatomställningen vid Region Norrbottens dialog med regionens skogsindustrier för att mobilisera dessa (7/12).
- North Sweden har också bidragit till medverkan av Miljökommissionären Sinkevicius vid Länsstyrelsen Västerbottens arrangemang Skogens Dag att hållas under 2022.
- North Sweden har också under hösten tagit på sig ansvaret för att hålla i att få på plats den särskilda satsning på en skogsresurs som diskuterades under rapportörmötet för EFNS i Bryssel under hösten där mycket fokus låg på Fit for 55 med av NSEO inbjuden talare från Miljödirektoratet i EU-kommissionen, efter vilket de fyra regionerna samlade sig för att sätta extra tryck i förhandlingarna om klimatlagarna under 2022.
- NSEO har medverkat i en rad olika möten på hemmaplan för att informera om och mobilisera kring skogsfrågorna, *som framgår under informationsaktiviteter i inledningen.*

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har genom sitt arbete under året fortsatt medverka till att aktörerna mobiliserats kring energi- och klimatfrågorna och de utmaningar som finns kopplade till skogsbruk och skoglig biomassa.
- ✓ NSEO har samverkat inom skogs- och energinätverk utifrån svenska och nordsvenska intressen och allt mer också tillsammans med Finland och andra skogsaktörer i Europa för en starkare enad röst kring de skogliga frågorna inom ramen för den gröna given i EU.

- ✓ NSEO har kunnat föra fram regionens synpunkter i direkt dialog med EU:s aktörer i olika sammanhang och blivit uppvaktat av andra att medverka i sådana sammanhang och även fortsatt ta en roll att för SKR bevaka skogsfrågorna i för att bidra till en breddad diskussion i EU om skogsbruk och skogens klimatnytta.
- ✓ EU har, från att efter tidigare arbete från North Sweden på Brysselarenan för att också samla olika svenska aktörer gentemot EU med framgång i att öppna för de nordiska perspektiven på ett hållbart skogsbruk, åter kommit att gå in för en tämligen förenklad nettobalansräkning med skogen som en kolsänka, vilket blev tydligt i förslagen som lades under 2021, vilket föranleder en kraftsamling i de kommande förhandlingarna och varit ett sikte för arbetet från North Sweden att under året bygga förutsättningar för.
- ✓ Det kan konstateras att även om North Sweden i tidigare förhandlingar kring LULUCF och RED med mera gångna åren dels kunnat bidra till att mobilisera skogsaktörerna på Brysselarenan, dels rönt framgång i att mildra förslagen i mer gagn för svenskt skogsbruk, så har i det under 2021 framlagda omfattande klimatpaketet med 14 lagstiftningar, kallat Fit for 55, de tidigare EU-ansatserna med en i grunden negativ syn på det aktiva skogsbrukets roll för klimatomställningen återkommit med full kraft och därtill underbyggda av delvis felaktiga underlag och understödda av starka krafter där en öppen och transparent process försvårats av pandemin och såväl hastigheten som omfattningen av förslagen, varvid en extra satsning på att från norra Sverige komma in med expertkunskap är relevant och en styrka för North Sweden att husera den satsningen för att under förhandlingarna 2022 med förnyad kraft kunna påverka utfallet.

North Sweden arrangerade med Region Västerbottens skogsprogram och deltagande från övriga EFNS ett kunskapswebbinarium om förslagen i EU:s klimatpaket avseende skogsfrågorna där bland annat Annika Korzinek från EU-kommissionen deltog (7/10).

EU-kommissionens under 2021 omfattande klimatpaket "Fit for 55" om att minska utsläppen av CO2 med 55% till år 2030 innebär stora utmaningar för svenskt skogsbruk. Aktörerna i norra Sverige behöver mobilisera för att också föra in skogsbrukets klimatnytta och det behöver då byggas regional kunskap inför stundande förhandlingar i EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s olika direktiv för övergång till mindre miljöbelastande bränslen**
 - Målsättningar:
 - Behov av förnybara bränslen för flyget synliggöras i EU till stöd för pågående utveckling av skogsbaserat flygbränsle i regionen.
 - Kännedom om finansieringsmöjligheter från EU för utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel i norra Sverige.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har bevakat och informerat om EU-kommissionens initiativ inom ramen för den gröna given kopplat till klimat och miljö vilka riskerar att begränsa möjligheterna till användning av skoglig biomassa till bränsle i den gröna omställningen.
- NSEO har bidragit till EFNS positionspapper om ”Normer för CO2-utsläpp för nya personbilar och nya lätta nyttofordon”, för att till exempel lyfta utmaningarna med förslaget om nollutsläpp vid avgasröret 2035 som gör att biodrivmedel utesluts som drivmedel.
- NSEO har löpande satt fokus på vikten av utveckling av hållbara flygbränslen och möjligheter till storskalig produktion av dessa i norra Sverige, till exempel:
 - NSEO arrangerade ett möte mellan EFNS rapportörer inom arbetsgruppen för infrastruktur och Europaparlamentariker Johan Danielsson i EP:s utskott för transport, om EU-kommissionens förslag kring hållbara flygbränslen (11/11).
 - NSEO medverkade vid Handelskammaren Mitts livesända företagsfrukost flygets framtid och hållbara flygbränslen (27/10).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Genom NSEO:s arbete har kunskapen om EU:s politik och möjlig finansiering från EU för utbyggnad av tillgång till alternativa bränslen över tid stärkts på hemmaplan.
- ✓ NSEO har i positionspapper för EFNS kunnat bidra med att lyfta in norra Sveriges syn på biobränslen och deras positiva roll för EU:s gröna omställning.
- ✓ I huvudsak har dock frågan om biobränslen som en del av övergången till klimatsmartare lösningar skett inom ramen för arbetet med EU:s skogspolitik som ett samlat erbjudande från norra Sverige om skogens roll för en grön omställning genom hållbart skogsbruk som också levererar klimatsmart biomassa, bioenergi och biobränsle i och med att de olika lagstiftningspaketerna på detta område hänger ihop inom ramen för det stora gröna klimatpaketet ”Fit for 55”, se *övriga delar Energi, Bioekonomi och Skog*.

Råvarutillgångar och regional industriell omvandling

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden i samverkan med regionens aktörer ska stärka kännedomen om den regionala industrins betydelse för hela Europas konkurrenskraft och gröna och digitala omställning. North Sweden ska bidra till aktivt deltagande i EU:s olika initiativ för att stärka innovationsförmågan i industrin och en hållbar tillgång på råvaror för EU utifrån också klimatsmarta framtidslösningar inom denna sektor. North Sweden ska därtill kunna bistå avseende EU:s plattformar för utformning och implementering av industripolitik och samtidigt agera för att behovet av och möjligheterna till hållbar regional utveckling förs in som en integrerad del av EU:s arbete med råvaru- och energifrågorna i EU:s nordliga, arktiska, områden. I det samspelar EU:s intresse för en uppdaterad industripolitik med fokus på hållbarhetsperspektiv och industriell omvandling, där North Sweden ska medverka till att norra Sverige kan ta del av och ha en given plats i EU:s stöd, plattformar och utveckling mot en långsiktigt mer hållbar industristruktur för regioner med mer traditionell basindustri.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Råvarutillgångar bidra till regional utveckling**
 - Målsättningar:
 - Regionens viktiga roll för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt göras känt inklusive den regionala kompetens som finns, manifesterat i pågående EIT KIC RawMaterials och ERMA European Raw material alliance.
 - Skapa kunskap om best practice på EU-nivå avseende hållbar råvaruproduktion och förädling från regionens råvarutillgångar.
 - Öka EU:s engagemang för tillgång till kritiska mineraler och metaller inom EU:s egna nordliga områden, givet stöd för en miljömässigt och samhällseligt hållbar utveckling.

GENOMFÖRANDE:

- Sedan den Europeiska Råvarualliansen lanserade har de gruvbrytande regionerna och aktörerna mobiliserats av North Sweden för att säkerställa inflytande i utformningen av EU:s arbete med att säkerställa klimatneutrala värdekedjor för råvaror, gruv- och mineral i Europa.
- North Sweden träffar löpande olika aktörer inom regionens gruv- och mineralnäringar med möjlighet att gentemot EU föra fram de regionala perspektiven kopplat till viktiga näringar för Europa likaväl som för norra Sveriges utveckling, såväl som löpande möten med regionerna och handelskamrarna för uppdateringar om utvecklingen på EU-arenan.
- North Sweden deltog vid lanseringen av OECD:s studie om hållbar gruvdrift i Norrbotten och Västerbotten, som en fortsättning för det regionala engagemanget med OECD från den av North Sweden initierade OECD-studien för NSPA, där North Sweden har ingått i referensgruppen till studien och har använt sig av underlaget på Brysselarenan för att förklara utmaningar och möjligheter för företag och samhällen kopplat till gruv- och mineralnäringen i norra Sverige (27/1).
- Som en del av gröna given upprättas nu Fonden för rättvis omställning (FRO), som för svensk del inriktas mot värdekedjorna inom bland annat stålindustrin som en stor utsläppsaktör i Sverige att adressera och där NSEO tidigt fört en dialog med EU-kommissionen om den inriktningen, och bistått aktörer på hemmaplan med en direkt dialog med EU-kommissionens ansvariga för att få underlag för hur den kan nyttjas från EU:s perspektiv och bidra till investeringar för omställning i norra Sverige med fokus på gruva, mineral och stål i dialogen med nationell nivå.
- North Sweden arrangerade och deltog tillsammans med branschorganisationerna för gruvnäringen i Finland och Sverige, Finnmin och Svemin, samt Region Västerbotten, i ett webinarium i tre delar om hållbar utvinning, batteriproduktion och återvinning i det Europeiska Arktis under EU Industry Week, *How the European Arctic secures the European Green Deal* där bland annat följande talade (17/4).;
 - Mikael Lintilä, Finlands näringsminister, Ibrahim Baylan, Sveriges näringsminister,
 - Elsi Katainen, Europaparlamentariker, Erik Bergkvist, Europaparlamentariker, Jakob Dalunde, Europaparlamentariker, Linda Modig, Riksdagsledamot,
 - Hanna Schweitz, mineral- och metallchef, Northvolt, Jan Moström, VD LKAB, Mikael Staffas, VD Boliden,
 - Peter Hendley, enhetschef med ansvar för EU:s råvaruallians, DG Grow,
 - Mikael Janson, North Sweden.

- North Sweden har också följt utvecklingen och formeringen av ERRIN:s Raw Material Task Force och Council of Mining and Metallurgy European Regions, COMMER, samt tidigare års initiering av olika EU-relaterade processer, som hemmaaktörerna idag är aktiva i, såsom LTU som en av noderna i den stora KIC:en inom mineral, samt Region Västerbottens och LTU:s medverkan i projektet MIREU mellan mineralutvinnande regioner i Europa, med i övrigt fokus på att lyfta utmaningar och möjligheter med råvarunäringarna för regionen inom arbetet kopplat till Arktis, OECD och transportbehov, samt arbetet med den tematiska samarbetsplattformen för regioner med smarta specialiseringsstrategier kopplat till gruv- och mineralindustrin, se under Arktis, OECD och transportinfrastruktur samt Innovation.

an Arctic secures the European Green Deal

North Sweden medarrangerade "How the European Arctic secures the European Green Deal" med finsk och svensk gruvnäring för att visa regionens potential att till EU leverera kritiska resurser. Ministrar, EU-företrädare och industri deltog. Emma Härdmark, Sveriges utrikesminister, lämnade till Mikael Janson, NSEO, att sammanfatta dagen (17/4).

NSEO jobbar inte för enskilda företag, men EU lyssnar till näringslivets möjligheter att skapa hållbar tillväxt och norra Sverige är särskilt intressant för EU:s gröna giv. Det är därför av vikt att visa upp regionens möjligheter och utmaningar i industriomställningen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionens betydelse för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt är välkänt, inte minst efter tidigare års aktiva arbete från NSEO inom ramen för EU:s etablerade råvaruinitiativ och strategi och konsolideras genom medverkan i åtagande MIREU som startade 2017, till ERRIN, COMMER och de tematiska S3-plattformarna, som alla syftar till att synliggöra möjligheter och utmaningar, samt utbyta erfarenheter mellan Europas gruvregioner om hållbar mineralutvinning i samspel med omgivande samhället.
- ✓ Att regionen är fortsatt engagerat i en rad olika plattformar och samarbeten inklusive OECD:s gruvprojekt är givetvis för att regionen har mycket att erbjuda på området men i flertalet fall också genom att North Sweden arbetat upp och initierat möjligheterna för regionen att delta och bidra.
- ✓ Att Fonden för rättvis omställning till stor del riktas till norra Sverige är dels ett resultat av att stålindustrin har stora utsläpp, dels ett resultat av att norra Sverige synliggjorts för EU-kommissionen som ett relevant och konstruktivt område med investeringsbehov att satsa på för att skapa förändring till gagn för hela EU.
- ✓ EU:s nya arktiska policy har till stor del tagit fasta på North Swedens budskap om att värna och tillvarata de världsunika förutsättningarna för hållbar utvinning, förädling, produktion och återvinning av mineral- och metallrelaterade produkter som finns i det Europeiska Arktis, vilket ger starkt stöd för fortsatt utveckling av EU:s

investeringsverktyg och viktiga samarbetsplattformar på europeisk nivå till gagn för norra Sveriges näringsliv och akademi, *se under Arktis*.

VERKSAMHETSPLAN:

▪ **Konkurrenskraftig klimatsmart industriomställning**

○ Målsättningar:

- EU:s förnyade industripolitik ska stötta norra Sveriges företag och deras möjligheter att bidra till den gröna och digitala omställningen med tillhörande stödåtgärder.
- EU:s industripolitik ska utvecklas i samspel med insatser för regional utveckling och regionernas arbete med smart specialisering för hänsyn till norra Sveriges unika resurser och förutsättningar.
- EU:s industri- och råvarupolitik ska överlag inbegripa satsningar för hållbar lokal och regional utveckling inklusive kompetensförsörjning.
- Norra Sveriges företag och industriföreträdare ska ha goda förutsättningar att påverka och delta i EU:s insatser för konkurrenskraftig industri och dess gröna och digitala omställning baserat på regionernas unika tillgångar och starka näringsliv.

GENOMFÖRANDE:

- Under året har EU intensifierat sitt arbete med Industriallianser genom att hemåt annonsera upprättandet av nya allianser som ska kraftsamla industrin för att genomföra EU:s mål och får en central strategisk roll i EU:s policys där North Sweden under året har bevakat denna utveckling och stöttat regionernas aktörer att ta en roll i de allianser som är viktiga för norra Sverige, så som European Raw Material Alliance, European Hydrogen Alliance, European Battery Alliance, Alliance for Industrial Data, Edge and Cloud samt Alliance on Space Launchers.
- North Sweden har genom EFNS tagit fram ett antal positionspapper för att stärka regionernas roll i EU:s industriella omställning och lyfta norra Sveriges unika förutsättningar kring Grön industriomställning i EU:s regioner samt EU:s tillväxtskapande insatser på små arbetsmarknader.
- Kontoret har bevakat EU:s initiativ på de områdena som har betydelse för norra Sveriges industrier och dess förmåga att bidra till den gröna omställningen inom bl.a. vätgas där ett arbete skett för att från Norrbotten ta ett samlat grepp att etablera en Hydrogen Valley för att ta positioner i EU med de vätgassatsningar som sker liksom att fullt ut samhandla mellan region, akademi och industri kring den "Rymdpilot" som NSEO arbetet med, *se under Fol-delen*.
- Kontakter har även skett med EU-tjänstemän för att bejaka den regionala dimensionen och tillhandahålla tidig information till regionens aktörer om detta nya format av samverkan med klustersamverkan mellan näringsliv, akademi och regionerna för en omställning av industrisektorer för att bättre möta globala utmaningar såsom bidra till den gröna omställningen i EU.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har berett mark för att mer aktivt kunna följa EU:s arbete med en ny industripolitik och kopplade instrument av betydelse också för norra Sverige inför kommande nya initiativ och programperiod, med att regionalt stärka kopplingarna till relevant forskning och innovation. Inledningsvis genom att ta positioner i EU:s grupperingar för rymdindustri och vätgas för Norrbottens del och grönt flyg för

Jämtland Härjedalen med flera, att bygga på dessa erfarenheter för att ta roller inom ytterligare områden av betydelse för norra Sverige, *se under FoI*.

- ✓ Regionala aktörer har tagit roller i de industriallianser som är av högsta betydelse för norra Sveriges näringsliv med regionala aktörer som har tagit framträdande roller i flera av dessa och genom NSEO kunnat få stöd och kunskap om möjligheterna i dessa allianser och har kunnat anpassa sina tidigare strategier och EU-engagemang och bygga på det för att förhålla sig till det nya landskapet som dessa industriallianser skapar, vilket även har skapat nytt engagemang från regionens aktörer att kunna bidra till EU:s övergripande ambitioner.
- ✓ Regionernas betydelse för genomförandet av EU:s industripolitik har lyfts löpande i samtal med EU:s tjänstemän och Industriallianserna har också kommit att upprättas med en inbyggd regional dimension, i linje med de positioner NSEO bidragit till, med en tydlig ambition att inkludera de regionala insatserna inom ERUF för strategiska synergier, vilket skapar möjligheter även för de administrativa regionerna att ta plats utöver de industriella aktörerna.
- ✓ Regionernas industriföretag har genom NSEO bevakning fått tidig information om EU:s initiativ inom industripolitiken och goda förutsättningar att ta starka roller i dessa grupperingar, som de också visat intresse för i dialog med NSEO.

Det är viktiga kontakter som North Sweden etablerat med många aktörer i EU, såsom samordnaren för EU:s stomnätskorridor Skandinavien-Medelhavet, den tidigare talmannen i EU-parlamentet Pat Cox, som kunnat medverka i stora och små dialoger i EU och med NSPA kring den gröna omställningen i norr och som här dialog med Nya Ostkustbanan (2/3).

Pat Cox är ett exempel på en person som haft avgörande betydelse för regionen. I hans fall att BK blivit stomnätskorridor, med att NSEO fört fram olika perspektiv, såsom industrins behov och EU:s vilja att knyta sig till Arktis, som givit goda argument och stöd för BK:s nya status.

Bevakningsområden

MEDBORGARNAS EU

Ett socialt och hälsosamt sammanhållet EU

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att från North Swedens sida utveckla ett arbetsfält inom hälsa och folkhälsa, social utveckling, utbildning för kompetensförsörjning och medborgar- och civilfrågor såsom regionens aktiva jämställdhetsarbete och att uppmärksamma Norra Sveriges utvecklingskraft på dessa områden samt upplysa i regionen om de möjligheter som EU erbjuder för utveckling, inte minst kopplat till regionens demografiska utmaning och glesbygdsproblematik. Till det kommer att lyfta fram EU:s ökande engagemang i de folkhälsorelaterade och medborgar- samt civilrättsliga frågorna inom den etablerade europeiska pelaren för sociala rättigheter och hur norra Sverige kan visa upp goda exempel och vara en partner för EU. Coronakrisen förstärker behovet av att följa folkhälsofrågorna och utbildningsinsatser från även EU:s sida och hur det kopplar till norra Sverige.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Hälsobefrämjande och social regional tillväxt genom ökat EU-engagemang**

- Målsättningar:

- Informera regionala aktörer om relevant information inom hälsoområdet, socialpolitiken och EU:s insatser för ökad jämställdhet.
- Vara ett stöd till regionens aktörer att samverka med varandra i hälsofrågor i syfte att utvecklas på EU-nivå inom folkhälsa och smarta lösningar för en integrerad och trygg tillgång till vård i regionen.
- Vara till stöd till regionens aktörer att samverka i EU-sammanhang inom medborgarrätts- och demokratifrågor.
- Följa och kunna informera om EU:s arbete och initiativ under och i spåren av Coronapandemin.
- Följa och kunna informera om för region relevanta initiativ inom ramen för EU:s nya hälsoprogram EU4Health.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har bevakat EU:s åtgärder kring Coronapandemin och publicerat nyheter kring dess effekter på EU:s politik för folkhälsa samt informerat om EU:s olika initiativ, program och utlysningar.
- North Sweden har via nyhetsbrev och sociala medier uppdaterat om EU:s nya initiativ på områdena demokrati, kompetensförsörjning, ungdomspolitik, utbildning och jämställdhet.
- NSEO har bevakat frågor och publicerat nyheter som rör integreringen av sociala frågor i EU:s agenda med de sociala programmen i europeiska pelaren för sociala rättigheter.
- NSEO har bevakat och genom uppdateringar informerat om EU-kommissionens planering av demokratiinitiativet Konferensen om EU:s framtid.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ För hela området Medborgarnas EU har fokus legat på att bevaka och följa frågorna såsom den sociala pelaren i EU som berör hälsa och folkhälsa samlat och förmedla information samt medverka i olika sammanhang.
- ✓ North Sweden har informerat om regionens arbete till aktörer i Bryssel och vid kontakter fört dialog med regionens aktörer.
- ✓ NSEO har informerat om EU:s ökande engagemang i sociala frågor via den sociala pelaren genom uppdateringar och fördjupningar på hemsida och nyhetsbrev eftersom det är frågor som fått ökad tyngd.
- ✓ NSEO har under året uppdaterat om EU:s fortsatta arbete med Covid-19 i EU och de olika initiativ som tagits för att hantera pandemin och skapa samordning i EU.
- ✓ Folkhälsoområdet och de sociala frågorna handlar sammantaget inte så mycket om skarpt påverkansarbete för North Sweden, men det är en möjlighet att visa upp norra Sverige med såväl utmaningar som potentialer och där norra Sverige och framför allt Övre Norrland i EU har utmärkt sig som en extremt högpresterande region inom social innovation i de jämförelser som tas fram i EU.

Synligt norra Sverige med lockande upplevelser

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att från North Swedens sida kunna bidra till att bredda bilden av regionen och vad norra Sverige kan erbjuda gentemot Brysselarenan. Det kopplar till kultur, turism och de arktiska perspektiven som en spännande region i EU:s intressefokus. Detta genom att kunna visa upp regionens attraktiva miljöer, kultur och kreativa näringar. Den samiska kulturen är ett specifikt perspektiv att inom ramen för EU:s arktiska dialog även från North Sweden medverka till, för att i EU föra in norra Sveriges samlade regionala perspektiv.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Norra Sverige ses som en i EU intressant partner för kulturutbyten**
 - Målsättningar:
 - På Brysselarenan kunna dra fortsatt nytta av Umeå2014 som en symbol för en region med kreativa näringar och kulturdriven tillväxt.
 - Inom EU etablera insikt om den innovationsförmåga och kreativa potential som med rätt stöd finns i de nordliga delarna av EU.
 - Ökad kunskap och intresse för samverkan från EU och aktörer i Europa med norra Sverige inom kreativa näringar.
 - Ökat nyttjande hos regionens aktörer av EU:s stöd för kulturell verksamhet och internationellt utbyte.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO medverkade till förberedelserna inför kortfilmsfestivalen Arctic Shorts som anordnades i samband med den årliga konferensen Arctic Futures Symposium i Bryssel, men på grund av Coronapandemin ställdes eventet in för andra gången på grund av utökade restriktioner i Bryssel.
- North Sweden har informerat kring utlysningar och utvärderingar inom kulturområdet, turism och kreativa näringar under året.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden medverkar vid aktiviteter kopplat till kultur och kreativa näringar i Bryssel och för gärna dialog med aktörer på hemmaplan i syfte att hitta former för arbetet för att hitta samarbetspotentialer, lyfta fram regionens kultur och kreativa näringar eller ledande verksamheter som Designhögskolan som finns i norra Sverige att visa upp på Brysselarenan, men på grund av Covid-19 fick fysiska aktiviteter i Bryssel läggas på is under 2021.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Breda bilden av EU:s unika nordliga arktiska region**
 - Målsättningar:
 - Etablera kontakter och nätverk kring besöksnäring och turism att kunna visa upp i EU och få stöd att utveckla från EU.
 - Etablera kontakter med samiska företrädare att inom EU:s arktiska politik kunna medverka i utbyten på EU-nivå.
 - Göra regionens aktörer införstådda med möjligheter inom EU:s fonder och program för utbildningsutbyten och upplevelsenäringar.

North Sweden delar sina nya lokaler med North Norway och en ambition är att kunna göra gemensamma aktiviteter i egna lokaler i ett "Arctic House" mitt i EU. En första sådan möjlighet var att under EU Arctic Forum bjuda in till ett sidoevent med Samerådet för inbjudna gäster på plats i Bryssel (10/11).

North Sweden har över åren medverkat i och arrangerat olika aktiviteter i EU med samiska företrädare och att agera för att bredda bilden av EU:s egna arktiska regioner som såväl varande det befolkade och utvecklade Arktis, som att visa på att regionen också inrymmer traditionella samiska urfolksperspektiv.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO efterfrågar diskussion med aktörer på hemmaplan och i EU som jobbar med kultur och turism inom regional utveckling;
 - NSEO har fortsatt att etablera flera nya kontakter framförallt mot relevanta personer i EU:s organisationer och aktörer i EU inom framförallt landsbygdsutveckling, kompetensutveckling och turism.
 - North Sweden har informerat via nyhetsbrev och direkt informationsförmedling om landsbygdsfond, socialfond och Erasmus+ som verktyg för utbyten och utveckling kring inte minst kompetensförsörjning.
- North Sweden medverkar vid aktiviteter kopplat till turism i Bryssel för att ha med turismfrågorna som en väsentlig tillväxtindustri och för det haft kontakter med bland annat Swedish Lapland.
- Glesbygdsfrågorna, utifrån arbetet på EU-nivå, har i huvudsak kopplats till OECD-studien och den arktiska processen samt det övergripande arbete NSEO gör inom ramen för den position om "Smart Region" som NSEO arbetade fram för beslut i

EFNS och NSPA för att utmana rådande urbana fokus i EU, som framgår av insatser under övriga fokusområden, *se under Arktis, OECD och FoI*.

- NSEO har i dialog med regionens aktörer särskilt lyft fram de instrument för lokalt ledd utveckling som EU-kommissionen föreslår som redskap för inte minst särskilt inlandet att kunna bygga utvecklingsstrategier med stöd från EU, utöver dagens så kallade LEADER inom EU:s landsbygdsutveckling, som också tas med in i den nya OECD-studie som North Sweden berett under 2021, *se Sammanhållningspolitik och OECD*.
- North Sweden medarrangerade ett event om norra Sveriges roll i den digitala omställningen under Europeiska veckan för regioner och städer (EWRC) tillsammans med övriga Brysselkontor i Northern Sparsely Populated Areas (12/10).
- North Sweden initierade ett möte tillsammans med North Norway European Office där representanter från Samrådet i Sverige, Finland och Norge bjöds in för att diskutera om EU:s arktiska politik (10/11).
- North Sweden bevakade EU Arctic Forum i Bryssel som följdes av Arctic indigenous peoples dialogue där NSEO över åren varit aktivt i att medverka i skapandet av en dialog mellan samiska företrädare och EU, utöver de samlade regionala perspektiven att synliggöras i EU:s arktiska policyutveckling (11/11).
- North Sweden för en dialog med samiska företrädare kopplat till de arktiska processerna och i planeringsgrupper av arktiska event medverkar NSEO till att samerna representeras i syfte att inkludera breda regionala perspektiv, såsom vid exempelvis Arctic Futures Symposium i Bryssel där NSEO är medarrangör som för året var en hybridkonferens (6-8/12).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO medverkar i planering och genomförande av olika framför allt arktiska aktiviteter på Brysselarenan till att ge möjlighet för medverkan från även samiska företrädare, att kunna beredas plats för att bidra till regionens olika perspektiv i diskussionen, *se Arktis*.
- ✓ Det av NSEO etablerade konceptet "Smart Regions" parallellt med OECD-studien över NSPA, bidrar till en idag etablerad diskussion i EU om bredare perspektiv på tillväxt med mer fokus på utveckling även i glesbygd och perifera områden och det är synligt i de förslag som lagts fram för kommande programperiod med begrepp som "Smart Regions" och "Smart Villages" plus att det etablerats en process för en "Rural Vision" med bredare perspektiv på landsbygdsutveckling.
- ✓ North Sweden har kunnat börja etablera ett intresse för EU:s olika territoriella instrument i regionen även om nationell nivå i slutändan valt bort de instrumenten för annat än stadsutveckling, men det ger en möjlighet att fortsätta dialogen med EU om hur stötta regionala processer i de mest glesbefolkade områdena och att stödja sådana initiativ och i det finns även sådana aspekter i den OECD-studie för NSPA som beretts av North Sweden under 2021, *se OECD*.
- ✓ Det huvudsakliga mer skarpa påverkansinsatserna kopplat till utvecklingsstrategier sker dock för NSEO inom andra områden, *se Forskning och Innovation, Klimat och Miljö och Regional Utveckling samt OECD*.

Kommunikation

Syftet med North Swedens hemsida är att lyfta fram kontorets aktiviteter på Brysselarenan samt relevant information från EU-arenan till hemmaaktörer, men även att informera utomstående om North Swedens aktiviteter kopplat till regionen samverkan med EU och de potentialer som norra Sverige har att erbjuda EU. Genom hemsidan effektiviseras verksamhetens informationsförmedling via nyhetsbrevet som skickas ut två gånger per månad. Avsikten med kommunikationen är inte att nå den breda allmänheten, utan att i första hand nå regionala aktörer som i sin tur kan förmedla kunskap om EU-processer för sitt arbete och även till andra aktörer i och utanför Sverige. Därigenom kan ökad kunskap om de regionens perspektiv bidra till norra Sveriges intressen i EU.

Kommunikationen från tidigare Mid Sweden European Office samlades 2019 under North Sweden European Office och ett arbete har gjorts för att inkludera information och fakta om hela regionen inom olika policyområden. Därtill behöver innehållet på hemsidan kontinuerligt uppdateras eftersom flertalet nya EU-initiativ formar kontorets agenda. De engelskspråkiga kommunikationskanalerna är ännu under uppbyggnad och fokus ligger på att erbjuda externa engelskspråkiga aktörer att läsa om norra Sveriges regionala politik, aktiviteter och EU-samverkan. Bland de svenska Brysselkontoren sticker North Sweden ut med en aktiv och generös nyhetsbevakning som är tillgängligt för alla för att kunna nå ut brett på hemmaplan men också att externt sprida kunskap om norra Sveriges perspektiv.

Gällande sociala medier byggde North Sweden under 2020 upp ett Linkedinkonto som en ny kommunikationskanal utöver Twitter och Facebook. Syftet är att närvara på LinkedIn och kunna kommunicera med engelskspråkiga professionella aktörer på Brysselarenan. Facebook är en mer familjär kanal som främst riktar sig till regionens aktörer på hemmaplan. Där publicerar North Sweden kontinuerligt nyheter som publicerats på hemsidan för att rikta uppmärksamhet dit. Twitter riktar sig därutöver till en engelskspråkig läsarkrets på EU-arenan. Tillsammans med kommunikationskanalerna hemsida och nyhetsbrev utgör LinkedIn, Twitter och Facebook verktyg för att förmedla NSEO:s arbete. Information om EU:s processer relevanta för norra Sverige görs således tillgänglig för aktörer på multipla plattformar där olika målgrupper finns.

North Sweden kommunicerar via hemsida, nyhetsbrev och Facebook på svenska, kompletterat av LinkedIn och Twitter på engelska, utöver förstås att medverka på olika möten, där den digitala tekniken öppnar nya vägar såsom att moderera ett webinarium från kontoret (12/10).

NSEO höll i en seminarieserie för Norrbottens Handelskammare och deras finska och norska motsvarigheter bland många andra möten. Det digitala inlägg som nådde flest var att en inbjudan till EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen följdes av att hon kommer till Kiruna för invigningen av det svenska EU-ordförandeskapet januari 2023.

NORTH SWEDENS HEMSIDA:

Data visar på en fortsatt aktiv användning av NSEO:s hemsida <http://www.northsweden.eu>. Systemet kan inte skilja på besökskategorier såsom de egna medarbetare och externa besökare men statistiken ger ändå en bild av hur North Swedens kommunikation når ut.

Siffror visar på en fortsatt ökning i antalet nya besökare på hemsidan under de tre senaste åren. Under 2020 ökade antalet nya användare med 12 % vilket motsvarade 1.631 förstagångsbesök men 2021 kan vi se en markant ökning med 67 % motsvarande 10.049 förstagångsbesök. En bidragande faktor till intresset för North Swedens hemsida kan vara den uppmärksamhet som riktats mot norra Sverige från EU och omvärlden i och med debatten om den gröna omställningen där norra Europa med norra Sverige är världsledande och också är något som kommuniceras frekvent av North Sweden.

NYCKELTAL FÖR HEMSIDAN 2021 MED JÄMFÖRELSESIFFROR FÖR 2019 OCH 2020:

	2019	2020	2021
Antal unika besökare	13 602	15 423	25 424
Antal unika besök per dag	37,26	42,25	69,65
Genomsnittlig tid för ett besök	2 min 13 sek	2 min 8 sek	1 min 20 sek

Besöken på NSEO:s hemsida härstammade främst från Sverige med en klar majoritet av läsare från Stockholms län. Därefter kom besökarna från Västra Götaland följt av Skåne, Västerbotten, Norrbotten, Västernorrland, Uppsala och Jämtland. Mellan 2020 och 2021 ökade besöken från Sverige med 44%. Nyckeltalen ovan visar att den genomsnittliga tiden för ett besök på webbplatsen minskat varje år sedan 2019. Att lästiden minskar årligen visar på konkurrens av digitala flöden är hård varför innehållet är desto viktigare för att hålla kvar läsarna på hemsidan.

Den totala andelen läsare från Sverige minskade från 73% 2020 till drygt 64% 2021 till förmån för fler utländska läsare även om antalet besök från Sverige ökade under samma tidsperiod. Andelen utländska besök ökade från dryga 27% 2020 till 36% 2021 vilket visar på att NSEO:s kommunikation intresserade och nådde aktörer som befann sig utomlands. North Swedens sida på LinkedIn från 2020 kan vara en bidragande faktor även om statistiken enbart kan visa på besök från ett visst land och inte om besökarna besökte den svenskspråkiga eller engelskspråkiga hemsidan.

Utanför Sverige var Kina det land som NSEO hemsida hade flest besökare från 2021. Antalet besökare från Kina ökade med cirka 386% mellan 2020 och 2021 från 295 till 2.372 besök. På andra plats kom USA där andelen besökare minskade med drygt 36% under 2021. Ukraina kom på tredje plats, följt av Indonesien och Belgien vilket är en förändring i jämförelse med tidigare år då våra nordiska grannar var med bland länderna varifrån det härstammade flest besök. I absoluta tal sker en generell ökning av i stort sett alla kategorier.

Att Stockholm, Göteborg och Shanghai hamnar högt beror eventuellt på ett ökat intresse för norra Sverige från internationella aktörer kopplat till omvärldens fokus på regionen i den gröna omställningen eller utifrån arktiska intressen. Andra orter där många besök härstammade från var Umeå, Kiev, Malmö och Luleå. Det bör nämnas att det kan finnas skevheter utifrån hur statistiken samlas in utifrån hur en användare registreras på olika länders plattformar. En anledning till att andelen besök på NSEO:s hemsida från Belgien minskade (även om antalet besök från Belgien ökade under samma tidsperiod) kan vara att

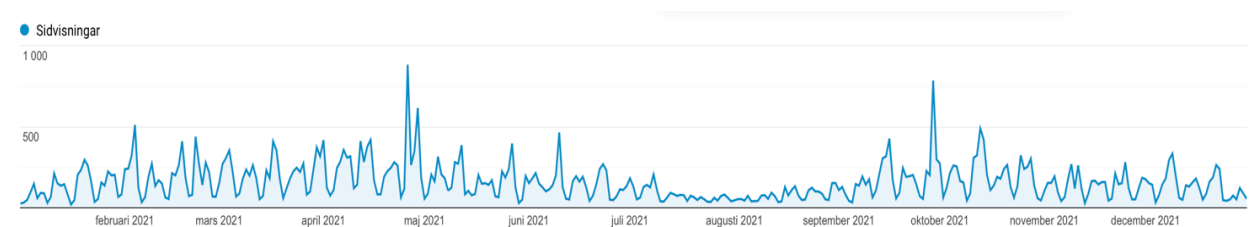
många individer i EU-systemet arbetade på andra orter då Belgiens Coronarestriktioner fortsatte under 2021 alternativt att omvärldens intresse för norra Sveriges roll i EU helt enkelt ökade.

Sammanfattningsvis visar statistiken att NSEO:s hemsida fortsatt lockade aktörer utanför Sverige under 2021, vilket innebär att kommunikationsinsatser på engelska via den engelska hemsidan, LinkedIn och Twitter är viktiga för att nå internationella aktörer med intresse för norra Sverige i EU.

DE TIO MEST LÄSTA NYHETERNA 2021:

Sidadress nivå 3 ?	Sidvisningar ? ↓
	15 557 % av det totala antalet: 26,81 % (58 030)
1. /eu-kommissionen-foereslaar-vaccinpass/	2 451 (15,75 %)
2. /goer-praktik-hos-oss-paa-north-sweden-hoesten-2021/	395 (2,54 %)
3. /nu-aer-det-klart-norra-sverige-fullvaerdig-del-av-eus-transportkarta/	261 (1,68 %)
4. /goer-praktik-hos-oss-paa-north-sweden-vaaren-2022/	235 (1,51 %)
5. /en-ny-europeisk-skogsstrategi-hjaelp-eller-stjaelp/	215 (1,38 %)
6. /vaelkommen-hoestens-nya-praktikanter-maria-och-lisa/	204 (1,31 %)
7. /tyck-till-om-sveriges-eu-ordfoerandeskap-2023/	196 (1,26 %)
8. /vaelkommen-till-north-swedens-nya-praktikanter-matilda-och-andreas/	184 (1,18 %)
9. /regeringen-vill-satsa-paa-norra-sverige/	156 (1,00 %)
10. /interreg-aurora-nytt-program-foer-samarbete-mellan-norra-sverige-norge-och-finland/	152 (0,98 %)

Besöken på hemsidan är jämnt fördelade över året med undantag för juli och augusti när besöken var betydligt färre. Antalet besök på hemsidan visar toppar i samband med utskick av nyhetsbrev varannan torsdag, vilket innebär att nyhetsbrev är viktiga för att locka läsare till hemsidan. Intresset för Covid-19 och vad som skedde i EU samt det som sker i norra Sverige kopplat till den gröna omställningen kan vara delförklaringar till den ökande trafiken på hemsidan.

NSEO:s sidvisningar per dag på hemsidan år 2021

NYHETSBRV:

North Swedens prenumeranter på nyhetsbrevet som skickas ut varannan torsdag motsvarade 1.159 prenumeranter i slutet av 2021. Under året skickades 46 nyhetsbrev ut och antalet nya prenumeranter var 61 individer.

29,6% av levererade nyhetsbrev öppnades 2021 och av dessa klickade 24,9% på minst en länk i nyhetsbrevet. Det innebär en liten uppgång i andelen öppnade nyhetsbrev och i klickade länkar i jämförelse med 2020. Både i öppningsfrekvens och aktiva prenumeranter ligger North Sweden något över medel för organisationer enligt branschstatistiken¹. De mest klickade nyheterna följer trenderna på hemsidan och över tid.

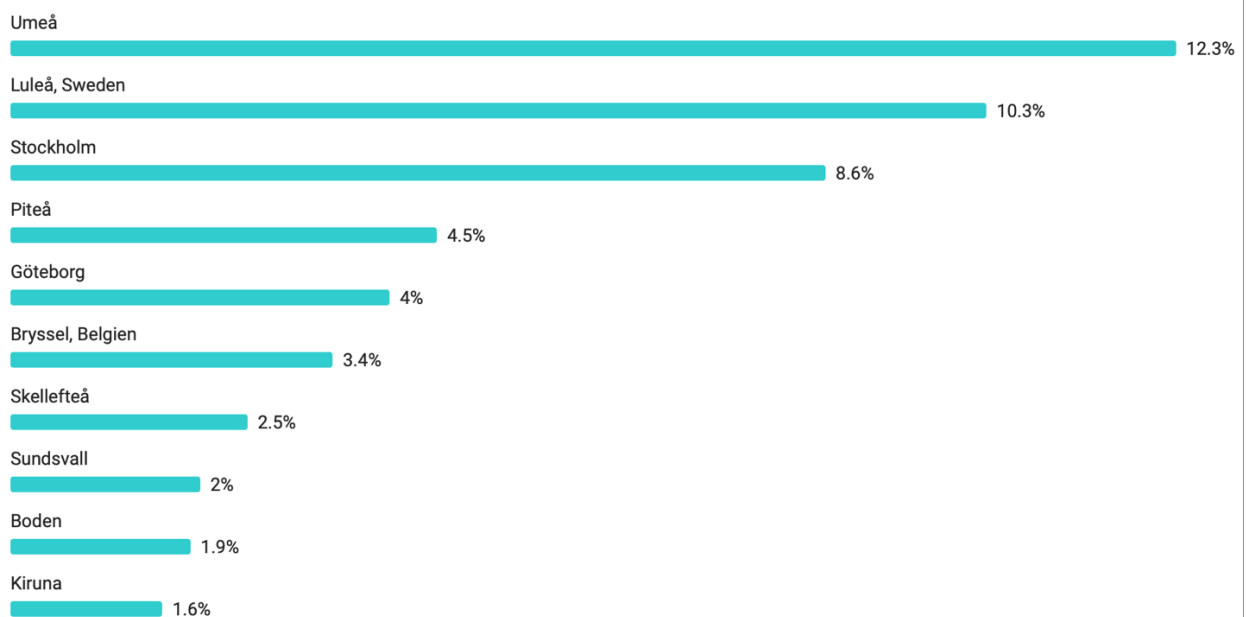
FACEBOOK:

Facebook växer som kommunikationskanal både i aktivitet och i följarrantal. Under året steg antalet följare från 918 till 1.014 individer. De tre inlägg som fått flest klick på Facebook under 2021 är North Swedens praktikutlysning, information om flytten till ett nytt kontor i Bryssel och North Swedens studiebesök i Kiruna under turen i Norrbotten hösten 2021. Majoriteten av följarna på Facebook, motsvarande 803 individer, befann sig i Sverige under 2021. Näst största följargrupp, motsvarande 64 personer, befann sig i Belgien. Gällande följarnas ålder och kön visar statistiken på att kvinnor markant var i majoritet i alla åldersspann mellan 25-64 år, motsvarande cirka 61 %.

Även om många följde med över från tidigare Mid Swedens Facebook-sida, så ser det ut som om flest följare kommer från de tidigare North Swedens regioner och när chans ges sprids därför kunskap om North Swedens olika kommunikationskanaler hemåt och uppmuntrar hemmaaktörerna att ta del av det och sprida vidare.

North Swedens följardemografi på Facebook 2021:

Städer i topp

¹ <https://www.getanewsletter.com/blogg/bra-oppningsfrekvens-pa-nyhetsbrev/>

Vanligaste länderna

TWITTER:

North Sweden närvarar även på Twitter. Uppdateringarna sker på engelska och utgörs främst av liveuppdateringar från möten och konferenser samt delning av länkar till den engelskspråkiga hemsidan eller andra EU-relaterade nyheter. Antalet följare ökade under 2021 med 30 individer vilket resulterade i ett totalt följantal på 594. Årets totala antal tweets, motsvarande 20 stycken, hade totalt 17.339 visningar². Det finns potential att utveckla den mer internationellt inriktade kommunikationen som ett strategiskt redskap med fokus på innehåll snarare än mängd.

LINKEDIN:

Under 2020 skapade North Sweden ett Linkedinkonto i syfte att i högre utsträckning nå ut till en engelskspråkig publik på EU-arenan. Inlägg på LinkedIn präglas av strategiska budskap om NSEO policyarbete och marknadsförande berättelser om vad regionen har att erbjuda EU, exempelvis liveuppdateringar från konferenser, information om initiativ i regionen eller delningar av EFNS:s positionspapper. Under 2020 samlade NSEO ihop drygt 400 följare och under 2021 hade NSEO samlat ihop 600 följare. Majoriteten av följarna hade sin bas i Bryssel som också är den huvudsakliga målgruppen.

NSPA:s KOMMUNIKATION OCH HEMSIDA:

2021 lämnade North Sweden över ansvaret för samordningen av kommunikationen för nätverket Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) till North Norway European Office i det roterande schema för samordningsansvar som är mellan kontoren. North Sweden har ändå agerat stöd i kommunikationen under 2021. Kommunikationsinsatser sker främst genom NSPA:s hemsida, Facebooksida och nyhetsutskick till prenumeranterna kopplat till exempelvis konferenser, aktiviteter och antagna positioner.

FLYTT TILL NYA LOKALER I BRYSSSEL:

I slutet av maj 2021 gick ett flyttlass från North Swedens gamla lokaler på Avenue Palmerston 26 till ett nytt kontor på Avenue des arts 10-11. Under 2021 har mycket tid och energi gått åt till att planera flytten från det gamla kontoret och ställa i ordning det nya och hantera kommunikationen runt flytten, vilket har rönt intresse från hemmaplan och omvärlden när det skett uppdateringar om flytten.

BESÖKSVERKSAMHET:

Besöksverksamheten är en viktig del av North Sweden då den ökar informationsspridning och delaktighet. Under 2021 var det skralt med besöksgrupper på grund av

² Antalet gånger som användare såg tweeten på Twitter.

Coronapandemin som nästintill omöjliggjorde besöksverksamheten under året. Men några besök på kontoret hade vi.

- North Sweden planerade, organiserade och stod värd för en introduktion för alla praktikanter från de svenska regionkontoren i Bryssel tillsammans med Stockholms Brysselkontor (28/9).
- Under ett relativt uppehåll i Coronarestriktionerna under hösten samlades politiker och tjänstemän från nätverket Europaforum Norra Sverige (EFNS) för ett studiebesök i våra nya lokaler i Bryssel (10-12/10).

Därtill gjorde kontoret en egen besöksturné under en vecka i Norrbotten för att träffa aktörer och få en inblick i vad som sker och regionens prioriteringar att ta med sig i arbetet gentemot EU, när det väl blev mer möjligt att resa igen. Avsikten är att under kommande år göra motsvarande nedslag i de övriga regionerna i North Swedens samlade geografi.

NYA MÖTESFORMER:

Aktörer från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland har deltagit i en rad digitala konferenser organiserade av North Sweden under 2021. Coronapandemin innebar en stor omställning för North Sweden sociala verksamhet och aktiviteter av olika slag fortsatte till stor del under 2021 att äga rum online då Coronarestriktionerna i både Bryssel och Sverige även gällde under 2021.

Möjligheten att använda distansteknologi och utveckla de arbetsformerna innebär möjligheter att även framåt kombinera fysiska och sociala möten med distansmöten där det fungerar, även om det är viktigt för NSEO:s verksamhet att kunna träffas fysiskt för att etablera relationer och kontakter. Fördelen med distansöverbyggande teknologi är att det öppnar för fler som annars kan ha svårt att komma till Bryssel eller för företrädare från EU och/eller NSEO att komma till möten i regionen. Under 2021 har kontoret fortsatt med webbaserade mötesformer och därmed kunnat nå fler nya hemmaaktörer än vid ett sedvanligt arbets sätt, å andra sidan har sociala möten och interaktion inte kunnat ske. Det är erfarenheter att ta med sig i vad som fungerar och inte för kommande utveckling av North Swedens kommunikationsstrategier.

När det blev möjligt att resa gjordes en besöksturné i Norrbotten i bland annat LKAB:s gruva i Kiruna med Julia Hanson, kommunikations- och kontorskoordinator NSEO i mitten och LKAB:s chef för strategiska satsningar Bo Krogvik till höger (22-26/11).

Ambitionen vid etablerandet av det samlade North Sweden var att göra nedslag i regionerna att ta med in i Brysselarbetet, utöver övrigt löpande arbete. Norrbotten blev nu först ut med möten med aktörer i Kiruna inför uppstartsmötet där för det svenska EU-ordförandeskapet 2023 samt även Boden och Luleå, att följas av övriga regioner och sådant som nu inte hanns med.

Bilaga: Program för digitalt Europaforum Norra Sverige från Östersund 3/6

		
		
EU:s gröna giv: Europaforum Norra Sverige på god väg! Torsdag 3 juni 2021		
PASS 1:	Inledning: Europaforum 21 år Välgledning för dagen av moderatören Mikael Jansson & Lotta Rönnström: North Sweden European Office Välkomna till det digitala Europaforum i Östersund, Jämtland Härjedalen Ellie Svales-Wikby: Ordförande Regionala Utvecklingsmyndigheten Region Jämtland Härjedalen Oppnande av Europaforum Norra Sverige 2021; 20- år av framgångsrik samverkan Glenn Nordlund & Åsa Ågren Wikström: Ordförande & Vice ordförande Europaforum	
PASS 2:	Norra Sverige tar plats i EU: Connecting the region to the EU (In English) 9:20 The Baltic Corridor: A success story in the northernmost EU Pat Cox: Sommarare för EU:s TEN-T stormåtskorridor: Skandinavien-Medelhavet, tidigare Taiman i Europaparlamentet 9:35 Dialogue on Northern Sweden's views on the EU TEN-T transport network Biritta Flinckfeldt: Sammanhållande rapportör i Europaforums transportgrupp	
PASS 3:	Norra Sverige tar plats i EU: Utmaningar att anta 9:50 Position om små arbetsmarknader för Europaforum Norra Sverige Jonas Andersson: Sammanhållande rapportör, forskning, innovation & näringsliv i Europaforum 9:55 Paus	
PASS 4:	Norra Sverige tar plats i EU: Successes, challenges and possibilities (In English) 10:05 Learning about how to better understand the Northern Sparsely Populated Areas Erik Gleerstedt: Seniorkonsult och direktör för Spatial Foresight France, huvudföreläsare av Nordregistralerna för NSRF José Enrique Garcilazo: Chef för enheten för regional- och landsbygdsutveckling vid OECD, huvudansvarig för OECD-studien över NSRF 10:25 Northernmost Europe in the heart of EU regional policy development Normunds Espens: Vice Generaldirektör EU-kommissionens Generaldirektorat för Regionalpolitik 10:40 Europaforum Norra Sveriges perspektiv på EU:s regionalstöd Rickard Carlstedt: Sammanhållande rapportör i Europaforums sammanhållningspolitikgrupp 10:45 Dialogue with the Speakers: What next to be a European Frontrunner in the North? 11:15 Paus	
PASS 5:	Nu har vi vänt på perspektiven 11:25 Europaforum och norra Sverige i EU och världen Erik Bergkvist: Europaparlamentariker och tidigare ordförande Europaforum 11:35 Samtal om Europaforum igår, idag och imorgon Ordföranden och sammanhållande rapportörer i Europaforum Norra Sverige 12:00 LUNCH	
PASS 6:	Omtag för nystart i EU 13:00 En agenda för återstart av Europa Åsa Wehbejer: Kabinetschef hos Sveriges EU-kommissionär Ylva Johansson	
PASS 7:	Den Gröna Givens: Europaforum driver förändringen 13:30 Position om norra Sveriges industris bidrag till den gröna omställningen Anders Josefsson: Rapportör, forskning, innovation & näringsliv i Europaforum 13:35 Exempel på norra Sveriges bidrag till klimatomställningen Maria Pettersson-Guldås, Chief Project Officer and Chief Technology Officer at H2 Green Steel Fossilfritt flygbränsle: Andreas Gullenhammar, Enhetschef Jämkraft-Strategi, Innovation och hållbarhet Green Flyway: Anne Sörensson: projektägare Green Flyway och klimatstrateg Östersunds kommun & Peter Eklöfs: Work Package Leader, Green Flyway, Flygstrateg Åre Östersund Airport, Sweden Harald Cavalli-Blöckmad: Chief Marketing officer & Head of Investor Relations, Renewcell 13:55 Paus	
PASS 8:	Den Gröna Givens: EU:s samlade politik för en grön omställning 14:05 Sveriges förhandlingsposition i klimatpolitiken Mattias Erumette, Chefförhandlare/Delegationschef Klimatenheten, Miljödepartementet 14:25 Hur skall vi klara klimatet med en hållbar utveckling i EU? Dialog mellan svenska Europaparlamentariker; Jytte Guteland (s) Jessica Polfjärd (m) Emma Wiesner (L) Jakob Dalunde (mp) 15:05 Är EU:s politiska visioner i samspel med norra Sverige? Janey Lundby: Sammanhållande rapportör i Europaforums grupp för miljö, energi och klimat 15:10 Paus	
PASS 9:	Norra Sverige i världen: An important part of the EU Arctic dimension (In English) 15:20 EU Arctic Policy in revision Michaël Maigné: EU:s arktiska ambassadör, EU External Action Service (EEAS)	
PASS 10:	Avslut 15:45 Positioner och A-betsprogram att antas Sutord Glenn Nordlund & Åsa Ågren Wikström: Ordförande & Vice ordförande Europaforum 16:00 SLUT för dagen	

2 (2)

1 (2)